

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu: „KŘIŠŤÁLOVÁ ŠKOLA“

Základní škola, Most, Jakuba Arbesa 2454, příspěvková organizace

verze: září 2017

KŘIŠŤÁLOVÁ ŠKOLA:

Od pradávna byl křišťál vnímán jako:

- kámen duchovního poznání
- symbol ryzí čistoty
- symbol světla, jasu
- zdroj pozitivní energie
- symbol harmonie
- symbol otevřenosti (schopnosti přijímat a vydávat)
- symbol odolnosti, tvrdosti
- symbol drahocennosti

„Vše, co hledáme ve vnějším světě, máme uvnitř sebe samých.“ (Zdeňka Jordánová)

Nevěříte? Děti jsou symbolem ryzí čistoty, světla a jasu v našem životě, symbolem překypující energie, nádoby ochotné přijímat podněty zvenčí, symbolem zvědavosti, zvědavosti, touhy po poznání, symbolem budoucnosti. Jsou to nejcennější, co v životě máme. ***Jsou jako drahocenný křišťál.***

„Život je plný příležitostí a lekcí. Náš život je výsledek té nejvyšší tvorby každého z nás.“ (Zdeňka Jordánová)
A jakou úlohu v něm hraje naše škola? Má nejčistší úmysly, otevírá brány vědění a naznačuje cesty životem, vnáší do života dítěte světlo a jas v podobě prozření a radosti z poznání, usiluje o harmonii (mezi žáky, učiteli a žáky, školou a rodinou), trpělivě a cílevědomě brousí – vychovává, formuluje to nejcennější – člověka, tvoří jeho osobnost. Směřuje ho k lásce, přátelství, kráse, k moudrosti, odpovědnosti, k odvaze, porozumění, toleranci, harmonii, k čistotě ducha... A to tak, aby každý žák byl nejen součástí velkého celku (světa), ale aby byl zároveň osobitý, jedinečný, svůj.

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu: „KŘIŠŤÁLOVÁ ŠKOLA“

Název školy: Základní škola, Most, Jakuba Arbesa 2454, příspěvková organizace
Jakuba Arbesa 2454, 434 01, Most

Ředitelka: Mgr. Libuše Hrdinová
Telefon: 417 639 397 – sekretariát
417 639 398 – ředitelka školy
E-mail: reditel@7zsmost.cz
Web: www.7zsmost.cz

IZO: 116701099
REDIZO: 600 083 675
IČO: 47326204

Zřizovatel: Statutární město Most
Radniční ul. č. 1
434 69 Most
e-mail: posta@mesto-most.cz
telefon: 476 448 111

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2017
Verze: svp_2017_09

Podpis ředitelky školy: _____

Razítko školy:

1.1 Úvod

Školní vzdělávací program je školský dokument, který byl vytvořen v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jeho tvorba začala v říjnu 2005 a první verze byla ukončena v červnu 2007. ŠVP je k dispozici v ředitelně školy a dále je zveřejněn na stránkách školy (www.7zsmost.cz).

Na tvorbě se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci školy pod vedením koordinátora tvorby Ing. Jaroslava Bartáka.

Za jednotlivé části ŠVP zodpovídají tyto pracovníci:

Úvod, charakteristika školy, charakteristika ŠVP, učební plány, autoevaluace a hodnocení žáků – Mgr. Libuše Hrdinová

Učební osnovy:

Český jazyk	Mgr. Monika Mrvíková (1. st), Mgr. Jana Pátková (2. st)
Matematika	Mgr. Miroslava Zieglerová (1. st), Mgr. Libuše Hrdinová (2. st)
Anglický jazyk	Mgr. Blažena Hamouzová, Ivana Kůrková, Petra Svatošová
Člověk a jeho svět	Mgr. Pavlína Havelková (1. st)
Fyzika	Mgr. Jitka Vrbická
Přírodopis	Mgr. Jan Veselý
Chemie	Mgr. Věra Zemanová
Zeměpis	Mgr. Jana Beránková
Dějepis	Mgr. Jana Pátková
Občanská výchova	Mgr. Renata Kratochvílová
Pracovní činnosti	Mgr. Vlasta Kosejková (1. st), Mgr. Jana Štěpánková (2. st)
Informatika	Ing. Jaroslav Barták
Hudební výchova	Mgr. Martina Korandová (1. st), Mgr. Jan Veselý (2. st)
Výtvarná výchova	Mgr. Jana Klimecká (1. st), Mgr. Blažena Hamouzová (2. st)
Tělesná výchova	Mgr. Miroslava Zieglerová (1. st), Mgr. Jan Veselý (2. st)
Výchova ke zdraví	Mgr. Jan Veselý
Ruský jazyk	Mgr. Miroslava Mšalová
Španělský jazyk	Mgr. Jana Beránková
Německý jazyk	Mgr. Renata Kratochvílová
Školní družina	Jana Kadlecová

Celému pedagogickému sboru patří poděkování za pracovitost, nápaditost a vytrvalost při tvorbě ŠVP.

1.2 Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	ÚVOD	4
1.2	OBSAH	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	8
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.3	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	8
2.4	SPOLUPRÁCE ŠKOLY A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKŮ	8
2.5	ŠKOLNÍ DRUŽINA	9
2.6	ZÁJMOVÁ ČINNOST	9
2.6.1	AKCE PRO ŽÁKY	9
2.6.2	AKCE PRO RODIČE	10
2.7	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	10
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
3.2	CÍLE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:	10
3.3	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE – UPLATŇOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ	11
3.4	PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ NA ZÁKLADĚ MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	14
3.4.1	CÍLE PROGRAMU:	14
3.4.2	REALIZACE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU:	15
3.4.3	BĚHEM ŠKOLNÍHO ROKU JSOU REALIZOVÁNY PRAVIDELNÉ AKCE:	15
3.5	VÝCHOVNÉ PORADENSTVÍ	15
3.5.1	ZAMĚŘENÍ PORADENSTVÍ:	16
3.5.2	KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ	16
3.6	FORMY A METODY PRÁCE	16
3.7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VČETNĚ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	17
3.7.1	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	17
3.7.2	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	20
3.7.3	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ - CIZINCŮ	22
3.7.4	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, NADANÝCH ŽÁKŮ, MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ A ŽÁKŮ CIZINCŮ	23
3.7.5	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (ŽÁCI ZRAKOVĚ A SLUCHOVĚ POSTIŽENÍ)	24
3.7.6	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (ŽÁCI TĚLESNĚ POSTIŽENÍ)	24
3.7.7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S AUTISMEM	24
3.7.8	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PORUCHAMI CHOVÁNÍ	24
3.7.9	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM	24
4	UČEBNÍ PLÁN	25
5	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	28

5.1	OBECNÉ ZÁSADY	29
5.2	HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ	30
5.2.1	CHOVÁNÍ ŽÁKA MIMO ŠKOLU	30
5.2.2	POCHVALY ŽÁKŮ	30
5.2.3	KÁRNÁ OPATŘENÍ ŽÁKŮ	30
5.3	HODNOCENÍ CHOVÁNÍ NA VYSVĚDČENÍ	30
5.4	KLASIFIKACE PŘEDMĚTŮ	31
5.4.1	KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO PŮSOBENÍ	31
5.4.2	KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ A PRAKTICKÝCH ČINNOSTI	32
5.5	CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ	33
5.5.1	KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKA	33
5.5.2	OPRAVNÁ ZKOUŠKA	34
5.5.3	DODATEČNÁ ZKOUŠKA	34
5.5.4	POSTUP DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU	34
6	UČEBNÍ OSNOVY	35
6.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	35
6.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	36
6.1.2	ANGLICKÝ JAZYK	57
6.1.3	NĚMECKÝ JAZYK	73
6.1.4	ŠPANĚLSKÝ JAZYK	78
6.1.5	RUSKÝ JAZYK	83
6.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	88
6.2.1	MATEMATIKA	88
6.3	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	106
6.3.1	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	106
6.4	ČLOVĚK A PŘÍRODA	114
6.4.1	FYZIKA	114
6.4.2	PŘÍRODOPIS	124
6.4.3	CHEMIE	135
6.4.4	ZEMĚPIS	144
6.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	152
6.5.1	DĚJEPIS	152
6.5.2	OBČANSKÁ VÝCHOVA	169
6.6	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	179
6.6.1	PRACOVNÍ ČINNOSTI	179
6.7	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	190
6.7.1	INFORMATIKA	190
6.8	UMĚNÍ A KULTURA	197
6.8.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA	197
6.8.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	209
6.8.3	DRAMATICKÁ VÝCHOVA	230
6.9	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	233
6.9.1	TĚLESNÁ VÝCHOVA	233
6.9.2	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	251
6.10	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	257
6.10.1	PŘEHLED VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ, KTERÉ BUDOU ZAŘAZOVÁNY PODLE ZÁJMU ŽÁKŮ	257
6.10.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ	258
6.10.3	OBSAHOVÁ NÁPLŇ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ	259
6.11	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	274
6.11.1	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	274

6.11.2	TÉMATA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	274
6.11.3	SMYSL	274
6.11.4	PŘÍNOS	274
6.11.5	REALIZACE	274

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Jakuba Arbesa, Most je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Na prvním stupni (1. až 5. ročník) je zpravidla po třech paralelních třídách, na 2. stupni (6. až 9. ročník) je zpravidla po dvou paralelních třídách. Budovy a prostory školy jsou stavěny pro 620 žáků, k 30. 9. 2006 měla škola přibližně 600 žáků. V současné době zaznamenáváme značný nárůst počtu žáků, v okolí školy se modernizuje bytová výstavba. Zájem o školu projevují žáci z jiných obvodů města i okolních vesnic. Ke zvyšování počtu žáků jistě přispívá zaměření a specializace naší školy.

Škola je spádovou školou. Nachází se ve středu města v klidném prostředí. V blízkosti školy jsou autobusové zastávky. Škola je umístěna v klidné části města v blízkosti parků (rezidentní zóna, v sousedství je víceleté gymnázium, zimní stadion, knihovna).

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, 2 zástupci ředitele, 35 učitelů, výchovná poradkyně, 4 vychovatelky školní družiny, metodik prevence sociálně patologických jevů a specialista pro ekologickou výchovu. Sbor je smíšený, s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech téměř 100 % pedagogů prošlo úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu SIPVZ a přibližně 30 % pedagogů prošlo úrovní P (úvodní modul, volitelné moduly: počítačová grafika a digitální fotografie, tvorba www stránek a publikování na webu). Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků. Vyučující mají své kabinety, sborovny jsou vybaveny PC, mají volný přístup na Internet, používají tiskárnu i kopírku. Učitelé mají k dispozici učitelskou knihovnu.

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH). Děti se SPUCH jsou plně integrované, navštěvují speciální cvičení pro nápravu poruch učení a dle potřeby pracují podle individuálního vzdělávacího plánu.

2.3 Charakteristika žáků

Škola se profiluje kvalitní výukou jazyků již od prvního ročníku. Rovněž se zaměřujeme na oblast práci na počítači. V posledních letech zaznamenáváme značný nárůst žáků. Jedním z důvodů nárůstu počtu žáků vidíme v obnově a modernizaci bytové výstavby a dále i zaměření školy. Školu navštěvují i žáci z jiných obvodů města. Najdou se ale i žáci dojíždějící z obcí vzdálených 10 – 20 km.

Škola je otevřena přijetí všech žáků, jejichž zákonní zástupci projevují zájem o priority dané naším školním vzdělávacím programem.

2.4 Spolupráce školy a zákonných zástupců žáků

Jedním z hlavních cílů je dobrá komunikace se zákonnými zástupci. Zákonní zástupci jsou informováni o činnosti školy prostřednictvím školního žákovského časopisu a na webových stránkách www.7zsmost.cz, kde naleznou rozvrhy tříd, plány učiva, aktuální informace.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí a odehrává se většinou v rámci třídních schůzek třikrát do roka (září, listopad, duben). Po vzájemné dohodě s učitelem mohou zákonní zástupci školu navštívit kdykoli. Na akce pořádané školou jsou zákonní zástupci zváni pravidelně (ples školní družiny, vánoční besídka,

velikonoční dílny, den dětí apod.). Možnost vzájemných informací prostřednictvím Internetu chceme od září 2007 značně rozšířit.

Případné problémy vyskytující se během školního roku se snažíme řešit okamžitě za účasti zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce, preventisty. Výchovný poradce má své pravidelné konzultační hodiny. Úzce spolupracujeme s pedagogickou psychologickou poradnou.

Při škole je zřízena rada školy, která má šest členů.

Hlavním partnerem pro školu je její zřizovatel (město Most), se kterým škola projednává provozní záležitosti i koncepci dalšího rozvoje:

- oblast environmentální výchovy – odbor životního prostředí v Mostě
- oblast zájmové činnosti – DDM, ZUŠ, Centrum volného času v Mostě
- oblast kultury, výchovy a vzdělávání – kino, knihovna, muzeum, ÚP Most, mateřské školy v Mostě
- oblast přijímacího řízení – střední školy a odborná učiliště regionu
- oblast prevence sociálně patologických jevů – odbor sociálních věcí v Mostě, policie ČR, městská policie, K-centrum

2.5 Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Kapacita školní družiny je 180 žáků. Činnost školní družiny je řízena ročním plánem ŠD, vlastním vzdělávacím programem a je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Provoz ŠD se řídí vlastním řádem.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Cílem ŠD je rozvoj všestranně harmonicky rozvinuté osobnosti, účelné trávení volného času, rozvíjení a prohlubování individuálních vztahů, kladný vztah k přírodě, rozvoj pohybových dovedností, rozvoj citových vztahů a získávání nových poznatků.

V posledních letech jsme zaznamenali značný nárůst zájmu o školní družinu. Výrazně se změnila její činnost. Vychovatelky vypracovaly koncepci vycházející z tematických okruhů – sport, kultura, zájmy, příroda, město Most. Největší zájem je o lyžování a bobování v nedalekém středisku Klíny, dětský ples, netradiční sběry, vánoční a velikonoční dílny.

2.6 Zájmová činnost

Jedním ze strategických cílů naší školy je rozvoj zájmové činnosti žáků jako prevence proti negativním jevům současné doby. Na škole funguje řada zájmových kroužků vedených učiteli, ale i rodiči. Celkem škola nabízí cca 15 kroužků.

2.6.1 Akce pro žáky

- Výjezdy žáků do školy v přírodě, do zahraničí (1. – 9. ročník)
- Fiktivní přijímací zkoušky na SŠ žáků 9. ročníků
- Celoškolní projektové dny, předmětové exkurze
- Zábavné akce a párty – Halloween, Mikulášská besídka, Vánoční besídka, Valentýnská párty, Den dětí...
- Ples (1. – 4. ročník), ples pro rodiče a žáky 9. tříd
- Celoškolní a třídní vánoční besídky

- Zimní lyžařský výcvik pro žáky 6. – 9. ročníku a zimní střeďeční výjezdy do horské obce Klíny
- Cyklistický a vodácký kurz pro žáky vyššího stupně, letní školní tábor
- Spolupráce 1. tříd s jednotlivými odděleními předškoláků MŠ, den otevřených dveří pro žáky 1. tříd – „Čtyři roční období“

2.6.2 Akce pro rodiče

- Celoškolské výstavy výtvarných prací v hale školy
- Vánoční a velikonoční dílny
- Sportovní akce a turnaje

2.7 Dlouhodobé projekty

Vyučující volí téma projektů podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Na nižším stupni převažují projekty třídní, ročníkové, na vyšším stupni převažují projekty celoškolské. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

Naše škola je především zaměřena na výpočetní techniku. Od toho se odvíjí dlouhodobý projekt - multimediální prezentace naší školy zpracovaná formou digitální fotografie, filmu a časopisu za využití dostupné výpočetní techniky a Internetu. Data shromažďujeme při výuce volitelného předmětu: multimediální výchova od šestého ročníku.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program vychází z celostátních dokumentů, z provedené vlastní SWOT analýzy a zkušeností pedagogického sboru základní školy. Školní vzdělávací program plně respektuje Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání.

Chceme být školou úspěšnou, dále se rozvíjet, k tomu všemu je nutné vytvořit takový školní vzdělávací program, který bude pro žáky smysluplný, a který rodičům garantuje dobré vzdělání a výchovu jejich dětí. Hlavním zaměřením školy je připravit své žáky ke studiu na dalším stupni škol, a to po stránce obsahu vzdělávacích oborů i jazykové výuky. K tomu směřuje i výuka, která si klade za cíl činnostní obsah, kterým budou žáci školy plnit jednotlivé očekávané výstupy.

3.1 Zaměření školy

- výuka cizích jazyků od 1. ročníku
- práce s výpočetní a komunikační technikou (od pololetí 1. ročníku)
- sportovní výchova
- nabídka volitelných předmětů a mimoškolní zájmová činnost
- vytváření vhodných podmínek pro talentované žáky, pro žáky s různým druhem postižení

3.2 Cíle školního vzdělávacího programu:

Chceme:

1. Zkvalitnit vzdělávací a výchovný proces
2. Vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte i jeho právo na odlišnost a individuální tempo. K jeho dosažení je základem partnerský vztah mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci žáků, založený na vzájemném respektu.
3. Zajistit bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima, které jsou podmínkou kvalitního učení .
4. Rozvíjet vnitřní motivaci žáků. K jejímu udržení jsou nezbytné tři faktory: smysluplnost (učiva, činnosti), možnost mít vliv na průběh (možnost výběru) a spolupráce.
5. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
6. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

7. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
8. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.
9. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
10. Preferovat zdraví jako stav tělesné, duševní a sociální pohody všech žáků a pracovníků školy.
11. Vytvářet nabídku různých programů a aktivit (projekty, široká nabídka volitelných předmětů, zájmové kroužky).
12. Chceme naučit žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou moci dobře uplatňovat v životě.
13. Zaměřit se na činnostní učení, zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, čímž vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné spolupráci, respektu.
14. Pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků
15. Zaměřit se na kvalitnější využívání informačních a komunikačních technologií ve všech předmětech.
16. Vytvářet co nejlepší podmínky pro sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu.
17. Zaměřit se na péči o talentované žáky, chceme jim vytvářet podmínky pro jejich rozvoj (samostatné práce, skupinovou práci, projektové vyučování, zadávání nadstandardních úkolů). Je důležité, aby se tito žáci účastnili různých soutěží, olympiád, kde mají možnost se prezentovat.
18. Zaměřit se na péči o žáky se specifickými poruchami vzdělání a chování.
19. Chceme též podporovat žáky, které se vyznačují jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, výtvarné, manuální apod.
20. Chceme klást důraz na nový styl práce, je třeba pracovat s informacemi, umět je vyhledávat a hledat mezi nimi souvislosti.
21. Směřovat činnost školy k podpoře aktivity a tvořivosti žáků, k vytváření prostoru pro jejich seberealizaci a rozvoji přirozeného nadání. Je nutné poskytovat žákům příležitost zažít každodenní úspěch.
22. Učit vzájemné toleranci tak, aby žáci uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
23. Usilovat o harmonizaci mezilidských vztahů na škole. Zaměřit se na výchovu elementárních etických vlastností a slušného chování, rozvíjet samostatnost, tvořivost, schopnost kooperace, podporovat zdravé sebevědomí.
24. Preventivně předcházet výchovným problémům. V programu primární prevence sociálně negativních jevů klást především důraz na pozitivní využívání volného času.
25. Podporovat kvalitní vztahy mezi všemi zaměstnanci.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie – uplatňování klíčových kompetencí

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

O podobnou proměnu školy se společně s rodiči našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti pokoušíme již několik let. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, plánování a organizace vlastního učení
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky vyhodnocovat jejich činnosti.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci vyučovací hodiny vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Vedeme žáky k sebekontrolě, vyhledávání a opravou vlastních chyb.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
- Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly (projekty).

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit a své řešení obhajovat.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů (Olympiády, Cermat, Scio, matematický Klokán...)
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat informace ze všech možných zdrojů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců žáků.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání výpočetní techniky.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel v rámci třídy.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, zákonnými zástupci, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Podporujeme komunikaci s jinými školami

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Účelně využíváme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ vychováváme žáky:

- **jako svobodné občany** plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.

respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – vých. poradců, PPP, policie - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Žáky vedeme k třídění odpadu. Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby.
KOMPETENCE PRACOVNÍ - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, - učíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, - učíme žáky chránit své zdraví při práci, - pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme - tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi. - Pomáháme žákům konkretizovat jejich představu o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia s perspektivou dalšího povolání.

3.4 Prevence sociálně patologických jevů na základě minimálního preventivního programu

3.4.1 Cíle programu:

- prevence v oblasti zneužívání návykových látek, hráčství, vandalizmu, záškoláctví, virtuálních drog, xenofobie, rasizmu, šikany a násilného chování
- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu
- vést žáky ke smysluplnému využívání volného času
- vést žáky k sebevědomí, k dovednostem řešit problémy a k rozvoji jejich sociálních kompetencí

Naším hlavním cílem je vytvářet ve školním prostředí takovou atmosféru, aby žáci chodili do školy rádi, bez strachu a stresu. Chceme je nejen vzdělávat, ale i vychovávat. Chceme, aby naši žáci dokázali vyslovit svůj názor, aby se vždy obrátili se svým problémem k učiteli a aby věděli, že učitel jim vždy rád pomůže.

Velmi důležitou rolí v naší prevenci je spolupráce učitele, výchovného poradce, preventisty, zákonných zástupců žáků a poradny.

3.4.2 Realizace minimálního preventivního programu:

- na realizaci MPP se podílí vedení školy, školní koordinátor prevence, výchovný poradce, ostatní pedagogičtí poradci školy, peer aktivisté, v případě potřeby okresní metodik prevence, dětský lékař, pracovník pedagogicko-psychologické poradny, sociální odbor, policie ČR
- pedagogický dozor je zajištěn během všech přestávek v prostorách školy, v době obědů v jídelně (prevence šikany a užívání návykových látek)
- v průběhu školního roku provádíme dotazníkové šetření zaměřené na šikanu
- prevence sociálně patologických jevů je součástí školního řádu
- pedagogové mají možnost zapůjčit si propagační materiály a metodické pomůcky u protidrogového koordinátora a videokazety ve školní knihovně
- přehled institucí a center krizové intervence v okrese včetně adres a telefonních čísel je k dispozici u protidrogového koordinátora
- preventivní program je zařazen do plánu školy
- účast zákonných zástupců na některých akcích školy (ukázkové hodiny, kulturní a sportovní akce)

3.4.3 Během školního roku jsou realizovány pravidelné akce:

- akce školní družiny pro žáky 1. – 3. třídy
- zájmová činnost (kroužky)
- sportovní turnaje mezi třídami
- exkurze
- besedy
- školní výlety
- individuální práce se žáky s vývojovými poruchami učení a chování (vytvoření individuálních plánů)
- práce ve školním časopise
- práce ve školním rozhlasu
- návštěvy divadelních představení a jiných kulturních akcí
- nástěnky k problematice patologických jevů
- schránka důvěry
- činnost žákovského parlamentu
- spolupráce s Městskou policií, s Policií ČR
- vánoční a velikonoční dílny, besídky
- kulturní akce – Halloween, Valentýn, Den dětí apod.
- projektové dny
- lyžařský kurz, cyklistický kurz
- škola v přírodě
- zahraniční výjezdy
- vzdělávání učitelů

3.5 Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje výchovný poradce, speciální pedagog školy ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.5.1 Zaměření poradenství:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žáků, zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce podle individuální potřeby žáků a zákonných zástupců žáka.

3.5.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.6 Formy a metody práce

Výuka se řídí týdenním rozvrhem hodin. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Učitel vyučování organizuje tak, aby došlo k co nejaktivnějšímu zapojení žáků do procesu učení. Učitel je garantem toho, že při jeho vyučování je vytvořeno takové zázemí pro žáky, které bude rozvíjet jeho tvořivost a současně respektovat žákovy možnosti. Pedagog svoji činnost plánuje, zná cíle hodiny či bloku, promýšlí didaktické postupy, hodnocení a sebehodnocení a volí nejvhodnější ze všech metod a forem práce .

Volí z efektivních metod (např.):

- metody kritického myšlení
- projektové vyučování
- osobnostně sociální výchova
- činnostní učení
- rozvoj mezipředmětových vztahů
- pokusy a experimenty
- řízené diskuse
- rozvíjení samostatnosti, schopnosti mít a obhajovat své názory
- simulace a hraní rolí
- využívání i tvorba her
- řešení problémových situací a úkolů
- výuka v terénu
- týmová spolupráce při řešení problémů
- využívání a ožiování tradic

- využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- osobní příklad
- prožitkové vyučování
- využívání reálných situací
- společné akce třídy (výlety, exkurze, ...) či školy (výstavy, veřejná vystoupení, ...)
- celoroční školní projekty
- vytvoření a realizace školního ekoprogramu
- tvorba a využívání pracovních listů
- samostatná práce formou referátů
- výroba prezentací
- vlastní výzdoba školy
- veřejná vystoupení
- návštěvy muzeí a výstav a dalších inspirativních akcí

Proces učení orientuje učitel na žáka, na jeho individuální potřeby, tedy individualizuje výchovně vzdělávací program a současně respektuje potřeby dítěte, jeho temperament, talent, styl učení a další individuální zvláštnosti.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků mimořádně nadaných

3.7.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí učitel daného předmětu, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): školní speciální pedagog, školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.

Žáci se SVP mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Škola uplatňuje podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) bez doporučení školského poradenského zařízení. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje vzdělávací strategie a metody na základě stanovených podpůrných opatření.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným handicapem, který narušuje proces edukace, zpracuje plán pedagogické podpory žáka ve spolupráci s pracovníky ŠPP. Plán pedagogické podpory (PLPP - se zpracovává přes webové stránky školy) zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vybraná podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitel průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě plánu pedagogické podpory učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud v rámci PLPP dochází k naplnění cílů může dojít k jeho prodloužení. V případě, že došlo ke kompenzaci obtíží, může být na základě vyhodnocení podpora v rámci PLPP ukončena. Není-li tomu tak, doporučí učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem nebo se školním psychologem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP, který je v případě potřeby aktualizován. S plánem pedagogické podpory seznámí pracovník ŠPP žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. Výše uvedená pravidla platí i pro oblast zájmového vzdělávání a součástí vytvořeného PLPP je i kapitola týkající se právě zájmového vzdělávání, na jejíž tvorbě se podílí příslušný vychovatel.

V případě, kdy na základě vyhodnocení PLPP je doporučeno využití poradenské pomoci ŠPZ, je osobou odpovídající za spolupráci s tímto zařízením speciální pedagog, který se danému ročníku v rámci svého úvazku

věnuje. Pokud by zákonný zástupce nevyužil poradenskou pomoc ŠPZ, a škola by byla nadále přesvědčena, že toto je v zájmu vzdělávání žáka, požádá o spolupráci orgány veřejné moci. Poradenskou pomoc ŠPZ může využít žák nebo jeho zákonný zástupce i na základně vlastního uvážení.

Jestliže ŠPZ doporučí pokračování v realizaci podpůrných opatření prvního stupně, škola PLPP aktualizuje. Pokud budou v doporučení ŠPZ navržena podpůrná opatření druhého a vyššího stupně, zpracuje škola individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) na základě žádosti a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP se škola bude snažit vytvořit bezodkladně, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka o IVP.

V rámci IVP je doporučení odborného školského pracoviště rozpracováno do podoby očekávaných výstupů týkajících se obsahu učiva v jednotlivých předmětech, do kterých se speciální potřeby žáka promítají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období daného školního roku, případně jeho zbývající části.

Individuální vzdělávací plán sestavují třídní učitelé ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a učiteli příslušných předmětů. K tvorbě IVP je případně přizván asistent pedagoga. Vzdělávání podle IVP je poskytováno na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce. Realizace IVP je pravidelně vyhodnocována vyučujícími a pracovníkem ŠPP, zejména v obdobích průběžného hodnocení žáků. Dále pak jedenkrát ročně je IVP vyhodnocen ve spolupráci s pracovníky ŠPZ, které zpracovalo doporučení pro tvorbu IVP.

Vzdělávání dětí se SVP probíhá běžným způsobem na podkladě podpůrných opatření s tím, že učitelé se ve vztahu k žákům se SVP zaměřují na případné přiměřené úpravy očekávaných výstupů či učiva, kterým jsou naplňovány očekávané výstupy v jednotlivých vyučovacích předmětech (úprava metod, popřípadě obsahu a rozsahu výuky, individualizace hodnocení atd.).

Neméně klíčová je v procesu vzdělávání role školního speciálního pedagoga, který se soustředí na kompenzaci handicapu formou individuální či skupinové péče. Tato péče je poskytována v rozsahu, který vychází z doporučení odborného pracoviště a stanoveného plánu podpory aktualizovaného v průběhu školního roku dle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků.

V případě handicapu zvlášť závažného charakteru se na edukačním procesu podílí rovněž asistent pedagoga, jehož úkolem je poskytovat žákovi potřebnou podporu při účasti na běžné výuce. Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese pedagog, který ve všech fázích edukace spolupracuje s asistentem a školním speciálním pedagogem.

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu - tedy žáka, zákonných zástupců a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění a doporučením ŠPZ. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Na tvorbě IVP a na vzdělávání žáka se podílí třídní učitel, učitelé dalších předmětů, školní speciální pedagog, zákonní zástupci, případně asistent pedagoga a zástupce školského poradenského zařízení. Doporučí-li akreditované poradenské zařízení podporu žákovi asistentem pedagoga, žádá škola o zřízení jeho funkce a o finanční prostředky na jeho plat. Vzdělávání se pak uskutečňuje s podporou asistenta pedagoga ve vymezené hodinové dotaci.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,

- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

3.7.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také nadaný, resp. mimořádně nadaný žák má speciální vzdělávací potřeby. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy nadání, informuje o svém zjištění speciálního pedagoga školy a zákonného zástupce žáka. Pro nadaného žáka je možné zpracování plánu pedagogické podpory, dle zásad popsaných v kapitole zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jehož obsahem může být rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec tohoto ŠVP. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do běžných tříd na základě doporučení školského poradenského zařízení, které provádí zjišťování mimořádného nadání, případně ve spolupráci s příslušnými odborníky na oblast či okruh oblastí, ve kterých žák projevuje nadání. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního roku sestavují učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů ve spolupráci se školními speciálními pedagogy. Součástí individuálního vzdělávacího plánu je informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení akreditovaného poradenského zařízení do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku nebo jeho zbývající části nad rámec ŠVP. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj s rozšířením obsahu vzdělávání. Speciální pedagog školy či psycholog sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti vzdělávací. V odůvodněných případech je možné přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy. O vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se vedou příslušné záznamy ve školní matrice.

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.

- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o **přeřazení do vyššího ročníku.**
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady.

3.7.3 Zabezpečení vzdělávání žáků - cizinců

Žáci - cizinci, kteří jsou vzděláváni na naší škole, jsou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Probíhá orientační diagnostika jazykových schopností a dle potřeby je sestaven plán pedagogické podpory, či individuální vzdělávací plán žáka, který je vytvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení, jehož cílem je pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. Vzdělávání žáků cizinců řeší §20 školského zákona. Žáci s odlišným mateřským jazykem, kteří budou mít speciální vzdělávací potřeby, které mohou být ve spojitosti se znalostí, případně neznalostí jazyka, patří do skupiny žáků s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí, tudíž mají nárok na podpůrná opatření. Jedná se zejména o podporu výuky českého jazyka, současně tito žáci mají nárok na podporu v přípravě na školu, pedagogickou intervenci, pokud to bude třeba, tak mohou obdržet všechna podpůrná opatření jako žáci majoritní populace. Pro hodnocení žáka – cizince zejména z oboru resp. předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních předmětech pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka, resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Se souhlasem zákonných zástupců je žákovi nabídnuta možnost docházení na hodiny českého jazyka ke školnímu speciálnímu pedagogovi, případně zařazení do projektu vzdělávání žáků cizinců ze zemí Evropské unie či dalších zemí,

případně využívání další externí podpory . Žáci - cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolních projektech i běžné výuce.

3.7.4 Společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků a žáků cizinců

Škola, resp. pedagogičtí pracovníci uplatňují pro vzdělávání žáků se SVP, žáků nadaných, žáků cizinců principy individuálního přístupu s využitím široké škály podpůrných opatření v personální oblasti, vzdělávací oblasti a materiálního zabezpečení. Škola dbá na to, aby v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ať individuální nebo skupinovou formou, docházelo k rozvoji profesních dovedností mimo jiné právě i v oblasti vzdělávání žáků se SVP a nadaných žáků. V případě potřeby bude škola spolupracovat s organizacemi zabývajícími se podporou žáků se SVP a žáků nadaných.

Předměty speciální pedagogické péče jsou aktuálně doporučovány jako forma další péče o žáka ve škole, tudíž se jedná o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Předmět je směřován například k rozvoji percepčně - motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace, pozornosti či paměti. Vzhledem k povaze předmětu není účelné sestavovat pro výuku tohoto předmětu učební osnovy. Speciální pedagog, který realizuje výuku předmětu spolupracuje na vzdělávacím obsahu s učiteli žáka.

Hodnocení těchto dětí je realizováno slovním hodnocením a průběžným grafickým hodnocením.

3.7.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)

Žáci budou vzděláváni podle učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Učitelé budou úzce spolupracovat s rodinou žáka a pracovníky SPC, kteří do školy pravidelně docházejí. Ti také zajišťují speciální péči, tj. nácvik orientace v prostoru třídy a školy, práce se speciálními pomůckami (Pichtův psací stroj, výuka Braillova písma, využívání naslouchátka, speciální učební pomůcky – osobní PC se zvláštními funkcemi). Na 1. stupni a v případě potřeby i později pracuje s žáky asistent pedagoga, který se podílí na edukaci žáka, učí ho používat a využívat speciální pomůcky. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost zrakově nebo sluchově postiženého žáka předem připravit a stanovit pravidla chování mezi nimi, určit míru pomoci a vzájemné spolupráce a komunikace mezi nimi.

3.7.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci tělesně postižení)

Žáci budou vzděláváni podle učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Učitelé budou úzce spolupracovat s rodinou žáka a pracovníky SPC, kteří do školy pravidelně docházejí. Tito žáci budou mít zvýšenou péči a případně pomoc osobního asistenta především v hodinách tělesné výchovy, výtvarné výchovy a pracovních činností i v ostatních fyzicky náročných aktivitách, pokud se jich v rámci svých možností mohou zúčastnit. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost tělesně postiženého žáka předem připravit a stanovit pravidla chování mezi nimi, určit míru pomoci a vzájemné spolupráce a komunikace mezi nimi.

3.7.7 Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu nebo autistickými rysy. Žáci budou vzděláváni podle učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Učitelé budou úzce spolupracovat s rodinou žáka a pracovníky SPC, kteří do školy pravidelně docházejí. Tito žáci budou mít zvýšenou péči a pomoc osobního asistenta, který se individuálně věnuje žákovi v normálních vyučovacích hodinách. Osobní asistent pomáhá učitelům a spolužákům při komunikaci s žákem a žákovi při zvládnutí látky ve vyučovacích hodinách a při spolupráci s rodinou. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost autistického žáka předem připravit a stanovit pravidla chování mezi nimi, určit míru pomoci a vzájemné spolupráce a komunikace mezi nimi.

3.7.8 Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, s edukativními problémy, kteří nerespektují normy společenského chování, jsou nepřízpůsobiví, impulzivní, agresivní. Tito žáci budou vzděláváni formou individuální integrace. Práce s nimi bude vycházet ze závěrů vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Na základě těchto informací bude vytvořen individuální výchovně-vzdělávací plán. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Bude kladen zvýšený důraz na výchovu k sebekontrolě, sebekázi, sebeovládání, samostatnosti atd. Bude vytvořen a dodržován systém pochval a trestů. Také v tomto případě musí učitel ostatní žáky na přítomnost žáka s poruchami chování předem připravit a stanovit přesná pravidla chování mezi nimi, určit míru vzájemné spolupráce a komunikace mezi nimi ve třídě i mimo vyučování.

3.7.9 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jedná se o žáky z odlišného kulturního (cizinec) nebo sociálně znevýhodňujícího prostředí. Úkolem učitele je pomoci žákům sít se s kolektivem žáků z prostředí pro něj odlišného. Učitel pomáhá překonávat bariéry především jazykové, tím, že buď sám žáka doučuje našemu jazyku, nebo pomůže zajistit učitele našeho jazyka. Toto vše musí probíhat v úzké spolupráci s rodinou žáka. V případě sociálně slabé rodiny učitel zajišťuje finanční pomoc z fondu Klubu rodičů pro tohoto žáka, především na nákup pomůcek a zaplacení výletů, exkurzí a jiných aktivit, které by byly pro tohoto žáka finančně nedostupné.

4 Učební plán

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. stupeň									2. stupeň								
		1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5. ročník			6.	7.	8.	9.	6. - 9. ročník			Naše dotace	Min. časová dotace	Použitá dispon. dotace
							Naše dotace	Min. časová dotace	Použitá dispon. dotace										
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9	9	7	7	41	33	8										
	ČJ a literatura									5	4	4	4	17	15	2			
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	9	2	3	3	3	3	12	12	0			
	Další cizí jazyk										2	2	3	7	6	1			
Matematika a její aplikace	Matematika	3	4	5	5	5	24	20	4	4	4	5	4	17	15	2			
	Mat. praktika	1	1																
Informační a kom. technologie	Informatika					1	1	1		1	1		1	3	1	2			
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	12						0	0	0			
	Vlastivěda				2	2	4		1					0		0			
	Přírodověda				2	2	4		1					0		0			
Člověk a společnost	Dějepis						0	0		2	2	2	2	8	11	1			
	Občanská výchova						0			1	1	1	1	4					
Člověk a příroda	Fyzika						0	0		2	2	2	1	7	21	1			
	Chemie						0					2	2	4					
	Přírodopis						0			2	2	1	1	6					
	Zeměpis						0			2	2	1	2	7		2			
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5	12		2	2	1	1	6	10				
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5			1	1	1	1	4					
	Dramatická výchova				1	1	2			1	1	1	1	4					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10		3	2	2	2	9	10	1			
	Výchova ke zdraví						0					1	1	2					
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5		1	1	1		3	3				
Průřezová témata								p*							p*				
Volitelné předměty										1	1	2	2	6		6			
Celková povinná časová dotace		21	22	24	25	26	118	102	16	30	30	31	31	122	104	18			
Minimální počet hodin v ročníku		18	18	22	22	22	102			28	28	30	30	116					
Maximální počet hodin v ročníku		22	22	26	26	26	122			30	30	32	32	124					

Poznámky k učebnímu plánu:

Další cizí jazyk je zařazen od 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, od 9. ročníku 3 hodiny týdně – časová dotace může být upravena, popřípadě může být celý vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s přiznanými podpůrnými opatřeními dle § 16 odst. 2 písm. b) – žáci si mohou volit z těchto jazyků:

- německý jazyk,
- ruský jazyk,
- španělský jazyk.

Volitelný předmět je zařazen v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně. Volitelné předměty umožňují žákovi věnovat se tomu, co jej baví, k čemu má vloh. Nabídka volitelných předmětů je pestrá a pokrývá všechny vzdělávací oblasti.

Celková povinná časová dotace je stanovena pro 1. stupeň základního vzdělávání na 118 hodin, pro 2. stupeň základního vzdělávání na 122 hodin. Celková povinná časová dotace je vázána na žáka, tj. každý žák musí v průběhu 1. stupně absolvovat 118 hodin a v průběhu 2. stupně 122 hodin.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Český jazyk a literatura:

Předmět je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu, jednotlivé okruhy učiva těchto částí se neprobírají jako izolované celky, ale navzájem se prolínají. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, tam, kde je to vhodné (vysoký počet žáků), jsou žáci na část hodin děleni na skupiny. Předmět Český jazyk je posílen na I. stupni o 8 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace na II. stupni o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace (k posílení čtenářské gramotnosti žáků II. stupně). Do výuky jsou zařazeny prvky dramatické výchovy a průřezová témata – především Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, dále i Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Výchova demokratického občana.

Cizí jazyk:

Cizí jazyk má týdenní časovou dotaci v 1. -2. třídě 1 hodinu, 3. -9. třídě 3 hodiny a je zařazen povinně do 1. - 9. ročníku; přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu. Předmět Anglický jazyk je posílen na I. stupni o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace

Další cizí jazyk - Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zařazen jako volitelný. Škola jej nabízí všem žákům od 7. ročníku, pro další cizí jazyk je vymezena vázaná disponibilní časová dotace v rozsahu 1 hodiny.

Matematika:

Předmět Matematika je na I. stupni posílen o 4 vyučovací hodiny a na II. stupni posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace z důvodu důkladnějšího procvičení a upevňování poznatků a rozšíření učiva. Ve více početných třídách probíhá výuka 1 hodinu týdně v třídě rozdělené na skupiny.

Informatika:

Na 2. stupni je výuka posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. Předměty se vyučují v počítačových učebnách, třídy jsou zpravidla rozděleny na skupiny do 15 žáků.

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován v 1. - 3. ročníku v předmětu Prvouka, ve 4. – 5. ročníku v předmětu Vlastivěda, Přírodověda. Výuka je posílena o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace ve 4. a 5. ročníku.

Fyzika:

Předmět Fyzika je na II. stupni posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Zeměpis

Předmět Zeměpis je na II. stupni posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Pracovní činnosti:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v předmětu Pracovní činnosti. Výuka probíhá v blocích po jednotlivých tematických okruzích.

Dramatická výchova

Vyučovací předmět dramatická výchova se začíná nově vyučovat ve čtvrtém ročníku od školního roku 2017/2018. Žáci pátého ročníku školního roku 2017/2018 se vyučují dle učebního plánu 2016/2017.

5 Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka probíhá obousměrně, tzn. hodnocením ze strany vyučujícího a sebehodnocením žáka. **Sebehodnocení žáka** probíhá průběžně i jednorázově. Žáci jsou k němu v průběhu celé školní docházky cílevědomě vedeni. Učí se objektivně hodnotit výsledky své práce i jednání. Po ústním či individuálním písemném zkoušení dostane žák zpravidla prostor, aby sám ohodnotil svoji přípravu a svůj výkon. Souhrnné sebehodnocení provádí žák zpravidla jednou za čtvrtletí. Žák se pokusí vyjádřit, v čem dosáhl největších pokroků, kde cítí slabiny a zamyslí se nad tím, co by mohl udělat v budoucnu lépe.

Žák, který byl zjištěním školského poradenského zařízení označen za **mimořádně nadaného žáka**, je vzděláván na základě individuálního vzdělávacího plánu, který rovněž stanovuje konkrétní kritéria jeho hodnocení.

Při hodnocení výsledků vzdělávání **žáka se specifickými poruchami učení** jsou zohledňovány problémy a nedostatky vyplývající z charakteru jeho poruchy zjištěné na základě odborného vyšetření. Žák je hodnocen individuálně. Zohlednění zpravidla spočívá v

- poskytnutí delšího času na hodnocené práce (ústní či písemné),
- úpravě rozsahu práce tak, aby byl zajištěn dostatečný čas na kontrolu,
- respektování specifických chyb a chyb vzniklých z nedostatku času,
- ověřování správného pochopení zadané práce,
- možnosti používání kompenzačních pomůcek,
- přizpůsobení hodnocení klasifikačními stupni typu a rozsahu poruchy nebo jeho doplnění slovním hodnocením.

Třídní učitelé a výchovní poradci jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení žáka a způsobům získávání podkladů. Výchovní poradci ručí za správné zpracování individuálního vzdělávacího plánu a za dostatečnou informovanost učitelů o způsobech práce se žáky vyžadujícími zvláštní péči.

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se vyučující řídí § 15 vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění.

Úspěšné vzdělávání žáků včetně hodnocení vyžaduje **spolupráci mezi školou a zákonnými zástupci**. Tato spolupráce může mít podobu

- třídních schůzek,
- konzultačních dnů,

- osobních konzultací v průběhu roku.

Třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce žáka o prospěchu a chování žáka průběžně prostřednictvím žákovských knížek a vždy na konci každého čtvrtletí v rámci třídních schůzek nebo konzultačních dnů. Třídní schůzky se konají zpravidla třikrát za rok nebo na základě podnětu třídního učitele v momentě, kdy třídní učitel cítí potřebu setkání se všemi zákonnými zástupci najednou. Osobní konzultace jsou možné kdykoli po předchozí domluvě na základě požadavku zákonného zástupce žáka nebo učitele. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Vyučující předmětu zajistí zapsání známek za pololetí do klasifikačního archu a třídní učitel jejich správné přepsání do katalogového listu. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k vzdělávacím a osobním předpokladům žáka a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení vzdělávacích výsledků žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup k učení i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Při slovním hodnocení učitel postupuje od kladných sdělení a pochval k sdělením o nedostacích a neúspěších. Tato část obsahuje zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet dalším případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. K překonávání neúspěchů učitel navrhuje v případě nutnosti i odbornou pomoc. Učitel může vhodně kombinovat slovní hodnocení s hodnocením klasifikačními stupni a dosahovat tak motivačního působení na žáka pro další období.

Slovní hodnocení je používáno na 1. i 2. stupni. Slovní hodnocení popisuje míru zvládnutí učiva a pokroky žáka v učení a naznačuje možnosti jeho dalšího rozvoje. Žák dostává slovní hodnocení průběžně, ucelené nejméně čtvrtletně. Ústní nebo písemnou formu hodnocení ve čtvrtletí si volí učitel. Může zvolit i osobní setkání spolu s žákem a jeho zákonnými zástupci.

Celkové hodnocení na vysvědčení v případě slovního hodnocení je vyjádřeno slovy prospěl nebo neprospěl. Hodnocení „neprospěl“ se použije tehdy, pokud žák zásadním způsobem nedokázal rozvinout kompetence stanovené ŠVP pro výstupy v jednotlivých předmětech.

5.1 Obecné zásady

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- v průběhu klasifikačního období je žák informován o své úspěšnosti
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- učitel při každém hodnocení poukáže na klady a nedostatky žákovy práce
- kontrolní písemné práce rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení a klasifikaci žáka - musí být schopen kdykoli prokázat, jak žáka hodnotí a jakou známku a za co ji žákovi udělil

- je nutno rozlišovat, co je předmětem klasifikace prospěchu a co předmětem klasifikace chování
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- na konci klasifikačního období, nejpozději 8 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé předmětů výsledné známky do katalogového listu žáka
- po konání pedagogické rady zapíše třídní učitelé výchovná opatření a známky z chování do katalogových listů

5.2 Hodnocení a klasifikace chování

- kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (Školní řád, Řád školní jídelny) během klasifikačního období
- klasifikaci navrhuje třídní učitel, po projednání v pedagogické radě o ní rozhoduje ředitel školy

5.2.1 Chování žáka mimo školu

- za své děti v oblasti výchovy plně odpovídají zákonní zástupci
- škola hodnotí a klasifikuje žáky především za jejich chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně ve vážných případech, jejichž projednávání se škola přímo účastní, škola k nim přihlídně

5.2.2 Pochvaly žáků

Pochvala třídního učitele (uděluje třídní učitel - konzultuje s ostatními pedagogickými pracovníky) je udělována průběžně za mimořádné výkony žáků ve všech oblastech života školy. Zápis provede třídní učitel do ŽK, případně na vysvědčení.

Pochvala ředitele školy (uděluje ředitel školy na návrh třídního učitele a ostatních pracovníků školy) je udělována průběžně, zpravidla žákům, kterým byla již udělena pochvala třídního učitele, nebo žákům za výjimečné výkony, statečný čin a mimořádně úspěšnou práci. Zápis provede třídní učitel do katalogového listu a na vysvědčení v daném pololetí.

5.2.3 Kárná opatření žáků

Napomenutí třídního učitele (uděluje třídní učitel - případně na základě návrhu vyučujících) je udělováno průběžně zpravidla za méně závažný přestupek, či opakující se nedostatky ve školní práci. Třídní učitel zapíše do katalogového listu a do žákovské knížky.

Důtka třídního učitele (uděluje třídní učitel - konzultuje s ostatními pedagogickými pracovníky) - je udělována průběžně za hrubé porušení, či za soustavné narušování života školy. Je udělována zpravidla po udělení "napomenutí třídním učitelem". Zápis důtky provede třídní učitel do ŽK.

Důtka ředitele školy (uděluje ředitel školy na základě návrhu pedagogických pracovníků a po konzultaci s třídním učitelem) - je udělována průběžně za mimořádně hrubé porušení, či soustavné hrubé narušování života školy. Je udělována zpravidla po udělení důtky třídního učitele, pokud se jednání žáka nezmění. Zápis provede do ŽK a do katalogového listu třídní učitel - potvrdí ředitel školy.

5.3 Hodnocení chování na vysvědčení

Výsledná známka není trestem, ale stupněm ohodnocení chování žáka ve škole a jeho aktivního vztahu ke školní práci.

Chování velmi dobré - žák se chová a uvědoměle jedná dle pravidel chování a plní si povinnosti, které mu vyplývají z postavení žáka příslušného ročníku Základní školy Jakuba Arbesa v Mostě.

Chování uspokojivé - zpravidla po druhé důtce třídního učitele, nebo po důtce ředitele školy

Chování neuspokojivé - zpravidla po hodnocení uspokojivém, pokud nedošlo ke zlepšení

5.4 Klasifikace předmětů

Kritériem pro klasifikaci prospěchu je zvládnutí klíčových kompetencí a kmenového učiva (s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem žáka)

Při hodnocení žáka sledovat:

- zvládnutí učiva - ovládá bezpečně, ovládá, v podstatě ovládá, ovládá se značnými mezerami, neovládá
- úroveň myšlení - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, uvažuje celkem samostatně, menší samostatnost myšlení, nesamostatné myšlení, odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- úroveň vyjadřování - výstižné, poměrně přesné, ne dost přesné, vyjadřuje se s potížemi, nesprávně i po návodu
- aplikace vědomostí - spolehlivá, dopouští se ojedinělých chyb, s pomocí odstraňuje chyby, dělá podstatné chyby, nesplní úkoly ani s pomocí
- píle a zájem - aktivní, svědomitý, nepotřebuje podnětů, malý zájem, potřebuje neustálé podněty, pobízení je neúčinné

5.4.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při úlevách, doporučených lékařem, klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

5.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činnosti

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

5.5 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)".

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním,
- prospěl (a),
- neprospěl (a),
- nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
- **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- **nehodnocen (a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

5.5.1 Komisionální zkouška

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů od dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.

Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím ředitel, jmenuje komisi nadřízený orgán. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, nadřízeným orgánem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející, kterým je učitel vyučující daný předmět ve třídě, do níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti podle RVP ZV.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním a vyjádří jej slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo klasifikačním stupněm podle § 15 odst. 3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

5.5.2 Opravná zkouška

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi nadřízený orgán. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení § 22 odst. 2 až 6.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu 9. ročník. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

5.5.3 Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák, který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.

5.5.4 Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6 Učební osnovy

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura a anglický jazyk, v povinně volitelných předmětech – německý jazyk, ruský jazyk či španělský jazyk. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou pro žáka potřebné nejen pro jazykové vzdělávání, ale jsou rozhodující i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, jež mu umožňují orientovat se ve složitém světě, správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vést mezilidskou komunikaci.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- další cizí jazyk – německý jazyk, ruský jazyk či španělský jazyk

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

mluvní cvičení – verbální a neverbální sdělení, technika řeči, výraz řeči, řeč těla, rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, komunikace v různých situacích, poznávání lidí, jejich charakterů, chyby v poznávání lidí, mezilidské vztahy – empatie, respekt, podpora, péče o dobré vztahy, vztahy ve skupině, sebepoznání, sebepojetí, empatické aktivní naslouchání, předsudky a vžitá stereotypy, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, dovednosti pro učení

Výchova demokratického občana (VDO): občanská odpovědnost, angažovanost každého občana, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů, respekt k identitám, úřední styk občana s úřady

Multikulturní výchova (MKV): multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, kulturní rozdíly, tolerance a respektování odlišností, etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a přijímání světa, Češi a Evropa, spolupráce a soutěživost, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci, multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, tolerantní vztahy a rozvoj spolupráce s ostatními lidmi, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS): rodinné příběhy z cest, Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, tradice, zvyky

Mediální výchova (MDV): mediální sdělení, různé typy sdělení, jejich hodnocení, rozvoj médií, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my

Environmentální výchova (EV): příroda a já, životní prostředí

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka českého jazyka a literatury je realizována ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Mezi vyučovacími předměty zaujímá stěžejní postavení, neboť dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou pro žáka potřebné nejen pro jazykové vzdělávání, ale jsou rozhodující i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, jež mu umožňují orientovat se ve složitém světě, správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vést mezilidskou komunikaci.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale výuka probíhá ve třech složkách: jazyková výchova (mluvnice), literární výchova (literatura) a komunikační a slohová výchova (sloh). Ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají.

Cílem jazykové výchovy není český jazyk jako vědecká disciplína, ale správné používání jazyka.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět:

- 1. ročník: čtení - 4 hod., psaní - 3 hod., mluvnice a sloh - 2 hod. týdně
- 2. ročník: čtení - 3 hod., psaní - 1 hod., mluvnice a sloh - 5 hod. týdně
- 3. ročník: čtení - 3 hod., psaní - 1 hod., mluvnice a sloh - 5 hod. týdně
- 4. ročník: čtení - 2 hod., mluvnice a sloh - 5 hod. týdně
- 5. ročník: čtení - 2 hod., mluvnice a sloh - 5 hod. týdně
- 6. ročník - 5 hodin týdně (2 hod. mluvnice, 2 hod. literatura, 1 hod. sloh)
- v 7., 8. a 9. ročníku - 4 hodiny týdně (2 hod. mluvnice, 1 hod. literatura, 1 hod. sloh)

V 6. ročníku je o 1 hodinu posílena výuka literární výchovy z důvodu rozvoje čtenářských dovedností, zejména čtení s porozuměním.

Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených moderní audiovizuální technikou.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- rozvíjení jasného a srozumitelného vyjadřování
- rozvíjení věcně správného vyjadřování a logického myšlení
- rozvíjení komunikace a možnosti interpretace svých reakcí a pocitů
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (vývojové etapy našeho státu, významné osobnosti, odkaz minulosti apod.), *občanskou výchovou* (výchova k občanství, utváření postojů, řebříčku hodnot aj.), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...), výtvarnou výchovu (ilustrace knih, ilustrátoři) aj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

- vede žáky k aplikaci pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Žáci

- uvádí věci do souvislostí
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k samostatnému odvozování pravidel

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k samostatnému řešení problému a volí vhodné způsoby řešení
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k správné formulaci obsahu sdělení, k přesné argumentaci
- pomocí literárního a gramatického učiva vede žáky k rozšiřování slovní zásoby

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se
- vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vytváří prostor pro diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině i v rámci celé třídy
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k přípravě na vyučování a udržování pořádku jejich učebního prostoru
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, čte slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky.	Jazyková výchova - hláska, písmeno, slabiky, slovo, věta, z hlediska čtení a psaní - základy techniky mluveného projevu	M – čtení s porozuměním – zadání slovních úloh OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy	Projekt: „ Zdraví “
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou, nedbalou výslovnost. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Slohová výchova - základní formy společenského styku: - pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání	PRV – souvislý mluvený projev, dramatizace pohádek, vyprávění podle obrázkové předlohy	Projekt: „ Velikonoční dílna “
Žák dokáže číst a přednášet jednoduchý text, používá správnou techniku čtení.	Literární výchova - správná technika čtení, hlasité čtení - práce s textem: - rozpočítadla, hádanky, říkadla, rébusy - pohádka, básně pro děti		Dramatizace Skupinové vyučování Projekt: „ Vánoce “

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák porovnává významy slov, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího. Odůvodňuje písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování. Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.	Jazyková výchova - věty podle postoje mluvčího - pořádek vět v textu - pořádek slov ve větě - slovní význam - hláska, slabika, slovo - délka samohlásky (ú/ů) - měkké a tvrdé souhlásky - pravopis – ě - znělé, neznělé hlásky - vlastní jména - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky - abeceda - kořen, předponová, příponová část (základy učiva)	PRV – souvislý mluvený projev OSV – sociální rozvoj - komunikace	Projekt: „ Rodina “
Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Čte s porozuměním.	Slohová výchova - formy společenského styku - jednoduchý popis - základ vypravování, dějová posloupnost	PČ – popis pracovního postupu	Projekt: „ Velikonoční dílna “
	Literární výchova - plynulé čtení vět - hlasité a tiché čtení s porozuměním - práce s textem: - spojování obsahu textu s ilustrací - výrazný přednes, dramatizace - pojmy: poezie, próza, divadlo, ilustrace	M – čtení s porozuměním – zadání slovních úloh HV – texty písní	Projekt: „ Vánoce “ Dramatizace Skupinové vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	Jazyková výchova • význam slov • stavba slova – prohloubení učiva • vyjmenovaná slova, příbuzná slova • abeceda, prohloubení učiva • podstatná jména – rod, číslo • vlastní jména • slovesa ○ osoba, číslo, čas ○ časování • slovní druhy • poznávání věty jednoduché a souvětí	TV – užívání terminologie, povely MkV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin	Projekt: „ Životní prostředí “
Žák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Popisuje jednoduché předměty a činnosti.	Slohová výchova • formy společenského styku: ○ žádost o informaci, telefonování, sdělování přání ○ pohled, dopis • popis pracovního postupu, obrázků jednoduchých předmětů • vypravování, obrázková osnova	PRV – vyprávění, popis dějů v přírodě, studijní čtení PČ – popis pracovního postupu	Projekt: „ Velikonoční dílna “
Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Literární výchova • předčítání • četba uměleckých, populárních a naučných textů • práce s textem: ○ hlavní postavy, reprodukce, dramatizace básně s dějem • pojmy: pověst, bajka	M – čtení s porozuměním HV – texty písní	Projekt: „ Vánoce “ Dramatizace Skupinové vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova více významová. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov (podstatná jména, slovesa) a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vyhledává základní skladební dvojici. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Jazyková výchova - význam slov - stavba slova, koncovky, jednoduché předpony a přípony - vyjmenovaná slova – prohlubování učiva - slovní druhy - podstatná jména – pádové otázky a skloňování - vzory podstatných jmen - slovesa – infinitiv, časování - stavba věty, spojovací výrazy - podmět a přísudek, nevyjádřený podmět - shoda podmětu s přísudkem - souvětí – počet vět v souvětí, spojovací výrazy, seznámení s čárkou v souvětí	M – aktivní užívání správné terminologie TV – povely, užívání správné terminologie MkV – lidské vztahy	Projekt: „ Cesta do pravěku “
Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Slohová výchova - formy společenského styku: - vzkaz na záznamník, SMS, dopis, adresa - popis zvířat, věcí - vypravování, dějové složky - osnova, nadpis, členění textu na odstavce	PŘ, VL – studijní čtení, referát	Projekt: „ Velikonoční dílna “
Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Literární výchova - uvědomělé a rychlé čtení – tiché, hlasité - práce s textem: - tvorba vlastního textu, hrdinové dětských knih - lyrika, epika, film, kulturní život regionu	PČ – popis pracovního postupu HV – texty písní	Projekt: „ Vánoce “ Dramatizace Skupinové vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Jazyková výchova - stavba slova – odvozování předponami a příponami, kořen - přídavná jména odvozená od jmen zakončených na -s, -ský, -ští, - předložky s, z - přídavná jména – druhy, koncovky tvrdých a měkkých př. jm. - číslovky – druhy - zájmena – druhy, skloňování zájmena já - slovesa – způsob - řeč přímá, věta uvozovací – seznámení s učivem - spojování vět v souvětí	M – užívání správné terminologie, popis konstrukce geometrických tvarů	Projekt: „Vesmír“
Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Slohová výchova - formy společenského styku: - tiskopisy, dotazník, přihláška, inzerát, reklama - popis děje, vlastní popis - vypravování – osnova, reprodukce	PŘ, VL – studijní čtení, referát, vysvětlovat s porozuměním PČ – popis pracovního postupu MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Projekt: „Velikonoční dílna“
Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Literární výchova - studijní čtení naučných textů, recitace - mediální prostředky - pojmy – přirovnání, básnický přívlastek, scénář	HV – texty písní	Projekt: „Vánoce“ Dramatizace Skupinové vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá dobře stavbu slova jako východisko pro zdůvodňování pravopisu.	Stavba slova	dle textů vybraných k všestranným jazykovým rozborům	Všestranné jazykové rozборы a procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku. Pomůcky: učebnice, cvičebnice, slovníky, jazykové příručky, doplňovací texty, defektní texty, literární a odborné texty, kartičky, pravopisné, tvaroslovné a syntaktické soubory, obrázkový materiál aj. K dispozici: meotar, dataprojektor, vizualizér, výukové programy na počítači. Formy a metody práce dle učiva a učitele.
Umí aktivně tvořit příbuzná slova.	Slova příbuzná		
Snaží se zvládnout pravopisné jevy morfologické.	Pravopis (morfologický)		
Bezpečně rozlišuje ohebná a neohebná slova, zvládá případy stejně znějících slov v platnosti různých slovních druhů.	Tvarosloví, slova ohebná a neohebná		
Zvládá určování rodu, čísla, pádů a vzorů jako základ pro správné psaní koncovek podstatných jmen.	Podstatná jména, druhy, tvary, pravopis		
Rozlišuje druhy přídavných jmen, umí tvořit spisovné tvary, zejména přídavných jmen přivlastňovacích, učí se správně užívat jmenných tvarů, aplikuje pravidla pravopisu příd. jmen.	Přídavná jména, jejich druhy, tvary, pravopis koncovek		
Zvládá skloňování zájmen osobních a přivlastňovacích.	Zájmena, jejich druhy		
Fixuje si spisovné tvary, tvoří správné tvary s počítaným předmětem, správně píše číslovky základní a řadové v textu.	Číslovky, jejich druhy		
Vhodně používá slovesné tvary, fixuje si spisovné tvary podmiňovacího způsobu a pravopis slovesných koncovek.	Slovesa		
	<i>Sloh a komunikace</i>		
sestaví osnovu vypravování, vybírá vhodné jazykové a stylistické prostředky k reprodukci či tvorbě vlastního vypravování	Vypravování	dle výběru textů OSV - mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení EGS - rodinné příběhy z	Spolupráce se školním časopisem, školním rozhlasem (MDV) Zařazování vhodných her, cvičení, modelových situací,

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Pomocí výstižných jazykových prostředků popisuje předmět, osobu, vlastní pocity.	Popis	cest OSV - rozvoj schopností poznání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění	diskuzí.
Podle adresáta zvolí správnou formu, obsah, jazykové prostředky korespondence.	Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, sms, e-mail)	OSV - komunikace v různých situacích, omluva, prosba, pozdrav, informování, odmítání aj.	
Zvládá práci s textem, najde hlavní myšlenku, stěžejní body, snaží se formulovat věcně správně hlavní myšlenky jako základ učení.	Výpisky	OSV - dovednosti pro učení	
<i>Literatura</i>		dle vybraného literárního textu	Projekt - Pohádky (poznáváme život a charaktery lidí) V průběhu roku věnujeme pozornost základům literární teorie, rozvoji dětského čtenářství, vhodným působením vedeme žáky k výběru hodnotné literatury,
Chápe jinotaj, nachází ponaučení, hodnotí charaktery lidí, zamýšlí se nad chováním lidí, dává příklady vlastního řešení problémů, situací, pracuje s textem, nahrazuje jazykové prostředky synonymními, vysvětluje frazémy.	Bajky	OSV - chyby v poznávání lidí, dovednost rozhodování v eticky problematických situacích	podporujeme výchovné aktivity návštěvou divadel, kin, knihoven, výstav, besed,
Umí vyprávět nějakou pohádku, charakterizuje postavy, rozlišuje dobro od zla.	Pohádky	MKV - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	spolupracujeme se školním časopisem (MDV) .
Vypravuje nějakou pověst, charakterizuje hrdiny, rozlišuje různé formy zpracování starých příběhů, rozlišuje literární druhy a žánry.	Pověsti	EGS - Evropa a svět nás zajímá, lidová slovesnost, tradice a zvyky	Pomůcky: literární příručky, slovníky spisovatelů, literárních směrů, obrázkový materiál, výukové videokazety, filmová
Rozlišuje etické a neetické jednání, charakterizuje postavy, zaujímá stanovisko	Život, charaktery a vztahy lidí v baladách a romancích	OSV - mezilidské vztahy, empatie, respekt, podpora	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
k jednání lidí, rozlišuje typy básní, umí zpaměti nějakou báseň. Charakterizuje hlavního hrdinu, hodnotí jeho postoje, chování, vypravuje vlastní příběh.	Dobrodružná literatura	EGS- život dětí v jiných zemích	zpracování děl, zvukové nahrávky textů, doplňkové čítanky aj. K dispozici: internet, dataprojektor, video, CD přehrávač, televize, plátno na promítání.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vychází z klíče pro zdůvodňování pravopisu, aplikuje známá pravidla. Třídí slovní druhy, zná mluvnické kategorie podst., příd. jmen a sloves, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikaci, zvládá pravopis koncovek podst., příd. jmen a sloves.	Opakování pravopisu z 6. ročníku	dle výběru textů	Všestranné jazykové rozborů a procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku, využívání různých typů cvičebnic, jazykových příruček, různých slovníků aj. Pomůcky: učebnice, cvičebnice, slovníky, jazykové příručky, doplňovací texty, defektní texty, literární a odborné texty, kartičky, pravopisné, tvaroslovné a syntaktické soubory, obrázkový materiál aj. K dispozici: meotar, dataprojektor, vizualizér, výukové programy na počítači. Formy a metody práce dle učiva a učitele.
Rozlišuje neohebné slovní druhy, zvládá spisovné tvary, správně jich užívá v písemném projevu, v textu je tvořivě nahrazuje synonymickými prostředky.	Ohebné slovní druhy		
Učí se zvládat základní pravidla psaní velkých písmen, pracuje s jazykovými příručkami, vyhledává nedostatky v denním tisku, ve vývěskách, letácích aj.	Neohebné slovní druhy		
Učí se zvládat základní pravidla psaní velkých písmen, pracuje s jazykovými příručkami, vyhledává nedostatky v denním tisku, ve vývěskách, letácích aj.	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních		
Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny, vyhledává rčení, vysvětluje je, vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozlišuje slova slohově zabarvená, expresivní, slohově neutrální, sousloví.	Význam slov		
Uvádí způsoby obohacování slovní zásoby, zná zásady tvoření slov, uvádí příklady z textů, tvořivě spojuje slova s různými předponami a příponami a užívá jich ve větě, uvádí složeniny, rozlišuje zkratky a slova zkratková.	Slovní zásoba a tvoření slov		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě, rozlišuje základní a vedlejší větné členy, rozlišuje druhy přísudku, mění slovesný ve jmenný a obráceně, vhodně je využívá v mluveném i písemném projevu,	Skladba věty jednoduché		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné, zvládá transformaci jednočlenných v dvojčlenné a obráceně, všímá si využití těchto vět v různých stylistických útvarech.			
<i>Literatura</i>		dle výběru textů	Pomůcky: literární příručky, slovníky spisovatelů, literárních směrů, obrázkový materiál, výukové videokazety, filmová zpracování děl, zvukové nahrávky textů, doplňkové čítanky aj. K dispozici: internet, dataprojektor, video, CD přehrávač, televize, plátno na promítání
Jednoduše a výstižně charakterizuje literární žánry, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, výrazně čte, zvládá jednoduchou dramaturgii, dle svých schopností volně reprodukuje text.	Příběhy z dávných dob, (báje, pověsti, letopisy)	MKV - kulturní rozdíly, tolerance a respektování odlišností	
Orientuje se v základních pojmech - báseň, sloka, verš, rým, rozlišuje lyriku a epiku, pracuje s jazykovými prostředky, všímá si jejich funkčnosti, přednáší vhodný text, dle schopností tvoří vlastní literární text.	Poezie - lyrika, epika	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	
Volně reprodukuje text, všímá si formy vyprávění příběhu, výstavby textu, zpracovává jednoduchou osnovu, rozlišuje hlavní a vedlejší postavy, popisuje a charakterizuje jejich chování, jednání, zaujímá stanovisko.	Příběhy ze života dětí	OSV - mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy, vztahy ve skupině	
Zamýšlí se nad přínosem vědy a techniky pro lidstvo, uvědomuje si možnosti zneužití vynálezů, zamýšlí se nad budoucností lidstva, volně reprodukuje text, rozlišuje kladného a záporného hrdinu, všímá si užití jazykových prostředků v dějovém vyprávění, v líčení, v popisu, vyhledává je v textu, tvořivě je obměňuje.	Vědeckofantastická literatura	MKV - spolupráce a soutěživost, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	<i>Sloh a komunikace</i>		
Zvládá výstavbu souvislého textu a jeho členění, pracuje správně s přímou řečí, využívá rozličných jazykových prostředků k vystupňování dějového napětí, vypravuje vlastní zážitky, scény z filmu, ukázky z knihy.	Vypravování	dle výběru textů OSV - dovednosti pro verbální a neverbální komunikaci (technika řeči, výraz řeči, řeč těla)	Spolupráce se školním časopisem, školním rozhlasem (MDV) Zařazování vhodných her, cvičení, modelových situací, diskuzí.
Dle svých schopností popisuje umělecká díla, výrobky, pracovní postupy, líčí své pocity a nálady, rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější. Pomocí přirovnání, přísloví, pořekadel, rčení postihuje vlastnosti, povahu lidí.	Popis, líčení, charakteristika	OSV - mluvní cvičení, poznávání lidí, jejich charakterů	
Orientuje se v textu, rozlišuje podstatné a nepodstatné, hledá klíčová slova, pracuje s různými texty, tvoří různé typy výpisků - hesla, celé věty, dle vlastních výpisků vypovídá.	Výpisky	OSV - dovednosti pro učení	
Rozlišuje různé publicistické útvary, uvědomuje si jejich funkci, všímá si výstavby sdělení, jazykových prostředků, vyhledává příklady v novinách, časopisech, dle svých schopností tvoří vlastní texty.	Publicistické útvary	MDV - mediální sdělení, různé typy sdělení, jeho hodnocení	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozlišuje útvary českého jazyka, převádí text z nespisovné podoby do spisovné.	Obecné výklady o jazyce	dle textů určených pro všestranné jazykové rozbor	Všestranné jazykové rozbor a procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku, využívání různých typů cvičebnic, jazykových příruček, různých slovníků aj.
Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, uvádí příklady, rozpozná přenesená pojmenování.	Nauka o slovní zásobě, tvoření slov		Pomůcky: učebnice, cvičebnice, slovníky, jazykové příručky, doplňovací texty, defektní texty, literární a odborné texty, kartičky, pravopisné, tvaroslovné a syntaktické soubory, obrázkový materiál aj.
Zná význam běžně používaných slov přejatých, umí je nahradit slovy domácího původu, umí pracovat s různými typy slovníků.	Slova přejatá, výslovnost, pravopis, skloňování		K dispozici: meotar, dataprojektor, vizualizér, výukové programy na počítači.
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vhodně je používá, zvládá lexikální, tvaroslovný pravopis.	Tvarosloví, procvičování probraného učiva, skloňování zájmen, tvary sloves, pravopis koncovek jmen a sloves		Formy a metody práce dle učiva a učitele.
Rozlišuje větné členy, nahrazuje je vedlejšími větami, zvládá interpunkci ve větě jednoduché.	Skladba věty jednoduché, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy		
Rozlišuje hlavní a vedlejší věty, rozpoznává významové vztahy mezi větami, zvládá transformaci věty jednoduché v souvětí a opačně, zvládá interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí.	Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významové poměry mezi hlavními větami, větnými členy a vedlejšími větami		
Sloh a komunikace			
Vyjadřuje subjektivně svůj názor, objektivně hodnotí, volí přiměřené jazykové prostředky, porovnává.	Charakteristika	dle vybraných textů OSV - sebepoznání, sebe-pojetí	Spolupráce se školním časopisem, školním rozhlasem (MDV)
Rozlišuje vypravování a líčení, emotivně líčí, využívá vhodných stylistických prostředků, obrazných pojmenování, personifikace.	Subjektivně zabarvený popis / líčení /	EV - příroda a já	Zařazování vhodných her, cvičení, modelových situací, diskuzí.
Orientuje se v odborném textu, logicky	Výklad	OSV- empatické a aktivní	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
a věcně správně informuje. formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří stručné poznámky, podle nichž je schopen referovat.	Výtah	naslouchání OSV - dovednosti pro učení	
Formuluje své názory, pocity, vhodným způsobem je prezentuje, obhájí je.	Úvaha	VDO - obč. odpovědnost, angažovanost každého občana EV - životní prostředí	
Literatura			
Má přiměřený přehled o literárních žánrech tohoto období, dokáže je charakterizovat, umí vyjmenovat významná díla.	Setkání se starší literaturou	D - charakteristika doby VV,HV - umění dané doby OV - postavení člověka ve společnosti, náboženská nesnášenlivost, postavení našeho národa, emancipační snahy národů, vznik novodobého národa MDV - Národní obrození - rozvoj médií - noviny, divadlo, spolky	Pomůcky: literární příručky, slovníky spisovatelů, literárních směrů, obrázkový materiál, výukové videokazety, filmová zpracování děl, zvukové nahrávky textů, doplňkové čítanky aj. K dispozici: internet, dataprojektor, video, CD přehrávač, televize, plátno na promítání
Dokáže charakterizovat proces národního obrození, zná základní cíle obrozenců, má přehled o nejvýznamnějších osobnostech a jejich dílech.	Z literatury národního obrození		
Chápe vývoj literatury jako odraz společenských událostí, uvádí základní literární směry, vnímá vývoj národní literatury v kontextu s evropskou literaturou, zná významné představitele české a světové literatury.	Z literatury 2. pol. 19. stol.	MKV - Češi a Evropa	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná třídění hlásek, tvoření a výslovnost, uvědomuje si významotvornost hlásek.	Hláskosloví	dle textů k rozborům	Všestranné jazykové rozborů a procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku, využívání různých typů cvičebnic, jazykových příruček, různých slovníků aj. Pomůcky: učebnice, cvičebnice, slovníky, jazykové příručky, doplňovací texty, defektní texty, literární a odborné texty, kartičky, pravopisné, tvaroslovné a syntaktické soubory, obrázkový materiál aj. K dispozici: meotar, dataprojektor, vizualizér, výukové programy na počítači. Formy a metody práce dle učiva a učitele.
Zná spisovnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov, aplikuje tyto znalosti v různých komunikačních situacích.	Spisovná výslovnost, spodoba znělosti		
Umí pracovat s různými slovníky, zná význam frekventovaných cizích slov, nahrazuje je českými synonymy, zvládá výslovnost a pravopis těchto slov.	Psaní a výslovnost slov přejatých		
Zná způsoby tvoření slov, příklady v textu dokládá tyto znalosti, aktivně vymýšlí další příklady, zná způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává přenesená pojmenování, vysvětluje frazémy.	Způsoby obohacování slovní zásoby, tvoření slov, stavba slova		
Zdůvodňuje pravopis morfologický, snaží se nechybovat v písemném projevu, pokud váhá, ví, kde hledat (práce s jazykovými příručkami)	Pravopis související se stavbou slova		
Zná klíč ke zdůvodňování pravopisu i/y po obojetných souhláskách, dokáže jej aplikovat.	Psaní i / y po obojetných souhláskách		
Zná pravidla psaní souhláskových skupin (vychází ze stavby slova), dokáže je aplikovat v praxi, ověřuje správnost v jazykových příručkách.	Skupiny souhlásek		
Zvládá pravopis těchto skupin.	Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně		
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, rozlišuje niance, ve slovních spojeních nebo větách rozlišuje slova vícevýznamová, pracuje se slovníky.	Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná běžnou terminologii, rozlišuje termíny domácího původu, přejaté, terminologická sousloví, chápe rozlišení slov na slohově neutrální, citově zabarvená, vhodnost jejich užití.	Odborné názvy, terminologická sousloví		
Správně třídí slovní druhy, rozlišuje platnost různých slovních druhů, tvoří spisovné tvary a vhodně je používá v různých komunikačních situacích.	Slovní druhy, slova ohebná a neohebná		
Rozlišuje druhy jmen, tvoří gramaticky správné tvary, využívá jich v mluvených projevech, zvládá jejich pravopis.	Jména, jejich druhy a tvary		
Zná základní pravidla skloňování, v případě nejistoty pracuje s Pravidly českého pravopisu nebo Slovníkem spisovné češtiny pro školy a veřejnost.	Skloňování obecných jmen přejatých		
Zná základní pravidla frekventovaných cizích vlastních jmen, v případě nejistoty, ví kde hledat.	Skloňování cizích vlastních jmen		
Ovládá mluvnické kategorie sloves, tvoří gramaticky správné slovesné tvary, vhodně je využívá v mluveném i psaném projevu, zvládá pravopis koncovek sloves, všímá si využití přechodníků ve starší a současné literatuře.	Slovesa, jejich tvary		
Zná pravidla psaní velkých písmen, ovládá pravopis frekventovaných názvů, v případě pochybností pracuje s jazykovými příručkami.	Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě, proniká do logiky větné	Věta jednoduchá, větné členy		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
stavby. Rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné, zvládá transformaci vět jednočlenných v dvojčlenné a naopak, všímá si vhodnosti využití těchto vět v mluveném i psaném projevu.	Věta jednočlenná a dvojčlenná		
Poznává nepravidelnosti větné stavby, využívá svých znalostí v psaném projevu, respektuje interpunkční znaménka.	Nepravidelnosti větné stavby		
Orientuje se v souvětí, vhodně využívá různých slovních druhů ke spojení vět, chápe významové vztahy mezi větnými členy a větami, zvládá interpunkci.	Věta a souvětí		
Chápe vztahy mezi větami, tvořivě obměňuje souvětí, využívá různých slovních druhů jako spojovacích výrazů mezi větami, respektuje interpunkci, zvládá psaní vět roztržených a vložených.	Souvětí podřadné		
Chápe významové vztahy mezi větami, nezapomíná na grafické rozlišení vět, dodržuje pravidla psaní čárky v souvětí, tvoří souvětí dle grafů, tvořivě obměňuje souvětí, využívá různých spojovacích výrazů.	Souvětí souřadné		
Proniká do logiky textu, orientuje se v něm, chápe významové a gramatické vztahy v složitém souvětí, využívá těchto znalostí v různých slohových útvarech, je jistější v dodržování pravidel psaní čárky v souvětí.	Složitější souvětí		
<i>Sloh a komunikace</i>			
Odpovídajícími jazykovými prostředky	Vypravování	dle vybraných textů	Spolupráce se školním časopisem, školním rozhlasem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
tvořivě pracuje, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně volí jazykové prostředky.			(MDV) Zařazování vhodných her, cvičení, modelových situací, diskuzí.
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému tvořivému psaní na základě osobních zkušeností, postojů, zájmů, vlastních prožitků, obhajuje své názory, postoje.	Úvahové útvary	MKV - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti	
Funkčně správně volí vhodné jazykové prostředky, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, zaujímá kritický postoj.	Přechodné útvary (reportáž, fejeton, cestopisy)	MKV - etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa	
Vzhledem ke svému komunikačnímu záměru volí vhodné stylisticky i věcně správné jazykové prostředky, rozpoznává manipulativní komunikaci, zaujímá kritický postoj, apeluje.	Publicistické útvary	MDV - druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my	
Respektuje zásady úředních písemností, dodržuje formu, důsledně využívá znalostí o spisovné jazykové normě při tvorbě různých písemností.	Úřední písemnosti	VDO - úřední styk občana s úřady	
Literatura			
Charakterizuje základní literární směry 20. st., má přehled o základních textech, interpretuje je, pracuje s jazykovými prostředky, hodnotí jejich funkci v textu.	Z literatury 1. pol. 20. st. (česká i světová)	D- charakteristika doby VV -umění 20. st. OV - postavení člověka ve společnosti, prohlubování lidské nesnášenlivosti, války v dějinách lidstva, současné problémy lidstva F, CH - zneužití vynálezů v obou světových válkách,	Pomůcky: literární příručky, slovníky spisovatelů, literárních směrů, obrázkový materiál, výukové videokazety, filmová zpracování děl, zvukové nahrávky textů, doplňkové čítanky aj. K dispozici: internet, dataprojektor, video, CD

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná stěžejní autory a díla, formuluje ústně i písemně své názory na umělecká díla, diskutuje.	Meziválečná poezie i próza	důsledky pro lidstvo a životní prostředí VDO - přijímat odpovědnost za své postoje a činy	přehrávač, televize, plátno na promítání
Zná základní představitele a díla naší i světové literatury, charakterizuje hlavní hrdiny, hodnotí jejich postoje, jednání, projevuje zájem o filmová a divadelní zpracování této tematiky, navštěvuje divadla a kina.	Odras válek v naší i světové literatuře	VDO - příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů, respekt k identitám	
Tvořivě pracuje s literárním textem, volně reprodukuje, popisuje strukturu a jazyk, nahrazuje synonymními jazykovými prostředky, dramatizuje, uvádí významné autory a díla daného období.	Z literatury 2. pol. 20. st.	MKV - tolerantní vztahy a rozvoj spolupráce s ostatními lidmi	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, dokládá své názory, orientuje se v literárních žánrech, navštěvuje knihovnu, pracuje s dalšími informačními zdroji, porovnává různá ztvárnění téhož námětu, všímá si současného hrdiny.	Současná literatura	MKV- důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích	

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Pozornost v hodinách AJ na 1. stupni je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnicích a pracovních sešitech. Bohatě jsou také využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Žáci si osvojují základní slovní zásobu, používání frází, slovesa.

Do šestého ročníku základní školy přicházejí žáci, kteří si v předchozích letech osvojili základní jazykové znalosti. 2. stupeň se zaměřuje hlavně na rozvoj komunikačních dovedností. Dílčím cílem je porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni jednotlivých ročníků a probraných lekcí. Výuka gramatiky se rozšiřuje o minulý a budoucí čas, v závěru základní školy by měla být víceméně uzavřena a kvantum osvojených mluvnických dovedností by mělo postačovat k aktivní jednoduché komunikaci v angličtině. Žáci jsou schopni číst v angličtině s porozuměním, postupně pracují s delšími a náročnějšími autentickými texty, konverzuji spolu anglicky ve větších celcích, osvojují si širší slovní zásobu. Seznamují se s reáliemi anglicky mluvících zemí, umí o nich vyhledat informace a také s těmito informacemi pracovat. Angličtinu používají při práci s počítačem, internetem i v jiných vyučovacích předmětech. Dále prohlubují svůj zájem o studium angličtiny, vytvářejí si pozitivní vztah k tomuto předmětu. Jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život i pro vzájemné porozumění mezi zeměmi. Naučí se respektovat a tolerovat odlišné kulturní hodnoty.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Jedná se o výuku jazyka na 1. a 2. stupni ZŠ, konkrétně v 1. a 2. třídě 1 hodina týdně, v 3. až 9. třídě s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, učebně IT a v netradičním prostředí – příroda, město, knihovna.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- **vyučovací hodina** - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- **olympiády a soutěže**
- **výjezdy do zahraničí**
- **dlouhodobé projekty.**

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekologická hnutí, Den Země (**EV**)
- vzájemné obohacování se, svébytnost světových kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví, jsme Evropané, Evropa a svět (**EGS**)
- zařazení PC do výuky AJ k doplnění standardních učebních textů a pomůcek, využití jazykových programů, vyhledávání informací v angl. jazyce na internetu, využití materiálu z novin, časopisů. Video, fotoaparát, kamera, diktafon, dataprojektor a vizualizér, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (**MDV**)
- vlastní kreativita, nápad a originalita, poznávání lidí, spolupráce ve skupině – kooperace a kompetice, schopnost empatie, tolerance (**OSV**)
- vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací, princip sociálního smíru a solidarity (**MKV**)

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat smysl a cíl učení
- samostatná práce s dvojjazyčnými slovníky a encyklopediemi
- aktivační metody - vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- reálie - na konkrétních příkladech demonstrujeme důležitost znalosti angličtiny pro učení jiných oborů i pro praktický život
- práce s textem, obrazem - mluvnické jevy propojujeme s probíranými tématy
- dialog - učíme žáky samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- práce s výkladovým slovníkem - vyhledávání vhodných informací
- modelové situace – vedení ke schopnosti sebevědomě a beze strachu mluvit anglicky s cizím člověkem
- činnostní výuka – řešení problémové situace v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- dialog - automatizace reakcí, zformulování myšlenky
- poslech – k porozumění sdělení v anglickém jazyce
- práce s textem
- skupinová práce - využívání dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce - podíl na utváření příjemné atmosféry v týmu, spolupráce v anglicky mluvící skupině
- dramatizace - schopnost sebekontroly
- reálie (text, film, obrazový materiál) - respektování odlišných zvyků a obyčejů v anglicky mluvícím prostředí

Kompetence občanské

- skupinová práce – naučit respektovat názory ostatních
- reálie (film, obraz, text, internet) - na příkladech o zvycích v anglicky mluvících zemích vést žáky k tomu, aby je dokázali porovnat s našimi zvyky a projevy
- multimediální metody – vést ke schopnosti srovnávat otázky týkající ekologie a životního prostředí v anglicky mluvících zemích a v České republice.

Kompetence pracovní

- naučit uvědomělému a správnému užívání jazykových příruček a dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- frontální vyučování, skupinová práce - rozvíjení schopnosti efektivně organizovat svou práci
- rozvoj přirozené potřeby využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Získá nejzákladnější slovní zásobu. Prezentuje jednoduché písničky, básničky. Umí pozdravit, rozloučit se. Umí představit sebe, vyjmenovat členy své rodiny a představit je. Umí vyjádřit souhlas a nesouhlas, poprosit, poděkovat, omluvit se. Umí pojmenovat základní barvy a používá spojku „and“. Umí počítat do deseti, čísla se snaží pojmenovat i jednotlivě, ne jen v řadě za sebou. Umí vyjmenovat základní části oblečení, vyjádřit velikost, délku, stáří věcí. Umí pojmenovat části obličeje a těla, jejich počet a vyjádřit pocit radosti a smutku. Umí vyjmenovat hračky a říci, kde se nacházejí. Umí pojmenovat nejběžnější domácí zvířata, umí jim přiřadit nějakou vlastnost nebo barvu, umí se zeptat na počet.	Pozdravy - základní seznamovací a zdvořilostní fráze Rodina, lidé kolem nás „I am, my mum is ...“ - věta „this is a.../ this is my...“ Barvy, čísla 1 – 10 - množné číslo podstatných jmen Oblečení, lidské tělo - základní přídavná jména - lidské vlastnosti Hračky - předložky místa (on, in, under, next to) Zvířata domácí (případně ze ZOO) „How many“, množné číslo - členy a / the Ovoce a zelenina - I like, I don't like - I have Škola What is this? Povely – listen, sing, come here, please	PRV: základy společenského chování, význam užívání a porozumění cizímu jazyku, význam domova, důležitost poznávání cizích zemí, jejich zvyků, kde se všude můžeme setkat s angličtinou, anglická slova, používaná běžně v češtině M: základní početní úkony, sčítání, odčítání ČJ: rozlišit jednotné a množné číslo, rozlišit základní druhy vět	Poslech, opakování vět, slovních spojení, slov, reprodukce slyšeného textu. Identifikací obrázku nebo nakreslením obrázku dle instrukcí. Využití video a audio nahrávek, obrázků, kopírovatelných materiálů, her, soutěží, písni, básniček, obrázků, kartiček, map, názorných pomůcek...

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Získá základní slovní zásobu, již zná má témata si zopakuje, případně rozšíří. Reprodukuje jednoduché písničky a básničky. Umí vyjádřit pocit libosti a nelibosti. Na otázku se slovesem být umí vytvořit krátkou odpověď ve 3. os. jedn. čísla. Zná nejznámější druhy sportů a her a umí říci, jestli je umí nebo neumí hrát. Umí vyjmenovat zvířata žijící v ZOO a přiřadit jim nějakou vlastnost, popřípadě barvu. Umí popsat polohu věcí, používá sloveso „is“ a předložky. Umí sdělit, které pomůcky má v aktovce, které ne. Umí vyjádřit, co slyší a vidí, co dělá a nedělá.	Moje rodina, pozdravy, svět, naše země - rozšíření slovní zásoby - my (his, her) name is - I am, he is, she is, it is - otázka is he? is she? is it? - krátká odpověď Yes, he (she, it) is. No, he (she, it) isn't. Ovoce a zelenina, jídlo pití - I like, I don't like - I have I don't have Moje hobby - I can play / can't play Zvířata na farmě Ve škole, školní pomůcky - I have , I don't have Moje narozeniny, prázdniny - další předložky místa - I can see (hear) / I can't see (hear) - nejběžnější slovesa a jejich zápor Velikonoce, Vánoce	PRV: základy společenského chování, rozlišné národní zvyky, tradice, význam užívání a porozumění cizímu jazyku, význam domova, důležitost poznávání cizích zemí, význam zvířat pro člověka, zájmy a záliby nás chrání před drogami, zdravá výživa M: základní početní úkony, sčítání, odčítání ČJ: rozlišit jednotné a množné číslo, rozlišení rodů, přivlastňovací zájmena TV: nejpobulárnější druhy sportů, aktivní využívání volného času, pohyb je zdravý	Rozhovory, práce s krátkým textem (poslech, překlad, čtení, reprodukce slyšeného nebo čteného textu) Identifikace obrázku nebo nakreslení obrázku dle instrukcí Využití video a audio nahrávek, obrázků, kopírovatelných materiálů, her, soutěží, písni, básniček, obrázků, kartiček, map, názorných pomůcek.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí pozdravit, rozloučit se, představit se, vyjmenovat členy své rodiny a představit je, používá přivlastňovací zájmena	Pozdravy, rodina, obličej, lidské tělo I am, he (she) is..., my, his, her name is...	Prvouka - význam užívání cizího jazyka, pozdrav - základ společenského chování	Opakování slyšeného slova, obrázky, fotografie známých osobností a rodiny, hry, video nahrávky, říkanky, rozhovory PROJEKT: " My family " představit sebe a členy své rodiny
Umí počítat do dvanácti, určí celé hodiny, určí svůj věk a věk členů své rodiny, kamarádů, pojmenovává zvířata a části jejich těla.	Barvy, čísla 1 – 100, abeceda, zvířata a části jejich těla	Matematika, základní početní úkony - sčítání, odčítání	Kartičky, písně, obrázky, domino, hry
Umí pojmenovat základní učební pomůcky, jejich počet a barvu, účastníky vyučování, umí určit polohu předmětů pomocí základních předložek, hovoří o svých zájmech, oblíbeném jídle a pití, používá aktivně vazbu there is/there are při popisu pokoje	Ve škole, moje hobby, jídlo a pití, popis pokoje předložky místa: v, na, pod, vedle, vazba there is/there are	Prvouka - zajímavé odlišnosti ve škole u nás a v Británii - uniforma (stírání soc. rozdílů, hrdost na svou školu)	Obrázky, rozhovory, kartičky, vyprávění
Pojmenuje osoby a vytvoří otázku a krátkou odpověď (kladnou i zápornou) na místo, kde se lidé nacházejí.	Moje město, lidé, svátky Slovesa to be, to have got, can, like	Prvouka, výtvarná výchova - zvyky a tradice anglicky mluvících národů, vánoční dekorace	Obrázky, rozhovory, kartičky, vyprávění, píseň PROJEKT: vánoční pohlednice s přáním

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Získá základní slovní zásobu. Umí vyjmenovat a ukázat na mapě anglicky mluvící země. Umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení. Rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě. Prezentuje jednoduché písničky, básničky, reaguje na otázky týkající se seznamování, časových a místních informací. Uvědomuje si rozdíl mezi fonetickou a psanou formou jazyka, umí vyslovit znaky zjednodušeného přepisu výslovnosti. Umí používat abecední slovník učebnice. Reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně. Dokáže reprodukovat jednoduchý slyšený nebo čtený text.	• sloveso "to be" a "to have got" • přivlastňovací zájmena • ukazovací zájmena • užívání členů (a/an, the) • vazba „there is/there are“ • základní předložky místa • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • číslovky základní 1 až 100 • rozkaz a zákaz • sloveso can/can't • témata: škola, dům a byt, rodina, zvířata, moje zájmy, oblíbené jídlo a pití	Vlastivěda – poznávání lidí jiných národností, jejich zvyky a tradice vycházející z historie a životního prostředí Komunikace Mezilidské vztahy Matematika – sčítání, odčítání Přírodověda – zvířata, potraviny a jejich dělení	Rozhovory, práce s textem (poslech, překlad, reprodukce, čtení), práce se slovníkem. Využití video a audio nahrávek, obrázků, kopírovatelných materiálů, her, soutěží, písni, básniček, obrázků, kartiček map, názorných pomůcek, počítače.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vyjádří skutečnost, že někomu něco patří Mluví o tom, co kdo má a nemá rád. Vyjádří skutečnost, že něco rád nebo nerad dělá, vyjádří činnost třetí osoby. Mluví o tom, co lidé dělají nebo nedělají. Popíše rozvrh hodin a činnosti v různých školních předmětech. Uřídí čas, mluví o tom, co dělá v průběhu celého týdne. Popíše oblečení podle obrázku i pro různé příležitosti.	Vítejte v páté třídě - Slovník: zájmová činnost, počasí, roční období - přivlastňovací pád - přítomný čas prostý – 3. osoba č.j. - sloveso „to like“ Moje škola - Slovník: školní předměty, dny v týdnu, hodiny - předložky „in/on“ - otázky v přítomném čase prostém Oblečení - Slovník: oblečení, barvy - přítomný čas průběhový	Z - podnebí a počasí TV – názvy sportů IVT – základy práce s počítačem OV – škola a systém vzdělávání v různých zemích Z – časová pásma HV - píseň D – kroje a jejich původ RV – péče o oblečení	Obrázky různých aktivit pro volný čas a počasí v různých ročních obdobích. Procvičování slovní zásoby na výukovém softwaru. Model hodin a školního rozvrhu Obrázky oblečení, časopisy s módou, výukový software Projekt „O oblečení“
Vyjádří, kdo odkud pochází, jakým jazykem hovoří a jaké je národnosti. Dokáže vyjádřit činnost, kterou kdo dělá. Porovná to, co kdo dělá ve svém povolání a co dělá v daném okamžiku. Umí se ptát na oblíbené věci (film, kniha). Zeptá se na cenu a vyjádří, kolik co stojí. Dokáže se zeptat, kde se co nachází.	Lidé - Slovník: příslušníci národů, povolání, každodenní činnosti - přítomný čas prostý a průběhový Nakupování - Slovník: různé žánry filmů a knih, anglická měna, fráze při nakupování, obchody a zboží - předložky prostorové - fráze „I would like“ - otázka na místo Narozeniny - Slovník: řadové číslovky, datum, názvy měsíců - datum a řadové číslovky - minulý čas slovesa „to be“	Z – evropské země ČJ – názvy zemí a národností HV – nahrávky hudby z různých filmů M – výpočet kurzu české a britské měny IVT – nakupování po internetu D – slavné osobnosti minulosti OV – rodinné oslavy	Mapa Evropy Obrázky povolání a každodenních činností Aktuální kurzovní lístek, skutečné anglické peníze. Obrázky věcí, které se dají v obchodech koupit Projekt „Plán města, obchodů a zboží“ Přání k narozeninám, fotografie z rodinných oslav Kalendář, obrázky slavných osobností s daty narození

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Popíše, kde se něco nebo někdo nachází. Popíše situaci na obrázku. Umí dát instrukce popisující způsob, jak se někam dostat. Popíše zvíře (jak vypadá, co umí a co dělá).	Zvířata - Slovník: názvy zvířat, příroda, světadíly, předložky - vazba „there is/there are“ - minulý čas slovesa „to have“ - rozkazovací způsob - opakování použití sloves „to be/to have got/can“	HV – píseň Z – světadíly, životní prostředí různých druhů zvířat PŘ – názvy zvířat, jejich chov a popis	Obrázky zvířat a potravin, plánec zoo a města, mapa světa Projekt „Mé oblíbené zvíře“ Práce s počítačem
Popíše aktivity, které někdo dělal v minulosti, dokáže vést rozhovor o činnostech v minulosti.	Činnosti - Slovník: volný čas, hudební nástroje, slovesa - minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves - časové výrazy	HV – názvy hudebních nástrojů	Obrázky činností a hudebních nástrojů
Popíše plán na prázdniny, plánované aktivity v diáři. Dokáže vyjádřit aktivity, které je možné dělat s různými věcmi.	Prázdniny - Slovník: prázdniny, činnosti pro volný čas, datum - přítomný čas prostý pro plánovanou budoucnost	Z – mapa Evropy a Velké Británie TV – sportovní činnosti	Mapa Evropy a Velké Británie Práce s počítačem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí představit sebe i druhé. Dokáže použít i porozumět frázím používaných v hodinách angličtiny.	Vítejte v šesté třídě - Slovník: představování, škola, fráze použitelné v hodinách angličtiny - množné číslo podstatných jmen - časování slovesa „to be“	Z - zeměpisné souřadnice, mapa Velké Británie ČJ - vyplňování formuláře	Přípravy Smart na interaktivní tabuli, audionahrávky, práce s časopisem
Vyjádří, že někdo něco vlastní nebo se na to zeptá.	Má rodina a domácí mazlíčci - Slovník: rodina, rodinní příslušníci a domácí zvířátka - přivlastňovací pád - časování slovesa „to have got“	OV – zvyky v rodinách v různých zemích ČJ – pravopis národností	PROJEKT: „ Má rodina “ Přípravy Smart na interaktivní tabuli, audionahrávky, práce s časopisy, internetem
Umí popsat bydliště, někomu něco přikázat nebo zakázat. Umí se zeptat a oznámit kolik je hodin, říci datum.	Náš dům - Slovník: dům a byt, čas a datum - rozkazovací způsob	HV - píseň ČJ – původ slova „robot“ Z – časová pásma, kalendář	Práce s počítačem Přípravy Smart na interaktivní tabuli, audionahrávky
Vyjádří, že někdo něco umí nebo neumí. Požádá o svolení, zda něco smí udělat Vyjádří, že se někde něco vyskytuje nebo nevyskytuje.	Vše nejlepší k narozeninám! - Slovník: oslava narozenin, jídlo a pití - sloveso „can“ - vazba „there is, there are“ - předložky vyjadřující prostorové vztahy	Z – měnové jednotky v EU a VB	Přípravy Smart na interaktivní tabuli, práce s texty, s obrázky, audionahrávky
Poradí návštěvníkům České republiky, jak zde mohou strávit volný čas. Zeptá se a popíše, co kdo dělá právě v tuto chvíli.	Návštěva České republiky - Slovník: Česká republika, Praha, moje město, návštěvy - přítomný čas průběhový	Z – organizace Unesco, metropole anglicky mluvících zemí VV – památky Unesco v naší zemi ČJ – psaní velkých písmen v zeměpisných názvech OV – vztahy v rodině, rozdělení domácích povinností	Přípravy Smart na interaktivní tabuli Práce s mapou, čtení textů, vyhledávání informací na internetu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí mluvit o opakujících se činnostech. Popíše běžné zvyky, hovoří o svých zálibách a zálibách ostatních.	Naše škola - Slovník: britská škola, naše škola, mimoškolní aktivity - přítomný čas prostý - příslovce vyjadřující opakovanost děje	TV – názvy sportů a jejich původ OV – britské a české školy VV – projekt o škole a třídě ČJ – psaní soukromých dopisů	PROJEKT: „ Moje škola “ Práce s internetem, vyhledávání informací, využití přípravy na interaktivní tabuli
Dokáže hovořit o předmětech blízkých i vzdálených. Vyjádří názor na vzhled někoho nebo něčeho. Dokáže se zeptat na zájmy a zvyky.	Nakupování - Slovník: oblečení, nakupování - zájmena ukazovací - otázky v přítomném čase prostém	HV - píseň D – móda v dějinách OV – humanitární organizace Z – světové metropole	Přípravy Smart na interaktivní tabuli, poslechy
Dokáže zdůvodnit svůj názor. Popíše určité chování, opakovanou činnost. Určí rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým.	Výlet do zoo - Slovník: školní výlet, názvy zvířat v zoo, potraviny - srovnání přítomných časů	PŘ – zvířata v přírodě a v zoo, adopce zvířat, ohrožené druhy zvířat OV – organizace pomáhající ochraně zvířat, zvířata ve státních znacích HV - píseň Z - souhvězdí ČJ – pořádek slov ve větě	PROJEKT: „ Mé oblíbené zvíře “ Přípravy Smart na interaktivní tabuli, práce s časopisy, s fotografiemi, vyhledávání informací
Dokáže popsat, co dělal v minulosti. Mluví o svých zážitcích. Popíše počasí.	Můj víkend - Slovník: víkend, prázdniny a počasí - koncovka pravidelných sloves minulého času prostého	Z – nejvyšší hora ČR a VB, mapa VB, příliv, odliv, anglické názvy evropských měst, počasí a podnebí OV – dovolená a volný čas	Přípravy Smart na interaktivní tabuli, práce s texty, s mapou, s fotografiemi, audio i videonahrávkami

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. Dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů. Rozumí a umí reprodukovat přiměřeně obtížné ústní nebo čtené sdělení. Umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky v textu, využívá slovníky. Dokáže se tvořivě zapojit do rozhovoru. Reaguje na běžné řečové situace. Umí jednoduše vyjádřit svůj názor. Má základní poznatky o anglicky mluvících zemích. Umí popsat prostředí. Umí vysvětlit anglicky jednoduché pojmy.	Prázdniny - opakování přítomného času prostého a průběhového Trávení volného času - povinnosti, sloveso „must“ - opakování modálních sloves Svátky a oslavy - opisný tvar „to have to“ Jídlo a pití - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - vyjádření množství První pomoc - budoucí čas pomocí „going to“ - stupňování příd. jmen Oblíbené činnosti, sport - předpřítomný čas Životní prostředí - tvoření příslovcí Život v budoucnosti - budoucí čas vyjádřený pomocí „will“ Reálie Velké Británie - minulý čas průběhový - srovnání minulého času prostého a předpřítomného času	Z – naše sousední státy, státy Evropy ČJ – určení času, osoby, slovních a větných členů HV – lidové a moderní písně, populární skupiny a zpěváci D – zajímavá fakta z historie Velké Británie a USA PŘ – ochrana životního prostředí OV – poskytnutí první pomoci je naše povinnost RV – svátky, oslavy, tradice	Práce s textem, využití audio a video nahrávek, přípravy Smart na interaktivní tabuli, vysvětlení pojmu (výkladový slovník), využití obrázků, kopírovatelných materiálů, her, soutěží, písní, básniček, obrázků, kartiček, map, názorných pomůcek, tabulek, fotografií, internetu, ankety ke zjištění různých informací v třídním kolektivu. PROJEKTY: „My last summer holidays“ „My hobbies“ „My dream town (island, country,...)“ „My favourite sportsman (actor, singer, pop group,...)“ SOUTĚŽE: OLYMPIÁDA v AJ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí popsat své vnitřní pocity, své prostředí (školu, bydliště). Dokáže sestavit jednoduchou charakteristiku některých známých osobností, svých spolužáků. Dokáže zformulovat dopis nebo pohled kamarádovi o svých zážitcích z prázdnin. Dokáže sestavit řetězec událostí, který bude pravděpodobně následovat v důsledku splnění nebo nesplnění některých úkolů, povinností. Umí sestavit jednoduché vyprávění o aktivním a pasivním životním stylu, umí pohovořit o rozdílech života ve městě a na vesnici.	Nová místa, nové tváře, stěhování srovnání a použití minulého času prostého a předpřítomného času	ČJ – slohový útvar charakteristika, popis RV, Z – životní prostředí OV – rodná zem, město	Práce s časopisem, internetem - vyhledávání informací o známých osobnostech, práce s mapou, pohlednicemi měst, knihy s fotografiemi zajímavých míst, obrázkový slovník
Umí popsat situaci, co se dělo v daném okamžiku, umí rozvinout a popsat představu, jak by svět vypadal bez některých vynálezů.	Venku – naše okolí podmínkové věty typu 1, zástupné one/ones, may/might	ČJ – režim, popis činností Z – životní styl různých zemích OV, RV – zdravý životní styl TV – druhy sportů	Práce s encyklopedií, internetem,
Umí popsat cestu podle mapy, umí navigovat anglicky mluvícího turistu po významných místech našeho města, pokusí se orientovat podle mapy Londýna. Poznává památky Londýna a zná o nich základní informace.	Velké myšlenky – světové vynálezy vztažné věty 1, minulý čas průběhový, srovnání a použití minulého času prostého a průběhového	F, CH, P – slavní objevitelé ČJ - četba	Práce s encyklopedií, práce se známými literárními díly minulého a předminulého století, ilustrace a staré fotografie, výukový SW internet – Nobelova cena
Umí popsat cestu podle mapy, umí navigovat anglicky mluvícího turistu po významných místech našeho města, pokusí se orientovat podle mapy Londýna. Poznává památky Londýna a zná o nich základní informace.	Londýn vztažné věty 2, a little/a few, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	Z – základní zeměpisné údaje o hl. městě VB OV – význam hlavního města D – architektura a historie	Video, průvodcovské publikace o památkách Londýna, fotografie, plakáty, data projektor, PC výukový program
Umí pohovořit o rozdílech v oslavách některých svátků v různých zemích, umí pohovořit o oslavách našich svátků.	Jedna země, mnoho kultur zvrtná zájmena, each other, opisné tvary slovesa can – to be able to/to be allowed to	RV – lidové tradice HV – koledy D – starobylé tradice, vymoženosti novověku Z – kraje se specifickými tradicemi	Obrazy a ilustrace Josefa Lady, dětské knížky, popisující zvyky a tradice, slovník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí pohovořit o svých koníčcích a povinnostech, umí popsat svůj denní režim, dokáže popsat své plány.	Volný čas tázací dovětky, přítomný čas průběhový pro budoucnost, srovnání přítomného času průběhového a prostého	ČJ – četba, dětská liter. TV – sporty ČJ – popis dne RV, OV – aktivní a pasivní odpočinek, trávení volného času a návykové látky	Obrázkový slovník, obrázky různých aktivit pro volný čas, různé druhy časopisů, televizní program, katalog cestovní kanceláře
Má základní přehled o zeměpise, dějinách a kultuře USA, umí o některých těchto informacích pohovořit.	Vesmírný kemp Florida podmínkové věty typ 2, slovesa se dvěma předměty (3. a 4. pád)	Z – zeměpis USA D – dějiny USA, historie státních svátků	Obrázkový slovník, video – osidlování Ameriky, fotografie, mapy, obrázkové publikace – Zajímavá místa USA, průvodce putování po městech
Umí se orientovat a rozlišit základní slovesné časy a použít správný tvar slovesa, vytvořit otázku, zjišťovací otázku, zápor a krátkou odpověď, umí reagovat na otázky a odpověď dokáže rozvinout.	Aljaška opakování slovesných časů a podmínkových vět	ČJ – slovesné kategorie PŘ – ekologie RV – životní prostředí Z – nedotčená místa civilizací D – původní obyvatelé Ameriky	mapy, internet, softwarové výukové programy, videonahrávky, časopisy, noviny
Umí vytvořit gerundium a chápe všechny jeho významy, ovládá pravopisné změny, umí popsat obrázek.	KALIFORNIE opakování gerundia, modálních sloves	ČJ – slovesné tvary PŘ – příroda kolem nás Z – krajina, přírodní pásma	akce: pantomima obrázky z knížek, časopisů, katalogů, fotografie, PC program – TERASOFT, video

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, je schopen vést jednoduchou a zřetelnou konverzaci o obecných tématech, umí popsat cestu na dotazované místo, zařídit si ubytování v hotelu, dokáže vyjádřit záměry a přání.	USA, NEW YORK - reálie - Slovník: památky, vybavení, doprava, zajímavosti, společenské zvyky. Život slavných osobností, historické události. - Opakování: Místní a časové předložky. Přítomné časy a minulé časy. Text: autentický materiál o městech v USA, <i>Black Amerika, A New York Story</i>	Z – Amerika, USA, New York D – objevení a osidlování Ameriky ČJ – román, divadlo, film, dopis VV, PČ – zhotovení plakátu, pozvánky	Příprava pro SMART: New York Práce s plánkem města, telefonním seznamem, inzerátem Poslech, dialogy
Umí vyjádřit, co se stalo v minulosti a před jinou událostí. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku, dokáže reprodukovat přečtený text vlastními slovy, umí vyplnit dotazník.	USA, NEW YORK – mluvnice, používání slovníku - Slovník: budovy a místa. Popis místa, cesty, rada, doporučení. - Opakování: Minulý čas prostý, průběhový, předpřítomný čas. - Předminulý čas Text: <i>Ellis Island Museum</i>	IT – práce počítačem, internetem ČJ – Dotazník. OV - vlastní kreativita, nápad a originalita, spolupráce ve skupině	INTERNET Hledání informací: news.bbc.co.uk www.google.com , encyklopedie wikipedie a navajo . POČ. ENCYKLOPEDIE Encarta Akce: výstava knih Poslechy
Dokáže říci, kde a kdy bylo či bude něco vykonáno. Umí vyjádřit, z čeho je něco uděláno nebo z čeho se něco skládá, vyjadřuje kvantitu věcí. Dokáže druhým poradit. Zná specifika amerického školství, dokáže porovnat americký a český školský systém. Umí posoudit, co je nebezpečné pro náš život.	NEBRASKA, ŽIVOT VE ŠKOLE - Slovník: Škola, jídlo, pití, životospráva, nebezpečné jídlo a aktivity - Opakování: Přídavná jména, počitatelná, nepočitatelná podstatná jména (<i>how much?</i>, <i>how many?</i>), číslovky. - Trpný rod. <i>Should/shouldn't</i> Text: <i>Going West, I heard the Strangest Rumor</i>	Z – Amerika, USA VkZ – životospráva, závislosti, drogy VV – afišismus ČJ – nadřazené, podřazené pojmy M – objem, jednotky množství PŘ – civilizační choroby, alternativní léčba – zelená lékárna. Fauna.	Příprava pro SMART: Trpný rod Poslechy Četba Myšlenková mapa Návštěva K-Centra
Umí klást otázky k získání potřebných informací, dokáže vyprávět o minulosti i současnosti Velké Británie. Umí mluvit o předsudcích. Referuje o tom, co si kdo myslí	VELKÁ BRITÁNIE TRADIČNÍ I MODERNÍ, PŘEDSUDKY - Slovník: každodenní angličtina – ustálené fráze, britské turistické atrakce, vlastnosti lidí, věci - Opakování: trpný rod, minulý čas. Nepřímá řeč.	Ov - vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví.	Příprava pro SMART: GB, London, Indirect Speech INTERNET: ověřování znalostí reálií a gramatiky na

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
nebo říká. Dokáže pokládat zdvořilé otázky.	Text: <i>Britain is in!</i> , <i>UK timeline</i> , <i>Pavla's story</i> , <i>Mark's story</i>	D – časová osa, dějiny Anglie IT – vyhledávání informací k tématu HV – anglická klasická i moderní hudba	www.manythings.org Práce s atlasem, mapou Video: dokumenty z Velké Británie, Londýna Práce s časopisy, angl. novinami, cestovními průvodci, plánem londýnského metra SMART příprava: Time clauses INTERNET : Procvičování slovní zásoby na www.yourdictionary.com Akce – herecká etuda: domlouvání rande
Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení o sobě, své rodině, rozšíří svou slovní zásobu, týkající se uvedených témat. Dokáže mluvit o svých plánech do budoucnosti. Umí si domluvit rande.	ŽIVOT MLADÝCH LIDÍ - Slovník: Personální informace, rodina, aktivity - Zdvořilé společenské fráze, jednoduché sdělení - oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání. - Opakování: kondicionály, modální slovesa, příslovce. - Vedlejší věty příslovečné časové. Text: <i>Profiles</i> , <i>Between Friends</i>	Ov – Já mezi lidmi, vztahy s přáteli, v rodině ČJ – vyprávění, dramatizace IT – procvičování slovní zásoby	SMART příprava: Jobs Obrazový slovník Video: publ. pořad „Proměna“ tel. BBC My job– akce ve třídě (fotoaparát, kamera, diktafon, audio + hudební nosiče) Myšlenková mapa SMART příprava: Australia INTERNET- news.bbc.co.uk www.google.com Katalogy, průvodce, video,
Dokáže pojmenovat povolání a činnosti a umí o nich hovořit. Umí klást otázky k tématu a reprodukuje, co mu druzí řekli. Sestaví stručný životopis a žádost. Čte nahlas plynule a foneticky správně, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu, umí opsat význam slova.	POVOLÁNÍ A ČINNOSTI, SVĚT PRÁCE - Slovník: denní rutiny, zájmy, povolání, pracovní aktivity, vyjádření vztahu, oblečení - Mind Map, životopis, žádost - Opakování: vztažné věty. - Nepřímá řeč – posun časů. Text: <i>I want to be...</i> , <i>The machine breakers</i>	Čj – životopis, žádost, dramatizace, zřetelné, výrazné čtení VP – trh práce, fiktivní firmy IT – typing, formuláře, šablony VV – vývěsní štít mé firmy OV - tolerance, sebereflexe Z – národní zvyky a obyčeje, divy světa IT – prezentace, zhotovení plakátu, zhotovení webové stránky, vyhledávání informací	SMART příprava: Jobs Obrazový slovník Video: publ. pořad „Proměna“ tel. BBC My job– akce ve třídě (fotoaparát, kamera, diktafon, audio + hudební nosiče) Myšlenková mapa SMART příprava: Australia INTERNET- news.bbc.co.uk www.google.com Katalogy, průvodce, video,
Zná národní zvyky a obyčeje jiných kultur, zná zvláštnosti australské angličtiny, dokáže ji porovnat s britskou a americkou angličtinou, umí využít znalosti jazyka při práci s počítačem a internetem, dokáže vyhledávat na internetu požadované informace. Umí napsat dopis, reagovat, když	AUSTRÁLIE, ROZDÍLNOST KULTUR - Slovník: výrazy australské angličtiny, cestování, zvířata, příroda, země, město. <i>Otázky v nepřímé řeči</i> Text: <i>Meet Some Young Aussies</i> , <i>The Stolen Generation</i> , <i>“Come in Sheila”</i>		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
něčemu nerozumí, rezervovat si pokoj v hotelu.			audio
Ústně i písemně dokáže popsat základní vztahy - existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní, umí vyjádřit názor na věc, myšlenku, umí hodnotit a bezprostředně reagovat na situaci. Dokáže hovořit o svých představách života v budoucnosti a vyjádřit domněnky o budoucnosti. Rozvíjí svůj vztah k životnímu prostředí.	• ŽIVOT V BUDOUCNOSTI, RODINA • Slovník: aktivity, vzhled a vlastnosti lidí, vztahy, city. Vynálezy, zdraví, doprava, jídlo. • Opakování: opisy modálních sloves • Budoucí časy <i>Text: Future family, Future food. The Discovery</i>	OV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací. Rodinné vztahy Dramatická výchova – pantomima (pojem, verbální projev x mimika, gesto) ČJ – literární žánry, sci-fi, autoři sci-fi PŘ, Z – naše planeta, geosféry, flóra, fauna, ekologie	SMART příprava: Future tenses Myšlenková mapa Internet – vyhledávání informací, slovní zásoba

6.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Protože se žáci dosud s tímto předmětem nesetkali, je nutné začít elementárními kroky. Nejdříve se žáci seznámí s rozdíly mezi českou a německou abecedou. Tato znalost se potom upevní při čtení a psaní jednotlivých slov. Souběžně s tím je třeba důsledně dbát na mluvené slovo a zafixovat u žáků melodiku řeči. Následně je třeba zaměřit úsilí na zvládnutí jednotlivých vět. Zpočátku v mluveném slovu a krátkých dialogích a posléze i v psané formě. Rovněž je třeba věnovat přiměřený prostor náslechu, který je namluven rodilými mluvčími.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Jedná se o výuku jazyka na 2. stupni ZŠ, konkrétně v 7. až 9. třídě. Tento předmět je pojat jako druhý jazyk pro žáky uvedených tříd. Dotace je dvě hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, tři hodiny týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá v dělených třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák poznává nový jazyk, seznamuje se s novou slovní zásobou, získává analogické vztahy při porovnávání s jinými jazyky (mateřský, anglický apod.). Poznává další, pro něj novou oblast. Jeho sebevědomí je posíleno díky širším znalostem, většímu přehledu. Při zvládnutí problematiky hledá, i když často jen intuitivně, efektivnější metody zvládnutí problémů a zadaných úkolů.

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti k osvojování učiva
- vede žáky na základě neznámých textů k práci se slovníky
- vede žáky k užívání správné gramatiky
- vede žáky k vzájemné spolupráci
- učí žáky pracovat s programy PC
- zohledňuje znalosti a pracovní tempo žáků

Žáci:

- přistupují k hodině pozitivně
- osvojují si slovní zásobu a jednotlivé gramatické jevy
- dokáží vyvozovat smysl neznámých textů
- dokáží hodnotit svoji práci a diskutovat o chybách svých i spolužáků
- využívají výpočetní techniku

Kompetence k řešení problému:

Stejně tak jako i v ostatních předmětech musí žák hledat metodiku a způsoby zvládnutí nového problému. Musí dokázat rozdělit čas pro přípravu a zvládnutí jazyka v koexistenci problému s již dosud vyučovanými jazyky. I zde musí hledat zákonitosti a respektovat pravidla gramatiky a logického vyjadřování.

Učitel:

- zadává rozličné varianty k plnění úkolů
- vede žáky k vzájemné toleranci

Žáci:

- využívají získaných vědomostí a dovedností k samostatnému řešení problémů a volí vhodné způsoby řešení
- dokáží vyjádřit svůj názor, rozhodnout se

Kompetence komunikativní:

Stejně jako v ostatních jazycích i zde po zvládnutí základní slovní zásoby a zprvu jen běžných frází dochází ke komunikaci s učitelem a ostatními žáky. Zprvu se jedná o jednoduché seznamovací situace., posléze popisné a nakonec i složitější dialogy. Výsledkem by měl být relativně jednoduchý, ale plynulý dialog, ale i komunikace na dané téma ve skupině. Sekundárním přínosem je pak hlubší vzájemné seznámení žáků, ke kterému dochází při dialogích. Učí se vytvářet a obhajovat vlastní názor.

Učitel:

- vede žáky k vzájemné spolupráci
- vede žáky k vzájemné toleranci
- vede žáky správně se vyjadřovat v cizím jazyce

Žáci:

- dokáží formulovat svoje myšlenky, rozvíjet jednotlivá témata
- umí se vyjadřovat písemně i ústně
- umí naslouchat dalším spolužákům a adekvátně reagovat
- dokáží zhodnotit práci jiných

Kompetence sociální a personální

Žáci si zvykají na skupinovou práci během vyučovacích hodin, vzájemně si pomáhají a radí, společně řeší dané problémy, skupinově tvoří projekty

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- vyžaduje pravidla slušného chování

Žáci:

- dokáží pracovat ve skupině, navzájem si pomáhat
- umí pochválit jiného spolužáka

Kompetence občanské:

Přes znalost jazyka dochází žák k poznání způsobu života, seznamuje se s reáliemi a na většině modelových situací porovnává pozitiva či negativa ve školství, běžném životě, společenském uspořádání své země a země a národa, jehož jazyk se učí. Vytváří si obraz o zemi, jejíž jazyk studuje.

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o jazyk
- zadává úkoly tak, aby všichni byli nuceni spolupracovat

Žáci:

- vzájemně se respektují
- mají pozitivní vztah ke kulturním hodnotám cizího státu

Kompetence pracovní:

Žák, který je zprvu zcela závislý na učiteli, postupně přechází k řízené samostatné činnosti. Učí se orientaci v nové problematice. Zvyká si na práci s různými zdroji informací, které musí vyhledat a z nich posléze čerpat. V různých situacích, které jsou v předmětu navozeny, se ocitá ve funkci vedoucího skupiny a na druhé straně je členem skupiny. Učí se kooperaci při plnění různých úkolů, které z problematiky předmětu přerůstají do životních a pracovních situací. Svým způsobem získává žák základy k další odbornosti, kterou může v životě uplatnit jak v soukromí, tak na trhu práce.

Učitel:

- vede žáky k správnému dodržování pracovních pravidel (udržení pořádku, správné sezení....)
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují pravidla při práci s výpočetní technikou

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk		7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. Naváže kontakt s konkrétní osobou a vyžádá jednoduchou informaci. Řeší jednoduché situace související se seznamováním. Prezentuje říkanky, básničky, písničky.	Otázky a odpovědi. Technika mluveného projevu. Domov, rodina Dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti. Krátká sdělení. Písemná podoba různých forem sdělení. Přivlastňovací zájmena – mein, dein.	OV, RV, ostatní cizí jazyky	Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice Každý si namaluje obrázek své vlastní rodiny a umí pojmenovat její členy.
Sestaví jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení. Zvládá základy písemného projevu. Písemně je schopen sestavit jednoduchá sdělení.			Převrácená škola - učitel sedí v lavici, žáci vyučují
Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob. Orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky. Umí pojmenovat činnosti podle obrázků	Procvičování časování sloves. Tykání a vykání. 4. p. podstatných jmen Sloveso haben. Zápor kein.		
Dokáže počítat do sta. Zná dny v týdnu. Umí pojmenovat školní potřeby. Určí barvu jednotlivých předmětů. Dokáže hovořit o svých koníčkách.	Čísla do sta. Dny v týdnu. Škola, volný čas, záliby		Převrácená škola - učitel sedí v lavici, žáci představují učitele.
Zvládá časové údaje. Dokáže vyjádřit cíl cesty a zajistit si jízdenku. Zvládá pojmenovat roční období a jednotlivé měsíce.	Určování času – předl. „um“, „in“ Kalendářní rok		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk		8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Čte plynule a správně foneticky jednoduché audioorálně připravené texty. Udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení.	Dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů). Čtení tiché i hlasité.	Z, M, OV, RV, ostatní cizí jazyky.	Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice.
Používá slovníky. Stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu. Písemně obměňuje krátké texty.	Práce se slovníkem. Sestavení jednoduchého textu a odpověď na něj.		
Má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti.	Nejdůležitější zeměpisné údaje.		
Řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací.	Tematické okruhy: • město • oblékání • stravování, nákupy • sport		
Rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných.	Práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka – časopisy, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem.		
Rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.	Svátky, tradice, zvyky.		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk		9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma.	Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti. Různé typy informací.	ČJ, OV, RV, D, HV, VV, ostatní cizí jazyky.	Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice
Vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem, v rodině, ve škole a v běžných každodenních situacích.	Tematické okruhy: - osobní dopis - životopis - člověk a společnost - vzdělání a kulturní život		
Běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, reakci na pozvání.			

6.1.4 ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň:

Předmět španělský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Španělský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Vyučovací předmět španělský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Jedná se o výuku jazyka na 2. stupni ZŠ, konkrétně v 7. až 9. třídě. Tento předmět je pojat jako druhý jazyk pro žáky uvedených tříd. Dotace je dvě hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, tři hodiny týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá v dělených třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání španělského jazyka

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- aktivační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky,
- používání situační komunikace jako prostředku k soustavné komunikaci ve španělském jazyce

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porovnání stavby španělského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- porovnávání stavby španělského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- řešení situací, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek možností k porozumění španělsky vedenému rozhovoru a španělsky psaným jednoduchým textům
- vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- automatizace reakcí při rozhovorech
- práce s textem a mluveným slovem
- jednoduché, ale srozumitelné vyjadřování, za pomoci mimojazykové komunikace, a to především s ohledem na porozumění kulturních odlišností

Kompetence sociální a personální

- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi různého kulturního prostředí

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- navozování dostateku situací, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí

- vytváření situací, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- na příkladech z latinskoamerických zemí a USA vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- na příkladech ze španělsky mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás

Kompetence pracovní

- vést žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- uvědomělé a správné používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- rozvoj přirozené potřeby vytvářet a používat vlastní jazykové pomůcky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Španělský jazyk		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty, složené ze známé slovní zásoby.	Pravidla výslovnosti a pravopisu	ČJ – srovnání ČJ s ŠJ Z – země světa mluvící španělsky	Poslech nahrávek správné výslovnosti, reprodukce slyšeného textu
Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím, jednoduchým větám a pokynům, na které adekvátně reaguje.	Pozdravy Oslovení Představování Poděkování Otázky na zdraví, čas, den Pojmenování předmětů	OV, RV – společenské vztahy a chování	Poslech Skupinová práce – rozhovory
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	Přítomný čas Blízká budoucnost Vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu		Slovník
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, umí vyplnit základní údaje do formulářů.	Přídavná jména Základní číslovky od 0 do 1000 Sloveso SER, ESTAR, HABER	M – počítání v cizím jazyce OV, RV – společ. vztahy a zvyky v rodinách různých zemí ČJ – vyplňování formuláře	
Reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého a krátkého textu, základní konverzace.	Poslechová cvičení Vyprávění v přítomném čase		Reprodukce textu Práce s textem, slovníkem Rozhovory

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Španělský jazyk		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám.	Jednoduchá sdělení: adresa, dopis z prázdnin, omluva, telefonování	OV, RV – způsoby bydlení a chování ČJ – psaní dopisu	Telefonický rozhovor
Základními a jednoduchými větami sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, zálibách a běžných každodenních situacích.	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost	OV, RV – domov, rodina, volný čas TV – nejpopulárnější druhy sportu	Projekt: „Mi familia“, „Mi casa“ - představit sebe a členy své rodiny, popsat byt
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	Změny pravopisu s ohledem na výslovnost Procvičování čtení Zápis známého textu podle diktátu		
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledává potřebnou informaci a odpoví na otázku.	Příčestí trpné Složený minulý čas		
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	Pasivní znalost rozkazovacího způsobu Vyjádření zájmu a nevole (gustar)	ČJ – tvoření rozkazu	
Napiše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur.	Použití základních předložek – a, en, de, noc, para, 81ntente de		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Španělský jazyk		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí známým každodenním výrazům, základním větám. Zapojí se do jednoduché konverzace, získá a poskytne potřebné informace.	Tematické okruhy: nakupování, v restauraci, jednoduché recepty, oblékání, tradice, zvyky a svátky.	M – výpočet směny OV, RV – tradice, svátky PČ – zhotovení jídelního lístku ČJ – lidové tradice	Dramatizace – hra na obchod a restauraci
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích. Umí vyplnit základní údaje do formuláře.	Životopis Časový rozvrh dne Názvy profesí a činností	ČJ – psaní životopisu a popis režimu dne OV, RV - profese	
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku.	Budoucí čas prostý Jednoduché perfektum Imperfektum	ČJ – srovnání mluvnických tvarů	
Používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník.	Popis – práce se slovníkem Rozšiřování slovní zásoby pomocí slovníku – vyhledávání internacionalismů	VV, ČJ – popis osob	Práce se slovníkem Internet
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	Zájmena 3. a 4. pádu Vazba estar + přídělné Porozumění a reprodukce textu		Rozhovory Reprodukce textu

6.1.5 RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Protože se žáci dosud s tímto předmětem nesetkali, je nutné začít elementárními kroky. Nejdříve se musí žáci seznámit s azbukou, a to jak se čtením, tak s psaním jednotlivých znaků. Tato znalost se potom upevní při čtení a psaní jednotlivých slov. Souběžně s tím je třeba důsledně dbát na mluvené slovo a zafixovat u žáků melodiku řeči.

Následně je třeba zaměřit úsilí na zvládnutí jednotlivých vět. Zpočátku v mluveném slovu a krátkých dialogích a posléze i v psané formě. Rovněž je třeba věnovat přiměřený prostor náslechu, který je namluven rodilými mluvčími. Protože se jedná o slovanský jazyk, je stavba vět i vyjadřovací způsoby, stejně tak sémantika, velice podobná jako u mateřského jazyka.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Jedná se o výuku jazyka na 2. stupni ZŠ, konkrétně v 7. až 9. třídě. Tento předmět je pojat jako druhý jazyk pro žáky uvedených tříd. Dotace je dvě hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, tři hodiny týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá v dělených třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák poznává nový jazyk, seznamuje se s novou slovní zásobou, získává analogické vztahy při porovnávání s jinými jazyky (mateřský, anglický apod.). Poznává další, pro něj novou oblast. Jeho sebevědomí je posíleno díky širším znalostem, většímu přehledu. Při zvládnutí problematiky hledá, i když často jen intuitivně, efektivnější metody zvládnutí problémů a zadaných úkolů.

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- aktivační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky,
- používání situačních her jako prostředku k soustavné komunikaci v ruském jazyce

Kompetence k řešení problému:

Stejně tak jako i v ostatních předmětech musí žák hledat metodiku a způsoby zvládnutí nového problému. Musí dokázat rozdělit čas pro přípravu a zvládnutí jazyka v koexistenci problému s již dosud vyučovanými jazyky. I zde musí hledat zákonitosti a respektovat pravidla gramatiky a logického vyjadřování.

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- porovnávání stavby ruského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- řešení situací, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruského jazyka

Kompetence komunikativní:

Stejně jako v ostatních jazycích i zde po zvládnutí základní slovní zásoby a zprvu jen běžných frází dochází ke komunikaci s učitelem a ostatními žáky. Zprvu se jedná o jednoduché seznamovací situace., posléze popisné a nakonec i složitější dialogy. Výsledkem by měl být relativně jednoduchý, ale plynulý dialog, ale i komunikace na dané téma ve skupině. Sekundárním přínosem je pak hlubší vzájemné seznámení žáků, ke kterému dochází při dialogích. Učí se vytvářet a obhajovat vlastní názor.

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- automatizace reakcí při rozhovorech
- práce s textem a mluveným slovem

Kompetence občanské:

Přes znalost jazyka dochází žák k poznání způsobu života, seznamuje se s reáliemi a na většině modelových situacích porovnává pozitiva či negativa ve školství, běžném životě, společenském uspořádání své země a země a národa, jehož jazyk se učí. Vytváří si obraz o zemi, jejíž jazyk studuje.

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- na příkladech z ruský mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás

Kompetence pracovní:

Žák, který je zprvu zcela závislý na učiteli, postupně přechází k řízené samostatné činnosti. Učí se orientaci v nové problematice. Zvyká si na práci s různými zdroji informací, které musí vyhledat a z nich posléze čerpat. V různých situacích, které jsou v předmětu navozeny, se ocitá ve funkci vedoucího skupiny a na druhé straně je členem skupiny. Učí se kooperaci při plnění různých úkolů, které z problematiky předmětu přerůstají do životních a pracovních situací. Svým způsobem získává žák základy k další odbornosti, kterou může v životě uplatnit jak v soukromí, tak na trhu práce.

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- uvědomělé a správné používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium především s ohledem na moderní technologie
- rozvoj přirozené potřeby vytvářet a používat vlastní jazykové pomůcky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Osvojení fonetických jevů, základy výslovnosti. Seznámení s reáliemi. Azbuka,- čtení v tištěné i psané formě. Psaní všech písmen	Předazbukové období Rodina, domácí zvířata, škola, třída jídlo Azbukové období Písmena azbuky Kto ty, tam, eto?	Č-slovanské jazyky, Z-země mluvící ruským jazykem OV, RV-rodinné vztahy, způsoby bydlení	Poslech nahrávky, imitace, tvořivé hry Poslech, rozhovory, dramatická improvizace
Slovní zásoba k učebním tématům. Pochopení jednoduchého textu.	Kak menja zavut? Otkuda ty? 1. p vykání, oslovení	OV, RV-společenské vztahy, chování	Poslech rozhovory, tvořivé hry
Rozhovory k daným tématům.	Téma: rodina - U meňa brat. Skolko tibje let? 2,3,4 brata. Téma: bydlení - číslanky 11-20 Téma: škola - Što ty delaješ? Téma: na návštěvě. 2,3,4, časa,5 časov	M – jednoduché počítání v cizím jazyce OV- chování na návštěvě, výchova k toleranci	Poslech nahrávek, dramatizace, skupinové rozhovory

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Upevnění znalostí azbuky. Reálie Ruské federace.	Téma: návštěva. Minulý čas sloves	Z- geografické údaje týkající se Ruska OV- symboly Ruska Č- folklór, lidová tradice, dotazníky, sloh	Poslech, samostatné získávání informací, rozhovory
Rozšiřování slovní zásoby probraných témat.	Téma: časové údaje, data. Číslovky 20-100, 900, 1000.	M- počítání v cizím jazyce D- historická data	Práce se slovníkem, samostatná práce
Časování sloves, podst. jména po číslovkách	Téma: co mám rád	TV, OV, RV- zájmová činnost, výchova k toleranci	Rozhovory, obměny dialogů, poslech
1. p přídavných jmen <i>novyj, malodoj</i>	Téma: rozvrh hodin, předměty Slovesa typu <i>idti, učitsja vykání.</i>	Všechny školní předměty	Reakce na určité situace, poslech
Oslovování neznámé osoby dětmi.	Téma“ Kdo jak vypadá.	VV, ČJ - popis osob.	Popis, rozhovory, vypravování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Upevňování psané a čtené formy azbuky. Intonace tázacích vět.	Téma „Kde bydlíš? Časování sloves <i>žít, pajiť, chodit'</i> Min. čas <i>šli</i>	OV, RV- způsoby bydlení, chování mezi lidmi,	Rozhovory, dramatizace. Poslech
Rozšiřování slovní zásoby probraných témat.	Téma: My žijeme v Evropě. Slovesa <i>Chotet', ponimat', jechat', znat'.</i>	ČJ – ruské pohádky, srovnání s českými. Z – geografické poznatky	Shromažďování informací, práce se slovníkem
Schopnost rozhovoru na dané téma.	Podstatná jména r.m. a ž. v čísle jedn., r.střední. <i>idti</i>	ČJ - srovnávání mluvnických tvarů, slovanské jazyky multikulturní výchova	Rozhovory, skup. Práce, psaní dopisů.
<i>Znalosti reálií..</i>	Skloňování přídavných jmen Téma: obchody, nákupy - <i>nado, nužno,</i> Téma: zájmy dětí Osobní zájmena	OV, RV - společenské chování TV – zájmová činnost, vzájemná tolerance	Dramatizace, rozšiřování dialogů, poslech, vypravování.

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praxi a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Prolíná se celým základním vzděláním. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Vzdělávací obsah předmětu matematika na 1. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** si žáci osvojují aritmetické operace: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají změny a závislosti, které jsou projevem běžných životních situací. Uvědomují si a docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít i nulovou hodnotu. Tyto závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Někdy je také konstruují, vyjadřují matematickým předpisem, modelují a využívají vhodného počítačového softwaru nebo kalkulátorů.

V okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, hledají odlišnosti a podobnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod, obsah. Zdokonalují si svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení je závislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je zde nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by se měly prolínat všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, provádět náčrty, řešit úlohy optimálním postupem. Řešení logických úloh je závislé na rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a používat další pomůcky, které umožňují lepší přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítačské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika jsou začleněna průřezová témata:

- OSV, EV, VMEGS, MV

Od školního roku 2012/13 byl do ŠVP přidán vyučovací předmět Matematická praktika s časovou dotací 1 hodina týdně v 1. ročníku ZŠ. Jedná se o doplněk k hlavnímu předmětu Matematika s tím, že výuka základních početních operací, tvarů, čísel a slovních úloh probíhá v dělených skupinách. Tento předmět je zařazen nově do ŠVP z důvodu jeho realizace v rámci dotace projektu EU peníze školám.

Vzdělávací obsah předmětu matematika na 2. stupni

Předmět navazuje na obsah oboru matematika na 1. stupni, kde se žáci seznamují s čísly a početními operacemi mezi nimi a rozšiřuje ho o porozumění těmto operacím a jejich propojení s reálnými situacemi. Seznamuje nově také s pojmem proměnná a jejím využitím při matematizaci reálných situací. Učí také získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V geometrické části matematiky žáci určují a znázorňují geometrické útvary, uvědomují si vzájemné polohu objektů v rovině (popř. prostoru) a především podobnosti s útvary všude kolem sebe v reálném životě. Učí se měřit, porovnávat, odhadovat délku, obvod, obsah, povrch a objem a zdokonalují svůj grafický projev.

Ve vyšších ročnících se žáci seznamují s prací s daty, s jejich sběrem, vyhodnocováním, pochopením souvislostí a jejich prezentací pomocí grafů, tabulek a diagramů. Učí se tak postupně pojmu funkce.

Součástí celého matematického vzdělávání je učení logickému myšlení. Učí žáky řešit problémové situace.

Žáci se učí používat prostředky výpočetní techniky, pracují s interaktivní tabulí.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika jsou začleněna průřezová témata:

- EV, MV, OSV

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

V 1. ročníku jsou vyučovány 3 hodiny týdně předmětu Matematika a 1 hodina týdně předmětu Matematická praktika, od 2. do 5. ročníku 5 hodin týdně.

V 6., 7. a 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně v kmenových třídách, v 8. ročníku 5 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- podpořit u žáka rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytvářet u žáka zásoby matematických nástrojů (početních oplecí, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- pozorování
- diskuse
- experiment

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- vytváření myšlenkových schémat
- využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

Kompetence komunikativní

- rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- tvorba vhodných a sdělných verbálních i neverbálních vyjádření
- využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- skupinová práce
- realizace projektů
- sebepoznávání

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- otevírání různých pohledů na problémy, výchova k toleranci

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- nabízet žákům projekty a další činnosti (modelování výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, kovem)
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- bezpečné a účinné používání pomůcek na rýsování
- využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracovávání zadaných samostatných i skupinových úkolů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika, matematická praktika		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí matematickým symbolům +, -, =. Čte, zapisuje a porovnává čísla do 20, vytváří soubory s daným počtem prvků, umí zobrazit číslo na číselné ose.	Zápis a čtení čísel • porovnávání čísel, znaménka >, <, = • manipulace s předměty, počet prvků • pojmy před, hned před, za, hned za, první, poslední • číselná osa – orientace do 20, zobrazení čísel	TV	Práce na PC – výukové programy
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 bez přechodu přes 10.	Operace s přirozenými čísly • sčítání, odčítání, rozklad čísel do 20 – • bez přechodu přes 10	PČ	Matematická soutěž
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace.	Řešení a vytváření slovních úloh • čtení matematických zápisů – pojmy o několik více, méně	PRV, ČJ – SLOH Průřezové téma: OSV – kreativita, komunikace	Projekt - ZDRAVÍ
Rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh).	Geometrie • vyhledávání geometrických tvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • pojmy vpravo, vlevo, pod, nad	PČ, VV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100, provádí z paměti poč. operace s přirozenými čísly do 100, provádí poč. operace se závorkami, automatizuje si matematické symboly.	Operace s přirozenými čísly: - sčítání, odčítání v oboru do 20, dále pak do 100 a s přechodem přes 10 - počítání se závorkami	PRV, PČ	Práce na PC – výukové programy
Čte a zapisuje čísla v desítkové soustavě, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- zápis a čtení čísel do 100 - porovnávání čísel do 100 – znaménka <, >, = - určování jednotek, desítek, stovek	PČ, PRV	Matematická soutěž
Užívá lineární uspořádání, umí zobrazit čísla na číselné ose.	Číselná osa: orientace, zobrazení čísel, znázorňování čísel před, za, hned před, hned za daným číslem	HV, TV	Projekt - RODINA
Osvojuje si spoje násobek 2, 3, 4, 5. Rozvíjí logické myšlení, samostatně řeší problémy a prakticky si je ověřuje.	Násobilka 1-5 – pohyb ve čtvercové síti Slovní úlohy: - řešení a vytváření, čtení matematických zápisů – - o několik více, o několik méně, několikrát více, několikrát méně	PRV, VV, ČJ – ČTENÍ EV – lidské aktivity a problémy ŽP	
Rozezná a pojmenuje jednotlivá tělesa. Pojmenuje, modeluje a popíše základní rovinné útvary, měří a odhaduje délku úsečky v cm, orientuje se v čase.	Geometrie - bod, přímka, úsečka a jejich modelace - rovná, křivá, lomená čára - jednotky délky - milimetr, centimetr, metr, měření v cm - modelace rovinných útvarů - poznávání těles - orientace v čase, orientace na ciferníku, digitální čas	PČ, VV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Automaticky užívá spoje všech násobílek. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, umí daná čísla zobrazit na číselné ose a zaokrouhluje přirozená čísla na 10 a 100.	Násobilka 6-10 – pohyb ve čtvercové síti Zápis a čtení čísel do 1000 • porovnávání čísel – znaménka $>$, $<$, $=$ • zaokrouhlování čísel na desítky a stovky • číselná osa: orientace, zobrazování čísel do 1000	TV	Práce na PC – výukové programy
Provádí z paměti i písemně početní operace s danými čísly. Čte, zapisuje a rozkládá čísla v desítkové soustavě. Provádí odhad výsledku	Operace s přirozenými čísly: • sčítání a odčítání do 1000 • rozklad čísel v desítkové soustavě • odhady a kontrola výsledků	PČ	Matematická soutěž
Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace a spojuje je s praxí. Rozvíjí logické myšlení, umí sestavit a doplnit tabulky a schémata.	Slovní úlohy: • řešení a vytváření slovních úloh • čtení matematických zápisů – několikrát více, několikrát méně • práce s údaji, schémata, tabulky	ČJ – SLOH EV – ekosystémy, vztah člověka k ŽP	Projekt – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Umí převádět jednotky délky, orientuje se v čase, umí číst a převádět jednotky času.	Jednotky délky – mm, cm, dm, m, km • měření na cm, mm • odhad délky, porovnávání délky • jednotky času – sekunda, minuta, hodina, den, rok, měsíc a jejich převody	PRV	
Měří úsečky a provádí odhady délek, umí sestavit úsečku dané délky (v mm). Osvojuje si geometrickou představivost, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Geometrie: • bod, úsečka, přímka, polopřímka • rýsování úsečky dané délky • přímky rovnoběžné, různoběžné – jejich rozeznání • průsečík přímek • rovinné obrazce – využití čtvercové sítě	PČ, VV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Čte, zapisuje a porovnává čísla v daném oboru Užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na 10, 100, 1000.	Zápis a čtení čísel do 1 000 000: • porovnávání čísel – znaménka $>$, $<$, $=$ • posloupnost přirozených čísel do 100 000 • rozvinutý zápis čísel do 100 000 • číselná osa: orientace a zobrazování čísel • zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce	TV	Práce na PC – výukové programy
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru. Při počítání využívá komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení, využívá práci s výpočetní technikou.	Operace s přirozenými čísly: • sčítání, odčítání do 1 000 000 – pamětné i pís. • písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem, dělení se zbytkem • kontroly výpočtů, práce s kalkulátorem • pořadí početních výkonů (závorky, asociativnost, komutativnost)	PČ, VV	Matematická soutěž
Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace. Vyhledává, sbírá a třídí data, sestavuje a čte tabulky, diagramy. Převádí jednotky délky	Slovní úlohy: • řešení a vytváření slovních úloh, odhad a kontrola výsledků • slovní úlohy s jednou a dvěma operacemi • práce s diagramy, tabulkami a grafy, práce s daty • časová orientace, převody jednotek délky	ČJ – SLOH, PŘ, VL OSV – mezilidské vztahy, komunikace	Projekt – POZNEJ SVÉ MĚSTO
Sestrojí rovnoběžky a kolmice. Narýsuje a znázorní dané základní rovinné útvary. Rozpoznává dané prostorové útvary. Určí obvod trojúhelníku. Rozpozná osově souměrné útvary.	Geometrie: • přímky rovnoběžné, různoběžné, kolmé – a jejich konstrukce, průsečík přímek • sestrojení libovolných trojúhelníků – kružítkem • sestrojení kružnice – střed a poloměr • výpočet obvodu trojúhelníku • osová souměrnost – modelování souměrných útvarů • prostorové útvary: krychle, kvádr, koule, kužel, válec – jejich rozpoznání	PČ, VV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Čte, zapisuje, porovnává přir. čísla v daném oboru. Umí zobrazit čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na 10 000, 100 000, 1 000 000.	Zápis a čtení čísel do 1 mil a přes 1 mil: • porovnávání čísel • číselná osa: orientace, znázornění čísel • zaokrouhlování čísel na desetitisíce, statisíce a miliony	TV, PŘ, VL	Práce na PC – výukové programy
Provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Provádí odhady a kontroluje výsledky. Využívá při počítání asociativnosti a komutativnosti.	Operace s přirozenými čísly: • sčítání a odčítání – pamětné a písemné • písemné násobení 1 – 4 ciferným činitelem • písemné dělení dvojciferným dělitelem • kontroly a odhady výpočtů, pořadí početních výkonů (závorky, asociativnost, komutativnost)	VL OSV – sebezpoznaní, sebepojetí	Matematická soutěž
Řeší a tvoří slovní úlohy s jednou i více poč. operacemi. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Slovní úlohy: • řešení a vytváření slovních úloh s 1 a 2 operacemi • práce s daty, grafickými diagramy a tabulkami – a jejich sestavování	ČJ – ČTENÍ, SLOH MV – práce v realizačním týmu	Projekt - VESMÍR
Umí zapsat a přečíst zlomky, rozděluje celek na části. Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, využívá názorné obrázky k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku. Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny), sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a početní operace zapisuje.	Zlomky – úvod do učiva, zápis zlomků rozdělení celku na části, průměr čísel. Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	PČ, HV	
Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života, přečte, zapíše, znázorní	Desetinná čísla - zápis desetinného čísla a jeho vyznačení na číselné ose		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejích úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu, porovná desetinná čísla v řádu desetin.			
Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí –100 až +100 a nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě.	Záporná čísla - význam znaku „–“, pro zápis celého záporného čísla a jeho vyznačení na číselné ose		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce. Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Určí obvody mnohoúhelníků sečtením délek stran. Rozpozná dané prostorové útvary Znázorní osově souměrné útvary ve čtvercové síti a určí osu souměrnosti překládáním papíru.	Geometrie - sestrojování kolmic, pravý úhel - rýsování rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - grafické sčítání a odčítání úseček, určování délky lomené čáry, převody jednotek délky - seznámení s obsahem obrazců pomocí čtvercové sítě, základní jednotky obsahu - určení obvodu mnohoúh. sečtením stran - osově souměrné útvary – čtvercová síť, určení osy souměrnosti překládáním papíru - prostorové útvary – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec a jejich rozpoznávání	VV, PČ	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Provádí početní operace v oboru přirozených čísel, upevňování probraného učiva, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Rozvoj komunikativních dovedností, kooperativní učivo, zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku, charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Rozvoj pozornosti, postřehu, přesnosti a hbitosti v počítání.	Rozšířené opakování učiva 5. ročníku - číselná osa, početní operace - počítání s kalkulačkou Geometrické útvary v rovině - bod, rovina, přímka, polopřímka, trojúhelník, kružnice, osa úsečky, úhel, - měření úhlů, sčítání a odčítání úhlů - osa úhlů - zavedení matematické symboliky	Z - slovní úlohy zaměřené na environmentální výchovu	Pracovní listy, využití interaktivní tabule, skupinová práce žáků Skupinová práce, motivační hry - dominové karty
	Desetinná čísla		Práce ve skupinách, dvojicích - papírové karty, kostky, hra - obchod
	Jednotky délky, hmotnosti, času	Z, D – staré jednotky délky, hmotnosti Průřezové téma – mediální výchova – vyhledávání materiálů a novinek z médií, ověřování věrohodnosti, zpracování a doplnění učiva	Samostatná domácí práce – vyhledávání na Internetu – informace o jednotkách (jejich využití v běžném životě), názorné pomůcky - metr, závaží, hodiny
	Celá čísla - číselná osa - absolutní hodnota - uspořádání celých čísel - početní operace s celými čísly	F – měření teplot	Projekt – sledování a měření teplot

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Odhaduje velikost úhlu měřením a výpočtem, načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Trojúhelníky • střední příčky, výšky a těžnice trojúhelníku • obsah a obvod trojúhelníku • jednotky obsahu • konstrukce trojúhelníku se znalostí velikostí stran a vnitřních úhlů		
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, odhaduje a vypočítává objem povrch těles, načrtne a sestrojí síť základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Tělesa • krychle a kvádr, rozlišení prostorových útvarů • vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, síť těles • volné rovnoběžné promítání • úlohy konstrukční a početní geometrie • hranoly • jednotky objemu • objem krychle a kvádrů	F – měření objemu těles	Praktické ukázky na měření objemu těles, skupinová práce žáků, samostatná práce – vytváření těles z papíru
	Výrazy • číselné výrazy • výrazy s proměnnou • určování hodnoty výrazů s proměnnou	F – měření teploty	Skupinová práce žáků – různé karty s příklady
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Grafy • určování polohy bodu v rovině • sestrojování grafů, zpracování dat do tabulek a grafů, čtení z grafů Základy rýsování • pomůcky pro technické kreslení • druhy čar • půdorys, nárys, bokorys	F, Z, PŘ	Vyhledávání grafů na Internetu a jejich užití v praxi, samostatná práce žáků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	Opakování učiva - geometrické útvary - desetinná čísla, celá čísla - trojúhelníky	Z, F	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	Dělitelnost přirozených čísel - dělitel a násobek, znaky dělitelnosti - prvočísla a čísla složená - rozklad složených čísel na prvočinitele - společný dělitel - nejmenší společný násobek		Využití kooperativních činností v hodinách. Upevňování učiva formou skupinové a samostatné práce.
	Úhel, dvojice úhlů - měření úhlů - úhly vedlejší a vrcholové - úhly souhlasné a střídavé - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	Z- orientace v terénu, měření zeměpisné polohy EV- ekosystémy, změny okolní krajiny vlivem člověka	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část, řeší konkrétní situace při využívání zlomků v matematice.	Racionální čísla - celek a část, vztah desetinného čísla a zlomku - rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků - záporné zlomky - početní operace se zlomky	F, Z	Skupinová práce ve dvojicích, práce s kartami a papírem.
Pozná shodné útvary, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	Středová souměrnost sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti		Pracovní listy – pro řešení úloh
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, pozná útvary osově souměrné a shodné útvary.	Osová souměrnost. - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary		Pracovní listy – pro řešení úloh
Umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. pojem poměru	F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, práce s	Pracovní listy - využití poměru v domácnosti (vaření, míchání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
poměru, dělí celek na části v daném poměru, pracuje s měřítky map a plánů, řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, rozumí a využívá pojmu úměra, využívá trojčlenku při řešení slovních úloh, určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti, vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí.	• zvětšení a zmenšení v daném poměru • rozdělení dané hodnoty v daném poměru • měřítko • úměra • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka	mapou CH - výpočty pomocí trojčlenky PČ – spotřeba materiálu, benzínu,...	barev,...)
Chápe pojem 1%, užívá základní pojmy procentového počtu, vyjádří část celku pomocí procent, řeší slovní úlohy, chápe pojem promile, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Procenta. • pojem • základ, procentová část, počet procent • promile • slovní úlohy • jednoduché úrokování	CH – koncentrace OSV – sledování slev v obchodech, v médiích - komunikace EV – stav ovzduší, škodlivé látky – lidské aktivity a problémy ŽP	
Umí charakterizovat pojem rovnoběžníku, rozlišuje různé typy rovnoběžníků, umí sestrojit rovnoběžník, odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku, odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku.	Rovnoběžníky. • pojem • vlastnosti • rozdělení • konstrukce • obvod a obsah • obsah trojúhelníku		
Rozpozná a pojmenuje lichoběžník, umí jej sestrojit, vypočítá obvod a obsah.	Lichoběžník • pojem, konstrukce		
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Povrch a objem hranolů • vytváření modelů prostorových útvarů, náčrtky prostorových útvarů		Projekt – modelování těles
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných situací.	Řešení početních hlavolamů a hříček		Úlohy budou řešeny v průběhu celého školního roku

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá hlavně pamětného počítání.	Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru		
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá hlavně pamětného počítání.	Opakování učiva ze 7. ročníku výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru		Matematické rozcvičky - hry
Určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru. K výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu. Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty. Řeší úlohy s geometrickou tematikou. Chápe pojem reálné číslo.	Mocniny a odmocniny - druhá mocnina - druhá odmocnina - Pythagorova věta - pojem reálného čísla	D - Pythagoras	Skupinová práce, pracovní listy pro upevnění učiva
Určí mocniny s přirozeným mocnitelem. Provádí základní početní operace s mocninami. Používá vzorce pro mocninu součinu, zlomku, a umocnění mocniny. Zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$.	Mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti - zápis čísel v desítkové soustavě - určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulátoru	Fy – zápis jednotek fyzikálních veličin	Využití počítačových programů pro upevnění učiva.
Žák dokáže pracovat s číselnými obory.	Číselné obory - iracionální čísla - reálná čísla		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny.	Výrazy - opakování číselných výrazů - jednočleny a mnohočleny, početní operace s mnohočleny - druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl mocnin - dělení mnohočlenu jednočlenem		Kooperativní činnosti pro opakování učiva

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Rovnice - jednoduché rovnice - řešení složitějších lineárních rovnic - slovní úlohy - výpočet neznámé ze vzorce	F, CH	
Pomocí vzorců řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu, délce kružnice, obsahu kruhové výseče, určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, vzájemnou polohu dvou kružnic	Kruh, kružnice, kruhová výseč - kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímka - tětiva - vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná - obsah a délka kružnice - Thaletova věta - konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice		
Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu kolmých hranolů a válce, převodu jednotek. K určení tělesové a stěnové úhlopříčky použije Pythagorovu větu. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Objem a povrch hranolů a válce - tělesová stěnová úhlopříčka - logické a netradiční geometrické úlohy - síť válce - objem a povrch válce		Využití počítačových programů pro upevnění učiva.
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat.	Statistika - statistické měření, statistická jednotka, statistický rozbor - aritmetický průměr, modus, medián - grafy, diagramy		Projekt – statistické šetření- skupinová práce žáků – prezentace jednotlivých skupin

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

	Konstrukční úlohy • množiny prvků daných vlastností • množiny bodů daných vlastností • konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků • konstrukce kružnic s požadovanými vlastnostmi		Samostatná práce, práce ve dvojicích.
	Matematika v praxi • statistika a společnost • vyměřování v přírodě • výroba a plánování		Projekt – vyměřování v přírodě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných.	Opakování učiva Algebraické výrazy • počítání s mnohočleny, úpravy mnohočlenů na součin • lomený výraz • krácení a rozšiřování lomených výrazů • početní operace s lomenými výrazy		Pracovní listy pro sam. práci. Skupinová práce
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel, formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a soustav.	Rovnice • opakování • rovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy • lineární rovnice se dvěma neznámými • soustava dvou lineárních rovnic se 2 neznámými	D, Z, PŘ, F, CH – slovní úlohy	Pracovní listy pro samostatnou práci.
Rozezná podobné útvary v rovině i prostoru. Určí poměr podobnosti. Poměr podobnosti využije k výpočtům délek stran (hran) geometrického útvaru. Podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu. Sestrojí rovinný obraz podobný danému. Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru. Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami.	Zobrazení • posunutí, otáčení, podobnost, stejnolehlost	Z – práce s mapou	Skupinová práce
Používá daných vzorců pro řešení úloh.	Obvody a obsahy rovinných útvarů • obvody n-úhelníků, kruhu a jeho částí • obsahy n-úhelníků, kruhu a jeho částí		Pracovní listy pro samostatnou práci.
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Rozezná funkční vztah od jiných vztahů.	Funkce • definice funkce, graf funkce • lineární funkce a její vlastnosti	F, Z	Samostatná práce – vyhledávání informací na Internetu týkajících se grafů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vymezí definiční obor funkce, množinu hodnot funkce, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce. Rozpozná, zdali se jedná o funkci rostoucí či klesající. Sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe.	- další funkce - užití funkcí při řešení úloh z praxe		
Sestrojí síť jehlanu. Vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule. Sestrojí grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$. Užívá funkce sinus, kosinus ostrého úhlu při řešení úloh z praxe. Užívá funkce sinus, tangens a ostrého úhlu při výpočtech stran pravoúhlých trojúhelníků, objemů a povrchů těles. Určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru.	Povrchy a objemy těles - opakování - jehlany a kužele, koule Goniometrické funkce ostrého úhlu - délky stran a velikosti úhlů pravoúhlých trojúhelníků - funkce sin, cos, tg, cotg - určování hodnot goniometrických funkcí pomocí kalkulačky - výpočty v geometrii	F – slovní úlohy	Skupinová práce – modelování těles
Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí složené úrokování. Vypočítá úrok z úroku. Řeší slovní úlohy z praxe.	Základy finanční matematiky - opakování základních pojmů - úročení (jednoduché a složené) Matematika v praxi - peněžní sazby - úvahy podnikatele		

6.3 Člověk a jeho svět

6.3.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Jeho aplikace je v prvouce, přírodovědě a vlastivědě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět navazuje na výchovu v rodině a na předškolní vzdělávání. Rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka, základy zdravého životního stylu a o úskalích, které život ohrožují. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání s lidmi, toleranci a spolupráci. Pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí, rozvíjet vlastenectví.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

V 1. až 3. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně (prvouka), ve 4. – 5. ročníku – vlastivěda a přírodověda (obě 2 hodiny týdně).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zvládá různé metody a způsoby učení, umí poznat smysl a cíl učení
- je schopen aktivně vyhledávat informace
- je veden k celoživotnímu vzdělávání

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- pozorování
- experiment
- diskuse
- práce se symboly

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozpoznávat a chápat problémy, umí je řešit
- snaží se ověřovat si správnost řešení

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- vytváření myšlenkových schémat
- vytváření a používání algoritmů
- kritické myšlení
- hledání vlastních řešení

Kompetence komunikativní

- je schopen správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- využívá široké možnosti informačních a komunikačních prostředků

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- přesné pojmenování
- používání odborných termínů v praxi
- využívání informačních a komunikačních prostředků
- strukturovaný zápis

Kompetence sociální a personální

- umí pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracovávání informací a naopak individuálním přístupem je budována jeho sebedůvěra a jeho samostatný rozvoj

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- realizace projektů
- sebepoznávání

Kompetence občanské

- na základě poznatků z historie je veden k respektu k druhým lidem

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- vyjádření environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, promýšlení možností jejich řešení
- poznávání kulturních tradic a dědictví
- realizace zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- zná vlastnosti některých materiálů
- rozpoznává možná zdravotní a hygienická rizika při práci a je veden k jejich předcházení
- umí pracovat podle pracovního postupu a návodu
- umí vyhledat vlastní postup

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- přizpůsobování se změnám parametrů zadání
- využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- rozvoj systematičnosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Učí se vyhledávat a třídit informace, samostatně pozorovat a porovnávat okolí. Zná základní poznatky o svém bydlišti, bezpečně se orientuje v okolí bydliště.	Místo, kde žijeme • domov, škola, obec • místní a okolní krajina	VV, HV, ČJ – sloh	Vycházka
Upevňuje poznatky o rodině, rozdělení rolí v rodině a základní příbuzenské vztahy. Je veden k dodržování stanovených pravidel pro práci ve dvojici a ve skupinách. Posiluje si sebedůvěru.	Lidé kolem nás • rodina, soužití lidí • mezilidské vztahy • chování lidí	PČ, VV, M	Skupinová práce
Orientuje se v čase. Zná dny, měsíce, roční období. Dodržuje denní režim.	Lidé a čas • časové údaje • orientace v čase • časový řád	M, PČ, VV, HV	
Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě. Pozoruje známou lokalitu.	Rozmanitost přírody • roční období – charakteristika • ochrana přírody, chování v přírodě	VV, PČ, HV	
Učí se dodržovat denní režim a základní hygienické návyky. Pečuje o své zdraví. Dodržuje bezpečné prostředí.	Člověk a jeho zdraví • lidské tělo – návyky, hygiena, denní režim • péče o zdraví • osobní bezpečí	VV, PČ, ČJ - sloh	Beseda

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vyhledává a třídí informace o místní krajině. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu. Zná riziková místa a situace na cestě do školy.	Místo, kde žijeme • domov, škola, obec • místní a okolní krajina • bezpečnost na silnici a na chodníku • moje vlast	VV, ČJ, HV	Vycházka
Upevňuje poznatky o rodině, její role. Odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Lidé kolem nás • rodina • soužití lidí • povolání a pracovní činnosti	VV, ČJ – sloh	Projekt: „Moje rodina“ Skupinová práce
Využívá časových údajů při řešení různých situací v denním životě. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Lidé a čas • určování času • roční období • denní režim • regionální památky	M, PČ	
Poznává zástupce jednotlivých rostlin a živočichů podle jejich typických znaků. Seznamuje se s chráněnými druhy rostlin a živočichů. Zná důležitá telefonní čísla.	Rozmanitost přírody • živá a neživá příroda • životní podmínky • ekologie • živelné pohromy	VV, PČ, TV, ČJ – sloh	Beseda
Určuje základní vnější části lidského těla. Uplatňuje zásady zdravého stravování a pitný režim. Umí požádat v případě potřeby o pomoc pro sebe i jiné. Rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru.	Člověk a jeho zdraví • základní stavba lidského těla • smyslová ústrojí • osobní hygiena • zdravá výživa a pitný režim • drobné úrazy a poranění • krizové situace	PČ, TV	Projekt: „Poznej svoje smysly“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Orientuje se v obci a okolí. Projevuje zájem o významná místa v obci.	Místo, kde žijeme - orientace v místě bydliště - části obce - město, vesnice	VV, ČJ, TV	Vycházka
Prohlubuje si učivo o rodině. Seznamuje se s listinou práv a svobod. Je tolerantní k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Lidé kolem nás - rodina – život a funkce - mezigenerační vztahy - soužití lidí, komunikace - práva a povinnosti žáka	ČJ – sloh	Beseda
Používá kalendář, sleduje významné dny (seznamuje se s historií). Na příkladech porovnává současnost a minulost (využívá vlastní zkušenost).	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - den a noc - roční období - současnost a minulost v našem životě	M, ČJ, VV	
Pozoruje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Rozmanitost přírody - přírodní společenstva - průběh a způsob života živočichů a rostlin - životní podmínky - ochrana přírody	ČJ – sloh, VV	Projekt: „Životní prostředí“ Projekt: „Voda“
Orientuje se v etapách průběhu lidského života. Upevňuje si základní životní potřeby a projevy člověka. Dodržuje zásady bezpečného chování (péče o zdraví).	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - vývoj jedince - péče o zdraví, první pomoc - návykové látky a zdraví	TV, ČJ – sloh, VV	
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda, přírodověda		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí svými slovy vyjádřit územně správní pojmy – obec, kraj, region, stát, sousední státy. Chápe důležitost obrany státu.	Místo, kde žijeme - naše vlast, základy státního zřízení, politického systému a armáda ČR - kraje, regiony ČR - mapy a plány, okolní krajina, regionální památky	VV, PČ, ČJ	
Seznamuje se s principy demokracie a tolerance. Dodržuje pravidla soužití a rozpoznává porušování lidských práv. Dodržuje pravidla slušného chování, etické zásady, předchází konfliktům, odůvodňuje své názory. Používá peníze v běžných situacích, dokáže si zkontrolovat cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí na příkladech realizace výdajů, spoření, půjčování a vrácení dluhů. Seznamuje se s problematikou korupce – o korupčním jednání, odpovědnosti za takové jednání a možnými důsledky.	Lidé kolem nás - soužití lidí, komunikace - principy demokracie - chování lidí – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování - právo a spravedlnost, práva a povinnosti žáků školy, korupce, reklamace - vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	ČJ	Práce ve dvojicích a ve skupinách.
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - báje, mýty, pověsti - nejstarší české dějiny	ČJ, M, VV, HV	Projekt: „Cesta do pravěku“
Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody – princip rovnováhy. Rozlišuje základní ekosystémy.	Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch - horniny, nerosty, půda - společenstva v přírodě - ochrana a tvorba živ. prostředí a likvidace odpadů	ČJ, VV	Beseda Vycházka
Dodržuje základní hygienické návyky,	Člověk a jeho zdraví lidské tělo – nemoci, prevence, hygiena		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda, přírodověda		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
prevence. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí pro své chování jako chodce či cyklisty.	• výživa a zdraví • základy rodinné a rodičovské výchovy		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda, přírodověda		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Orientuje se na mapách ČR a Evropy. Používá s porozuměním základní státoprávní pojmy.	Místo, kde žijeme - Evropa a svět - ČR - sousední státy - ČR – regiony - chráněná území ČR	ČJ, TV	
Seznamuje se s EU a jejími členskými státy. Sleduje hospodářskou a společenskou vyspělost.	Lidé kolem nás - soužití lidí: „Evropský dům“ - kultura - základní globální problémy	HV, TV, VV	
Seznamuje se s významem vědy a techniky pro rozvoj společnosti. Popisuje způsob života v jednotlivých historických etapách s využitím regionálních specifik.	Lidé a čas nové české dějiny	HV, PČ, ČJ – sloh	
Objevuje propojenost živé a neživé přírody – princip rovnováhy přírody. Pojmenovává základní pojmy o vesmíru. Seznamuje se s podnebnými pásy (fauna a flóra), se zásadami chování při živelných katastrofách a pohromách. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Rozmanitost přírody - neživá příroda - energetické suroviny - podnebné pásy, vesmír a Země - živelné pohromy a ekologické katastrofy - rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	VV, PČ	Projekt: „Vesmír“
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví. Využívá poznatků o lidském těle a vysvětluje základní funkce orgánových soustav. Předvádí modelové situace na odmítání návykových látek a účelné chování v situacích ohrožujících život. Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí pomoc.	Člověk a jeho zdraví - situace hromadného ohrožení - životní podmínky - lidské tělo – partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí - mimořádné události – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny, prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integr. záchranný systém	VV, TV, ČJ – sloh	Beseda, rozhovory

6.4 Člověk a příroda

6.4.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzikální poznávání má vždy složku racionální (teoretickou) a empirickou, které nejsou vzájemně zaměnitelné a nelze proto jednu z nich nahradit druhou. Pouze neustálá konfrontace teoretických a empirických poznatků a jejich vzájemná kontrola zabezpečují spolehlivé a vyvíjející se fyzikální poznávání.

Empirická složka žákova poznávání se ve výuce fyziky bude vytvářet jednak při sledování demonstračních pokusů a jednak vlastnoručním prováděním pokusů.

Racionální (teoretická) složka žákova poznávání se formuje v průběhu učitelova výkladu fyzikálních jevů, během řešení fyzikálních problémů a úloh žákem a v diskusích k nejrůznějším fyzikálním otázkám.

Obsah laboratorních úloh není vymezován, ten je zapotřebí přizpůsobit vybavení školy pomůckami a také psychomotorickému stupni vývoje žáků v dané třídě.

Jedním z hlavních cílů tohoto projektu výuky fyziky je, aby žáci osvojené poznatky a dovednosti uměli aktivně využívat při řešení problémů a úloh. Je nutné vytvářet ve výuce takové podmínky, které umožňují věnovat řešení problémů a úloh dostatek času, a používat metody a formy práce, které budou podporovat aktivní zapojení žáků do procesu učení.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

V 6. až 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy
- podpořit u žáka rozvoj logického myšlení zadáváním vhodných problémových úloh, křížovek, kvízů
- dbát na správné používání fyzikálních pojmů
- využívat získané poznatky v běžném životě při řešení problémových úloh ve fyzice
- naučit žáka pracovat samostatně i ve skupině a vyvodit závěr z dosažených výsledků

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- vyhledávání souvislostí mezi jevy – teorie a praxe
- budování dovedností a schopností žáků

Kompetence k řešení problémů

- hledat postup při řešení zadaného úkolu
- získávat informace potřebné k řešení zadaného úkolu
- vyvodit závěr na základě získaných poznatků

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- rozvoj logického myšlení
- řešení problémových úloh
- experiment, odhad výsledku
- laboratorní práce: vést žáky k samostatnému řešení – vyvození závěru
- kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- naučit žáky při získávání nových poznatků pracovat v logickém sledu
- naučit žáky porozumět závislosti fyzikálních veličin ze vzorců nebo grafů
- při práci ve skupině nebo při laboratorní práci naučit žáky využívat ICT prostředky

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- správné používání symbolů: veličiny a jejich jednotky, vzorce a jejich využití při výpočtech
- přesnost vyjadřování (popisování dějů, jevů)

Kompetence sociální a personální

- žáci si zvykají na práci v kolektivu, pomáhají si při řešení úloh
- ve skupinách tvoří projekty, jsou vedeni k vedení skupiny, rozdělování práce ve skupině, vzájemné komunikaci a hodnocení práce jednotlivců i celé skupiny

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- laboratorní práce
- frontální práce
- skupinové práce při řešení problémové úlohy

Kompetence občanské

- uvědomovat si své povinnosti ve škole i při domácí přípravě
- správně chápat ekologické problémy a problémy životního prostředí

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- vyhledávání souvislostí mezi lidskou činností a ekologickými problémy

Kompetence pracovní

- naučit žáky správně používat pomůcky při laboratorních pracích nebo frontálních pokusech
- naučit žáky udržovat pomůcky v pořádku, aby byla zaručena jejich funkčnost
- dodržovat pravidla hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- bezpečné a účinné používání pomůcek a nástrojů
- lidská činnost – životní prostředí: diskuze – důsledky lidské činnosti, šetření životního prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozlišuje látku a těleso. Dokáže uvést příklady látek a těles. Správně používá pojmy atom, molekula, iont, prvek. Má představu o složení atomu. Dokáže popsat rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou.	Látka a těleso - částicové složení látek (stavba atomu) - druhy skupenství látek	CH – 8. ročník – atomy, prvky, sloučeniny, periodická soustava prvků. EV – počasí – srážky EGS – srážky – eroze půdy	Užití společného zpracování výsledků, stanovení závěru. Praktické využití získaných poznatků
Umí zapsat veličinu značkou a přiřadí správnou jednotku. Zvládá správné měření a umí zapsat výsledek v různých jednotkách délky. Změří hmotnost pevných a kapalných těles na laboratorních vahách, umí správně převádět jednotky hmotnosti. Dokáže změřit objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce – správně převádí jednotky. Umí vypočítat hustotu látky pomocí hmotnosti a objemu, dokáže správně pracovat s fyz. tabulkami. Správně měří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl naměřených teplot. Dokáže odpovědět, co se děje s délkou a objemem těles při zahřívání a ochlazování. Dokáže změřit časový úsek pomocí stopek, dokáže se orientovat na ciferníku hodin, správně převádí jednotky času.	Fyzikální veličiny -délka -hmotnost -objem / LP - objem tělesa / -hustota / LP - hustota látek / -teplota -teplotní roztažnost těles -čas	M – převodní vztahy mezi jednotkami, násobení desetinných čísel EGS – ekologické katastrofy, únik ropy do vody OSV – rozvoj schopností a dovedností. OSV – rozvoj poznávání	Jednotlivé veličiny jsou po zavedení procvičeny formou frontální práce žáků. Při měřeních jsou používány formy jak Individuelní, tak i skupinové práce. Ověření poznatků formou labor. prací.
Rozpozná, zda na dané těleso působí síla Umí používat siloměr. Dokáže znázornit sílu, umí zvolit měřítko pro znázornění sil větších hodnot. Určí graficky i výpočtem výslednici sil působících na těleso.	Síla působící na těleso -znázornění síly -skládání sil	M – rýsování, sčítání, odečítání úseček	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozeznává jednotlivé druhy sil, dokáže uvést příklady sil. Dokáže vysvětlit vztah mezi gravitační silou a hmotností. Umí správně použít vztah $F_g = m \cdot g$ pro výpočet gravitační síly. Ověří si, kdy a kolem jakých těles vzniká magnetické pole. Ověří působení magn. síly pomocí dvou magnetů. Dokáže určit tvar indukčních čar magn. pole. Ověří si, za jakých podmínek působí na těleso elektrická síla. Umí určit, kdy a za jakých podmínek bude kolem tělesa existovat elektrické pole. Dokáže vysvětlit příčiny vzniku třecí síly. Umí navrhnout a prakticky ověřit způsob, jak zvětšit nebo zmenšit třecí sílu.	Druhy sil -gravitační síla -magnetická síla / LP – siločáry magn. pole / -elektrická síla -třecí síla / LP – tření /	Z – sluneční soustava, příliv a odliv na moři, gravitační síla na Měsíci Z – určování světových stran, použití kompasu OSV – práce s buzolou, orientace na mapě OSV – bezpečnost silničního provozu EV – doprava, rozložení nákladu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Dokáže vyjádřit veličiny v různých jednotkách.	Fyzikální veličiny (d, t, v, F)	M – desetinná čísla, násobení 10,100.	Praktické využití získaných poznatků Ověření poznatků formou labor. prací Využití formy skupinové práce Projekt: meteorologie
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná, zda je v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu. Dokáže změřit dráhu a čas potřebný k překonání dráhy tělesa. Používá s porozuměním vztah mezi v, t, s. Dokáže graficky znázornit vztah mezi t a s. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso.	Pohyb a klid tělesa Dráha, čas Rychlost Síla působící na těleso	M – použití délkových měřidel M – přímá a nepřímá úměrnost – grafické znázornění.	
Využívá zákony pro objasnění a předvídání změn pohybu těles při působení síly.	Newtonovy pohybové zákony	OVS – setrvačnost, bezpečnost provozu (bezpečnostní pásy)	
Dokáže využít poznatků o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů. Umí určit velikost a směr tlakové síly. Užívá s porozuměním vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na kterou síla působí.	Účinky síly: • otáčivé účinky (páka, kladka) • deformační účinky (tlaková síla, tlak) LP – kladky, kladkostroj	EV – doprava (přetěžování kamionů, ničení komunikací) OVS – rozložení tlakové síly (činnost při proboření na ledu) M – přímá a nepř. úměra OVS – záchrana tonoucího	
Dokáže využít poznatky o tlaku v klidné kapalině v praxi. Umí vysvětlit funkci hydraulických zařízení, zná jejich praktické využití. Dokáže vysvětlit souvislosti mezi tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny. S porozuměním používá vztah pro výpočet	Pascalův zákon Hydrostatický tlak Vztlková síla Archimédův zákon Plování, vznášení a potápění těles (LP)		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

hydrostatického tlaku.

Dokáže objasnit příčiny vzniku vztlačové síly.

Porovnáním gravitační a vztlačové síly

dokáže určit, zda těleso bude plovat,

potápět se, nebo se vznášet.

Dokáže vysvětlit vznik atmosférického tlaku a jeho velikost s ohledem na nadmořskou výšku.

Chápe souvislost atmosférického tlaku

s některými procesy v atmosféře.

Dokáže vysvětlit pojmy **přetlak** a **podtlak**.

Atmosférický tlak

Tlak plynu v uzavřené nádobě.

Z – atmosféra

EV – předpověď počasí,
znečištění ovzduší

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí pojmům mechanická práce, výkon, dokáže určit, kdy těleso koná práci. Dokáže vypočítat hodnotu vykonané práce a výkonu. Umí pro výpočet výkonu užít i vztah $P = F \cdot v$. Dokáže vysvětlit pojem účinnost motoru, umí vypočítat účinnost motoru.	Mechanická práce Výkon		Ověření poznatků formou praktických ukázek. Při praktickém ověřování poznatků využití forem skupinové práce.
Dokáže určit, jaký druh energie má těleso v dané situaci vzhledem k jinému tělesu. Je schopen porovnat velikost energie vzhledem k rychlosti a hmotnosti, rychlosti a výšce. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách energie.	Polohová a pohybová energie		
Dokáže vysvětlit změnu vnitřní energie při změně teploty. Umí poznat formy tepelné výměny v přírodě i v technické praxi. Určí teplo přijaté a odevzdané tělesem.	Vnitřní energie tělesa	EGS – šetření energií, tepelná izolace	
Rozpozná skupenství látek. Je schopen uvést příklady přeměny skupenství látek. Dokáže určit skupenské teplo tání u některých látek. Umí objasnit jev anomálie vody , vznik mraků, déšť, kroupy...	Změny skupenství látek	EGS – skleníkový efekt, globální oteplování Země EV – změny skupenství, předpověď počasí, teplota ovzduší	
Dokáže rozpoznat jednotlivé druhy motorů. Umí porovnat účinnost motorů (parní stroj, spalovací motor, elektromotor). Dokáže popsat jednotlivé fáze činnosti spal. motoru.	Spalovací motory	EGS – šetření energií, čistota ovzduší. EV – motory – zplodiny	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozpozná zdroje světla od těles osvětlených. Využívá poznatku, že světlo se šíří přímočaře → vznik stínu. V tabulkách dokáže vyhledat rychlost světla v různých prostředích. Pomocí zákona odrazu světla dokáže najít obraz v zrcadle rovinném, dutém a vypuklém. Umí uvést příklady užití všech druhů zrcadel v praxi. Na základě znalostí o rychlosti světla v různých prostředích dokáže určit, zda se světlo láme ke kolmici nebo od kolmice. Rozliší čočky spojné a rozptylné. Pokusem najde ohnisko čočky spojné. Dokáže popsat optické přístroje, které používáme v běžném životě. Umí vysvětlit, na jakém principu fungují brýle (spojné a rozptylné čočky). Umí objasnit vznik duhy. Dokáže vysvětlit a provést rozklad světla pomocí hranolu.	Optické jevy - světlo, zdroje světla - šíření světla, rychlost světla - odraz světla na rozhraní dvou prostředí - zrcadla - lom světla na rozhraní dvou prostředí - optické čočky - rozklad světla	EGS – využití zrcadel, alter. zdroje energie, využití sluneční energie	
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku. Posuzuje možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na ŽP.	Akustika - vznik a vlastnosti zvuku - šíření zvuku - odraz - rychlost zvuku	HV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí stavbě atomu, orientuje se v periodické soustavě prvků. Rozpozná podle počtu elektronů a protonů, zda se jedná o kladný nebo záporný iont. Podle druhu náboje dokáže určit, zda se zeledrovaná a nezeledrovaná tělesa budou přitahovat nebo odpuzovat. Ověří, zda kolem tělesa existuje elektrické pole. Pokusem ověří podmínky vedení proudu v obvodu / vodiče x nevodiče /. Dokáže objasnit účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové). Umí změřit velikost el. proudu a el. napětí v el. obvodu. Používá s porozuměním vztah $I = U : R$ Pochopí závislost odporu na délce, průřezu a materiálu vodiče. Dokáže vysvětlit princip činnosti rezistoru s proměnným odporem. Umí správně sestavit sériové a paralelní zapojení dvou spotřebičů. Dokáže výpočtem určit výsledný odpor při těchto zapojeních, umí posoudit výhody a nevýhody při použití sériového a paralelního zapojení spotřebičů.	Elektrické pole: • atom a jeho složení • vznik iontů • elektrická síla Elektrický obvod: • elektrický proud • elektrické napětí • elektrický odpor • chemické zdroje napětí • Ohmův zákon • sériové a paralelní zapojení • jednoduchý a rozvětvený el. obvod	F 6. r – částicové složení CH 8. r – atom, molekula OV – zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem, první pomoc při zasažení el. proudem.	Využití forem skupinové práce Ověření získaných poznatků v praxi Projekt: Vesmír
Dokáže popsat rozdíl mezi částicovým složením kovů – vodičů a nevodičů. Umí uvést příklady vedení proudu v kapalinách a plynech. Dokáže rozlišit střídavý a stejnosměrný proud – graf proudu.	Vedení proudu v kovech, kapalinách a plynech • elektromagnetická indukce • střídavý a stejnosměrný el. proud • transformátor • výroba a přenos elektrické energie	EGS – šetření energií → úsporné žárovky CH – elektrolýza EGS – životní prostředí → výroba el. energie, alter. zdroje energie	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika		9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

Objasní vznik střídavého proudu.
Dokáže objasnit funkci transformátoru.
Umí popsat výrobu a přenos el. energie.
Popíše nepříznivé vlivy na životní prostředí při výrobě el. energie, zejména v tepelných elektrárnách.

Dokáže rozlišit druhy záření podle vlnové délky. Pochopí využití druhů záření.

Zná složení atomu, dokáže vysvětlit štěpení atomového jádra, umí objasnit pojem **řetězová reakce**. Dokáže popsat princip činnosti jaderného reaktoru.

Popíše nepříznivý vliv radioaktivního záření a UV záření na lidský organizmus.

Pomocí poznatků o gravitačních silách dokáže objasnit pohyb planet kolem Slunce.

Umí odlišit hvězdy od planet.

Elektromagnetické záření

Jaderná energie:

- štěpení atomového jádra
- jaderný reaktor

Vesmír:

- sluneční soustava
- hvězdy

EGS – jaderná energie –
výhody a nevýhody, vliv na
životní prostředí,
bezpečnost provozu JE,
škodlivý vliv UV záření →
freony → ozonová díra.

6.4.2 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- seznamuje žáka se stavbou těl živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- prezentace a práce s počítačem a internetem
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak, vesmír, vznik planet a života
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

V každém ročníku je zařazeno základní učivo Obecné biologie (společný biologický základ) + specifické učivo pro daný ročník.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají, třídí a propojují informace
- správně používají odbornou terminologii
- samostatně pozorují a porovnávají získané informace
- nalézají souvislosti

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Vyhledávání souvislostí, vytváření myšlenkových map
- Práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání a ověřování

- Třídění podle znaků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- volí postup řešení úkolů
- sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Vytváření myšlenkových schémat
- Analogie

Kompetence komunikativní

Žáci:

- pracují ve skupinách, komunikují mezi sebou, respektují názory druhých, vedou diskusi
- formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě
- prezentují své práce, mají možnost podílet se na hodnocení výsledků a reagovat na hodnocení ostatních
- umí argumentovat, přijmout kritiku

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Tvorba vhodných a výstižných formulací
- Výběr vhodné jazykové formy
- Využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- při skupinovém vyučování spolupracují při řešení problémů
- v navozených situacích posilují pocit sebedůvěry a zodpovědnosti

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů
- Sebehodnocení

Kompetence občanské

Žáci:

- dodržují pravidla slušného chování
- chápou svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Poskytování první pomoci
- Pravidla chování v situacích ohrožujících život či zdraví
- Nutnost a možnosti ochrany přírody a krajiny
- Principy trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- společně s učitelem si organizují práci, navrhnou postup a časový rozvrh

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Ochrana zdraví při práci

- Ochrana životního prostředí při práci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy. Uvede příklady rozmanitosti přírody.	Biologické vědy významní biologové a jejich objevy Uspořádání živého světa	Z – Planeta Země EV – rozmanitosti přírody, probudit citový vztah	poznávací exkurze různých přírodních lokalit mikroskopické laboratorní práce
Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát. Popíše buňku, vysvětlí funkci organel. Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. Vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady. Vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. Pochopí rozdíl mezi bakterií a virem.	Mikroskopická technika Buňka nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Viry a bakterie	Ch8 – oxidace EV – neléčit virová onemocnění antibiotiky	
Vymezí základní projevy života, uvede jejich význam. Dokáže roztřídit organismy do říší.	Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Třídění organismů	EV – potravní řetězec, zachování rovnováhy EGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa OSV – základní hygienické návyky	exkurze do zoo, výstavy, škola v přírodě
Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky, rozlišuje vnitřní a vnější parazity. Podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce. Pochopí vývojové zdokonalení stavby těla. Rozlišuje vodní a suchozemské druhy, pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie). Zná jejich význam a postavení v přírodě.	Nižší živočichové (bezobratlí) - žahavci - ploštěnci a hlísti - měkkýši - kroužkovci		obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, zoologické klíče a atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, vysvětlí význam žížaly v přírodě. Dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců. Rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků. Uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd. Dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu. Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou. Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce. Zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu.	Členovci • pavoukovci • korýši • hmyz	P – 8. r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy EV, Ch – insekticidy EV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky	obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, zoologické klíče a atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem
Pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska. Porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování, vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí. Pozná vybrané zástupce ryb, rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby, rozumí postavení ryb v potravním řetězci, významu ryb v potravě člověka. Pozná vybrané zástupce obojživelníků a vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu	Ostnokožci Strunatci: podkmen obratlovci třídy: • kruhoústí • paryby • ryby • obojživelníci • plazi • ptáci	Z – rozšíření organismů, migrace EGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV – zamořené vodní plochy, ekologické havárie EV – chov andulek, papoušků Z – cesty ptáků	obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, zoologické klíče a atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
prostředí. Pozná vybrané zástupce plazů, seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích, zná význam plazů v potravním řetězci. Chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu, pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí. Zná zástupce tažných a přezimujících ptáků.			
Popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku, podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce. Vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.). Pozná vybrané zástupce, zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému.	Savci	EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov EV, OSV – chov domácích savců	Zoopark Chomutov – exkurze obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, zoologické klíče a atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby. Vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin.	Houby		škola v přírodě – skupinové práce a projekty – mapování přírodních lokalit, určování organismů, ekohry
Pozná lišejníky zeměpisný.	Lišejníky		
Vysvětlí vývoj rostlin a jejich význam, uvědomuje si jejich ochranu.	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš • význam rostlin a jejich ochrana	EV – rostliny - producenti, potravní řetězec	
Dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu, zná příklady výtrusných rostlin, vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty. Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě. Vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami. Podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin.	Vyšší rostliny • rostliny výtrusné • mechorosty • kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny • nahosemenné rostliny		
Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany. Vysvětlí stavbu a funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod), pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin.	Ekosystém lesa Stavba rostlinného těla	EV – význam a ochrana lesů	obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop, botanické klíče a atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem
Vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady. Rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin, zná významné zástupce jejich čeledí a dokáže je roztřídit.	Krytosemenné rostliny	EGS – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje	poznávání a určování rostlin dané lokality (okolí školy, města, chaty aj.)
Vysvětlí význam lučních porostů, zná příklady a využití kulturních plodin. Pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin.	Ekosystém louka	EV – léčivé rostliny, bio – produkty, umělé ekosystémy, zásahy člověka	vytvoření jednoduchého herbáře rostlin Projekt – „Bylináři“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu, umí vysvětlit vývoj člověka. Zná lidské rasy, jejich charakteristické znaky. Žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. Zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla. Zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb. Dovede pojmenovat základní kosti a svaly. Zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci. Dovede vysvětlit, jak tělo získává energii. Umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci, zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci. Umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy, vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži, zná příčiny nemocí dých. s., prevence, zásady první pomoci. Zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve. Zná stavbu srdce a druhy cév, umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy zná příčiny nemocí oběh. s. a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci. Zná stavbu a funkci vylučovací soustavy, zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci.	Vývoj člověka, fylogeneze a ontogeneze člověka Buňky, tkáň, orgány Anatomie a fyziologie člověka - soustava opěrná a svalová - energie - trávicí soustava - dýchací soustava - tělní tekutiny - oběhová soustava - vylučovací soustava - kožní soustava - nervová soustava	D – vývoj člověka VDO – tolerance k odlišnostem MKV – rasy, národnostní menšiny TV – význam posilování, udržování kondice Ch – aerobní procesy, oxidace F – zákon zachování energie, přeměna energie EGS – hladomor, problémy země třetího světa, přístup k pitné vodě Ch – cukry, tuky, bílkoviny EV – znečištěné ovzduší, exhalace Ch – oxidy, spalování MDV – využití médií, stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj	Projekt – „Pravěk“ mikroskopické laboratorní práce obrazy, trvalé preparáty, videokazety, DVD, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, anatomické atlasy, pracovní listy, prezentace, práce s internetem, počítačové encyklopedie přednášky a besedy – červený kříž, zdravotníci (spolupráce se střední zdravotní školou)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná význam a stavbu kůže, zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci. Zná stavbu nervové soustavy, umí popsat činnost nervové soustavy, umí popsat části mozku a jejich význam. Zná příčiny nemocí nerv. s., jejich prevence a zásady první pomoci. Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci. Zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu. Umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, vysvětlí způsob oplození. Zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob. Popíše jednotlivé etapy života, zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka. Zná návykové látky a jejich nebezpečí. Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu.	• smyslové orgány • žlázy s vnitřní sekrecí • pohlavní soustava • rozmnožování • vývoj jedince • člověk a zdraví • genetika	VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS – pandemie AIDS VZ – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vysvětlí teorii vzniku Země, objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Země, vznik, stavba	Z – planeta Země, stavba	
Rozliší prvky souměrnosti krystalu, orientuje se ve stupnici tvrdosti a podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty. Zná význam některých důležitých nerostů (rudy).	Mineralogie - nerost, hornina, krystal třídění nerostů	F, Ch – terminologie, rozpustnost Ch – chemické vzorce, značky prvků	obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, lupy klíče a atlasy k určování hornin a minerálů, pracovní listy, prezentace, práce s internetem
Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice).	Petrologie - horniny		
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů. Popíše druhy zvětrávání, dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města).	Geologické děje vnitřní a vnější • geologický vývoj a stavba území ČR	Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě MV – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch – působení vody ve vápencích	
Porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy.	Pedologie		exkurze – rekultivace
Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi. Rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů.	Vznik a vývoj života na Zemi éry vývoje Země		Projekt – „Putování s dinosaury“
Orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom). Rozlišuje živé a neživé složky životního	Ekologie • člověk a životní prostředí • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život	EV – aktivní přístup k ochraně ŽP EV – principy udržitelného rozvoje	ekologické projekty přednášky ekologických organizací

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodopis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
prostředí. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce. Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů. Sleduje aktuální stav životního prostředí, chápe principy trvale udržitelného rozvoje. Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, orientuje se v globálních problémech biosféry.	- ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO	
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. Zná pojem gen, křížení, genové inženýrství.	Dědičnost	EV – geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu Ch – nukleové kyseliny	

6.4.3 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- výukové multimediální programy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, výskyt látek v přírodě, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat ve spojení teorie a praktického života
- operovat s obecně užívanými termíny, značky a vzorce uvádět do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání a ověřování
- Experimentální metody

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace vhodné k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objeovávání různých variant řešení problémů

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Vytváření myšlenkových schémat
- Analogie
- Praktické ověřování řešení

Kompetence komunikativní

- rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro získávání informací

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Tvorba vhodných a výstižných formulací
- Výběr vhodné jazykové formy
- Využívání informačních a komunikačních prostředků
- Tabulky, grafy, záznamy jako prostředek přesného vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů

Kompetence občanské

- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Poskytování první pomoci
- Pravidla chování v situacích ohrožujících život či zdraví

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně některé chemikálie, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- Ochrana zdraví při práci
- Ochrana životního prostředí při práci
- Bezpečné a účinné používání pracovních pomůcek, nástrojů a vybavení
- Adaptace na změněné pomůcky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie. Rozliší fyzikální tělesa a látky. Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. Uvede příklady chemické výroby, zhodnotí význam a případná rizika pro společnost	Úvod do chemie: - vymezení chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba	F (měření veličin, skupenství látek)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty a modelování situace
Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek. Rozliší známé látky podle jejich vlastností. Popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek. Rozpozná skupenství látek a jejich změny. Orientuje se v chemických tabulkách – určení hustoty, teploty tání, varu...	Vlastnosti látek: - vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství: tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	F (měření veličin, skupenství látek)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty a modelování situace
Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně. Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi vysvětlí význam R-vět a S-vět	Bezpečnost při experimentální činnosti: - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu: poleptání, popálení, pořezání	P (první pomoc při poranění) Výchova ke zdraví	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty a modelování situace, praktické předvedení
Rozliší stejnorodé a různorodé směsi. Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady. Uvede příklad kapalně, pevně a plynně stejnorodé směsi. Umí použít pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený. Zná, co urychlí rozpouštění, vypočítá složení roztoků.	Směsi: - různorodé a stejnorodé složky směsí - složení roztoků - hmotnostní zlomek	F, M	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, praktické předvedení, laboratorní práce
Sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci. Popíše destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace. Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě. Vysvětlí princip krystalizace, usazování, chromatografie. Zhodnotí význam vody pro život na Zemi.	Oddělování složek směsí: usazování, filtrace, destilace, sublimace, krystalizace...		Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, praktické předvedení, laboratorní práce, exkurze
	Voda a vzduch:	F (vztah mezi hustotou a	Test, ústní zkoušení,

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozezná a uvede názvy vody ve všech skupenstvích. Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi. Rozliší rozdělení druhů vody podle výskytu a použití, uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách. Vysvětlí koloběh vody v přírodě Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro dýchání a hoření, vysvětlí princip hašení, druhy hasicích přístrojů. Popíše, co je teplotní inverze, smog, uvede zdroje informací o čistotě ovzduší. Zjistí a uvede příklady znečišťování vzduchu a navrhne, jak je lze omezit.	- voda, její dělení - výroba pitné vody - čistota vody - vzduch, jeho složení a vlastnosti - čistota ovzduší - ozónová vrstva	objemem) P (kladné a záporné vlivy člověka na ŽP), EV (příklady narušení rovnováhy ekosystému) Z (příklady závažných důsledků a rizik přírodních a společenských vlivů na životní prostředí) Výchova ke zdraví (ochrana člověka za mimořádných událostí)	problémové úlohy, referáty, praktické předvedení, laboratorní práce, exkurze, modelové situace
Používá pojem atom, molekula. Popíše složení atomu a vznik kationů a anionů. Na příkladech z praxe dokáže, že látky se skládají z pohybujících se částic.	Částicové složení látek: - molekuly a atomy - atomové jádro, protony, neutrony - elektronový obal, elektrony, valenční elektrony - ionty	Fyzika (Braunův pohyb, difúze)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty
Používá značky a názvy základních chemických prvků. Vysvětlí, co udává protonové číslo. Používá pojem chemická látka, prvek, sloučenina a chemická vazba. Rozliší značku prvku a vzorec sloučeniny odvodí složení chemické látky ze vzorce.	Chemické prvky a chemické sloučeniny: - chemické prvky, jejich názvy a značky - protonové číslo		Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, praktické předvedení
Rozliší kovy a nekovy, uvede příklady jejich vlastností a využití. Rozliší periody a skupiny v PSP.	Periodická soustava prvků: - kovy: Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - nekovy: H, N, O, S, C, halogeny - slitiny: mosaz, bronz, dural	P, Z, Výchova ke zdraví	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty
Rozliší reaktanty a produkty chemické reakce. Provede jednoduché chemické reakce ve školní pracovně.	Chemické reakce: - reaktanty a produkty - chemický děj		Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, laboratorní práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uvede zákon zachování hmotnosti. Zapiše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce a umí zápis přechýšit s užitím názvů chemických látek. Počítá úlohy s molární hmotností a látkovým množstvím.	Chemické rovnice: - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice	F (vztah mezi hustotou a objemem)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, laboratorní práce
Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. Zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů.	Oxidy: - vybrané plynné oxidy - vybrané pevné oxidy - názvosloví oxidů, oxidační číslo - skleníkový efekt	P (charakteristické vlastnosti vybraných nerostů a hornin) Z (příklady závažných důsledků a rizik přírodních vlivů na životní prostředí)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty
Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech, zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak. Popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů.	Halogenidy: - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - ionty - názvosloví halogenidů	P (charakteristické vlastnosti vybraných nerostů a hornin)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty
Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin. Zapiše z názvů kyselin vzorce a naopak. Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, umí změřit pH roztoku, vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na ŽP a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet.	Kyseliny, pH - kyseliny: chlorovodíková, sírová, dusičná - názvosloví kyselin - pH, indikátory pH - kyselé deště	P (první pomoc při poleptání) Výchova ke zdraví (odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, praktické předvedení, laboratorní práce, modelové situace
Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, zapiše z názvů hydroxidů vzorce a naopak. Posoudí vliv vybraných hydroxidů na ŽP.	Hydroxidy: - hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý - názvosloví hydroxidů	P (první pomoc při poleptání) Výchova ke zdraví (odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, praktické předvedení, laboratorní práce, referát
Provede neutralizaci zředěných kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce reaktantů a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi.	Soli, neutralizace - podstata neutralizace - vznik solí	P (první pomoc při poranění a jiném poškození těla)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, praktické předvedení, laboratorní práce,

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Připraví jednoduchým postupem sůl a zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak. Uvede příklady uplatnění solí v praxi. Zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy.	názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů	Výchova ke zdraví (odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, poskytnutí první pomoci)	referát
Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních poživ.	Hospodářsky významné látky: - průmyslová hnojiva - vápenná malta, sádra a beton - keramika	P (příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí) Z (příklady závažných důsledků a rizik přírodních vlivů na životní prostředí) Hospodářské aktivity jednotlivých krajů ČR VV	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, praktické předvedení, referát exkurze
	Opakování: souhrnné opakování	F (měření důležitých fyzikálních veličin) P (příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí) Z (příklady závažných důsledků a rizik přírodních vlivů na životní prostředí; příklady přírodních, krajinných složek a prvků) Výchova ke zdraví (usilování o aktivní podporu zdraví; odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, poskytnutí první pomoci)	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, praktické předvedení, referát

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uvedeny na konci 8. ročníku	Opakování učiva 8. ročníku	Uvedeny na konci 8. ročníku	Uvedeny na konci 8. ročníku
Vysvětlí pojem oxidace a redukce, popíše princip výroby železa a oceli, vysvětlí pojem koroze a ochrany před ní, rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy.	Oxidace a redukce • výroba železa a oceli • galvanický článek • elektrolýza • koroze	F: rozlišení střídavého proudu od stejnosměr., měření el. proudu a napětí, rozlišení vodič, izolant a polovodič	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace a laboratorní práce
Rozliší endotermické a exotermické reakce, uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a posoudí vliv spalování na ŽP, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, rozpozná označení hořlavých látek a uvede zásady bezpečné manipulace s nimi.	Endotermické a exotermické reakce • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • uhlí ropa a zemní plyn • průmyslově vyráběná paliva	F: výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na ŽP P: příklady kladných a záporných vlivů člověka na ŽP a příklady narušení rovnováhy ekosystému Z: příklady závažných důsledků a rizik přírodních vlivů na ŽP Výchova ke zdraví: odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a mimořádných událostech	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace a laboratorní práce
Rozliší organické a anorganické sloučeniny, rozliší základní uhlovodíky, uvede jejich vzorce vlastnosti a použití, vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.	Uhlovodíky • akany • alkeny • alkiny • areny • průmyslové zpracování ropy	P: příklady kladných a záporných vlivů člověka na ŽP a příklady narušení rovnováhy ekosystému Z: zhodnocení složek a funkcí světového hospodářství, na mapách umět určit hlavní energetické a surovinové	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace a laboratorní práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozliší pojmy uhlovodíky, deriváty uhlovodíku, a jejich funkční skupiny, rozliší uhlovodíkový zbytek, rozliší a zapíše vzorce základních alkoholů, fenolů, organických kyselin, aldehydů, ketonů, esterů a uvede vlastnosti a využití těchto látek, uvede výchozí látky a produkty esterifikace.	Deriváty uhlovodíků • halogenderiváty • alkoholy • fenoly • aldehydy • ketony • karboxylové kyseliny • estery, esterifikace	zdroje Výchova ke zdraví: příklady přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	Test, ústní zkoušení, referáty a problémové úlohy
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy, uvede podmínky průběhu fotosyntézy a její význam pro život na Zemi, rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, zná zásady zdravé výživy.	Přírodní látky • sacharidy • tuky • bílkoviny • vitamíny • fotosyntéza	P: životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace, školní projekt
Rozliší plasty, uvede příklady jejich názvů vlastností a použití, posoudí vliv používání plastů na ŽP, rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede jejich výhody a nevýhody.	Plasty a syntetická vlákna • polyetylen • polypropylen • polystyren • polyvinylchlorid • polyamidová a polyesterová vlákna		Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace
Doloží na příkladech význam chemických výrob, ekonomický a ekologický význam recyklace odpadu, vysvětlí pojem biotechnologie, rozpozná označení hořlavých, výbušných a toxických látek, uvede příklady otravných látek a volně i nezákonně prodávaných drog.	Chemie a společnost • chemické výroby • otravné látky • pesticidy • enzymy • léčiva • drogy • detergenty • potraviny	P: životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka, ochrana přírody a ŽP Výchova ke zdraví: příklady přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, dodržování pravidel	Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace a laboratorní práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	chemie a ŽP	bezpečnosti a ochrany zdraví	
Vše uvedené RVP – ZV – vzdělávací obor chemie	Opakování - vlastnosti látek, směsi, voda a vzduch, částicové složení látek - chemické prvky a sloučeniny, chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - oxidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy - neutralizace, soli, REDOX reakce - uhlovodíky a jejich deriváty, přírodní látky, plasty a syntetická vlákna, chemie a společnost		Test, ústní zkoušení, problémové úlohy, referáty, modelování situace a školní projekt

6.4.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Čtyřletý předmět vede žáky k získávání vědomostí o Zemi jako o vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejich hlavních složkách. K pochopení významu přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti, k získání přehledu v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech jejich obyvatelstva, kultury a přírodních a hospodářských poměrů, k samostatné práci s mapou a jejímu využití v praxi. Cílem je také vytvoření ucelené představy o České republice a o jejích jednotlivých oblastech.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6., 7. a 9. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů. Vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje, prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život, vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení. Učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svoje názory a hledat vlastní postup při řešení problémů. Učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Učí se naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání. Učitel vede žáky k využívání skupinového vyučování, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků.

Kompetence občanské

Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu. Chápu základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitu životního prostředí a jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu a se správným používáním studijních materiálů.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy. Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše tělesa Sluneční soustavy. Charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce. Rozumí pojmům planeta, hvězda, planetky, meteorit, komety a Galaxie. Vysvětlí délku trvání dne a noci, střídání ročních období, podá důkazy o tvaru a pohybech Země.	Postavení Země ve vesmíru Tvar a pohyby Země	PŘ – život ve vesmíru F – Sluneční soustava, gravitační síla M – jednotky vzdálenosti MDV – snímky z vesmíru D – vývoj poznání o tvaru Země, EGS – důsledky pohybu Země pro život OSV – vyjádření vlastního názoru na tvar a pohyby Země	Projekt: „Poznávání vesmíru“ Návštěva Planetária Učivo Země ve vesmíru a tvar a pohyby Země odučeno v přírodopise a fyzice
Používá glóbus, různé druhy map a plánů, přepočítává vzdálenosti podle různých druhů měřítek. Zná význam smluvených značek. Vyhledává potřebné údaje v atlase, určuje zeměpisnou polohu. Pochopí význam časových pásem. Rozumí pojmům: poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh.	Glóbus a mapa Komunikační geografický a kartografický jazyk – porozumění mapě. Poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy	M – práce s měřítkem, převody jednotek PŘ, D – tematické mapy OV – režim dne – časová pásma, VV – tvorba map EGS – časová pásma, model Země, MDV – zdroj informací, mapy	Zeměpisná vycházka – práce s mapou okolí a orientace v krajině, práce s PDA
Posuzuje zemský reliéf jako výsledek endogenních a exogenních činitelů. Popíše stavbu Země.	Litosféra	PŘ – sopečná činnost a zemětřesení F – teplota, tlak a hustota	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovná je, umí pracovat s pojmy jako počasí, podnebí a meteorologické prvky.	Atmosféra – počasí, podnebné pásy		
Seznámí se s rozložením vody na Zemi, definuje a vyhledá na mapě pojmy: oceán, moře, vodní toky, ledovce, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže, ostrovy, poloostrovy, zálivy, průlivy a průplavy.	Hydrosféra – voda na pevnině, oceány a moře, podpovrchová voda a ledovce	ENV – význam vody a její znečišťování	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí povodně

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí pohybům mořské vody. Popíše složení půdy, její typy a druhy, jejich hospodářské využití, vysvětlí význam půdy, ochranu a příčiny úbytku půdy ve světě.	Pedosféra	PŘ – půdní druhy a typy	
Vysvětlí uspořádání biosféry v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. Vymezí geografická šířková pásma na Zemi.	Biosféra	ICT – internet – zdroj inf. ENV – klimatické změny a ekosystémy	
Na mapě dokáže lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. Provede regionalizaci, vytyčí společné znaky daného regionu a provede srovnání s ostatními regiony. Vyhledá a pojmenuje modelové státy, hlavní a významná města jednotlivých regionů.	Zeměpis světadílů – Afrika Poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, regionalizace a nejvýznamnější státy	PŘ – lidské rasy, podmínky života na Zemi, problémy s rostoucím počtem obyvatelstva a jeho užitím, AIDS D – objevování světa, nejstarší osídlené oblasti OV – lidská práva a jejich dodržování, vzdělání	
Na mapě dokáže lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. Provede regionalizaci, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání s ostatními regiony. Vyhledá hlavní soustředění obyvatelstva a průmyslu, vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města, nejvýznamnější centra turistického ruchu.	Zeměpis světadílů – Amerika Rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství Severní, Střední a Jižní Amerika – regionalizace a charakteristika států	PŘ – lidské rasy, vliv osídlení na krajinu, produkty RV a ŽV, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl D – objevné plavby a objevení Ameriky, historie a kultura indiánských kmenů, průmyslový pokrok OV – lidská práva a pokrok AJ – překlad zákl. frází ŠJ – překlad zeměpisných názvů a základních frází M – rozbor grafů a kartogramů	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Ohraničí a lokalizuje regiony světa, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů.	Zeměpis světadílů – Austrálie, Asie a Evropa	EGS – mezinárodní integrace, spolupráce zemí ENV – ochrana a stav životního prostředí	Žáci si ve skupinách shromažďují obrazovou dokumentaci a zajímavé materiály k jednotlivým světadílům – prezentace
Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. Porovnává a hodnotí přírodní poměry. Porovnává a přiměřeně hodnotí kulturní, společenské a hospodářské poměry.	Austrálie, Oceánie, Asie a Evropa – fyzicko-geografická charakteristika Austrálie, Oceánie, Asie a Evropa – socioekonomická charakteristika	MDV – vnímání mediálního sdělení, aktualit, informací a obrazového materiálu VDO – občanská společnost, formy vlády, demokracie/totalita	
Provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států daných oblastí.	Austrálie, Oceánie, Asie a Evropa – rozdělení do regionů	OSV – seznámení s jinými národy MKV – kulturní diferenciaci, tradice, etnický původ a multikultura PŘ – lidské rasy, problémy s rostoucím počtem obyvatelstva D – nejstarší osídlené oblasti, technické objevy, objevování světa ČJ – porovnávání různých druhů písma OV – lidská práva, šetření surovinami, vzdělání Ch – využití nerostných surovin PČ – exotické plodiny a příprava národních pokrmů	Indonésie – výukový program

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na světě. Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství. Určí a vyhledá hlavní oblasti světového průmyslu. Lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové zdroje. Určí nejvhodnější oblasti světa pro zemědělství. Na mapě ukáže nejdůležitější centra cestovního ruchu.	Společenské a hospodářské složky v krajině	PŘ- lidské rasy a vývoj člověka, podmínky života Země, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva D – vývoj člověka, nejstarší osídlené oblasti, růst počtu lidí na Zemi, vznik prvních měst, význam zemědělství OV – náboženství, lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami ČJ – indoevropské jazyky a jejich dělení, porovnání různých druhů písma CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl a petrochemie F – typy elektráren ENV – vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí OSV – vztahy mezi lidmi MKV – historie, kultura a rozmanitost různých etnik, výchova proti rasismu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Orientuje se na politické mapě světa Uvede aktuální počet států světa, lokalizuje nově vzniklé státy. Porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků (geografická poloha, počet obyvatelstva, státní zřízení, formy vlády, správní členění). Uvádí příklady států s fungující demokracií a státy totalitní. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny. Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. Uvede příklady nejvýznamnějších mezinárodních seskupení (politických, vojenských a hospodářských).	Politická mapa dnešního světa	OV – státní zřízení, formy vlády, demokracie, náboženství, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, nebezpečí terorismu D – nejdůležitější válečné a náboženské konflikty minulosti a současnosti, vývoj počtu států M – zpracování statistických dat VDO – demokracie / totalita, vztahy mezi státy světa OSV – vytvoření vlastního názoru, argumentace MKV – politické a sociální konflikty EGS – mezinár. spolupráce MDV – aktuality, zdroje informací	
Vymezí globální problémy a hledá jejich příčiny a možná řešení.	Globální problémy světa – znečištění oceánu a atmosféry, ničení tropických deštných lesů, kyselý déšť, přelidnění a hlad	PŘ – podvýživa, hlad, AIDS, kyselý déšť, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza CH – atmosféra, ozon, oteplování F – alternativní zdroje energie ENV – řešení problémů životního prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Určí geografickou polohu ČR v rámci Evropy. Porovnává rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. Na mapě vyhledá horopisné celky a vodstvo. Charakterizuje podnebí a půdy ČR. Vysvětlí zkratky CHKO a NP, uvede několik příkladů. Umí zacházet s mapou, umí ji orientovat, je schopen použít GPS navigaci. Orientuje se v krizových situacích, zná důležité tel.čísla a postupy při ohrožení. Na mapě vyhledá, popíše a zdůvodní největší a nejmenší soustředění obyvatelstva ČR. Na mapě vyhledá největší sídla v ČR a určí lokalizační faktory. Vyhledá aktuální demografické údaje.	Absolutní a relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR • terénní geografická výuka (práce s mapou, GPS navigací...) • cvičení a pozorování v terénu • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry ČR	ENV – problémy životního prostředí, jeho ochrana, stav přírody EGS – poloha ČR v rámci Evropy a světa PŘ – geologická stavba, ochrana přírody, půdy M – porovnávání rozlohy	Projekt: „Natočení krátkého videoklipu, ve kterém žáci představí město Most“ „Branný den“
V hospodářství ČR charakterizuje jednotlivé oblasti: těžký a lehký průmysl, zemědělství, doprava, služby a cestovní ruch.	Hospodářská činnost ČR	OSV – národnostní menšiny, rasismus a xenofobie MDV – aktuality, zdroje informací EGS – vzájemné vztahy mezi národy MKV – tradice a kultura D – historie osídlení, první města a urbanizace EGS – postavení hospodářství ČR v rámci Evropy, EU a světa ENV – vliv hospodářství ČR na ŽP, narušení přírody těžbou a prům. činností MDV – aktuality a zdroje informací CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl a petrochemie	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Zeměpis		9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

Na mapě lokalizuje jednotlivé regiony ČR a administrativní celky. Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství a zajímavosti jednotlivých krajů ČR.	Kraje České republiky	PŘ – zemědělství, paliva F – typy elektráren D - vývoj průmyslu	
		ENV – stav životního prostředí Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí EGS – spolupráce v rámci EU – finanční podpora ČR PŘ – stav životního prostředí D – historie krajů, významné osobnosti CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl M – práce s daty, tvorba tabulek	Exkurze – průmyslový závod

6.5 Člověk a společnost

6.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...
- literatura – významní spisovatelé a jejich tvorba,...
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – formy státu, demokracie, despotie, tyranie, republika, občanská práva, náboženská ideologie, předsudky, zneužívání náboženského výkladu světa, náboženská nesnášenlivost, náboženské války, příčiny nedorozumění, zdroje konfliktů, rekatolizace, občanská společnost, volební systém, úloha občana, povinnosti a práva občana, formy vlády, demokracie, principy demokracie, totalita, rasismus, holocaust, ...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, dopad průmyslové revoluce na přírodu, ...

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů, náš etnický původ, poznávání jiných kultur, jejich tradic a hodnot, tolerance rozličností, zvláštnosti etnik, rovnocennost etnických skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, rasismus a jeho nebezpečí, mezinárodní solidarita, projevy lidské solidarity, formy mezinárodní spolupráce...

EGS – formování evropských států, naše země a Evropa, kulturní a historické dědictví, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, integrace Evropy, mezinárodní spolupráce...

MDV – národní obrození, propaganda, manipulativní projevy...

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Učí se, proč a jak poznáváme minulost, uvádí konkrétní příklady zdrojů informací, pojmenuje instituce, kde se uchovávají.	Dějepis jako věda, prameny	OV- kulturní dědictví - zdroj poznání	Pomůcky: mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, výukové videokazety, filmové dokumenty, dobové filmy, nástěnné tabule, soubory modelů archeolog. nálezů, historická beletrie, obrázkový materiál aj.
Osvojí si práci s časovou přímkou, dokáže pracovat s pojmy prostor a čas.	Čas, časová přímka	Z- pohyby Země, přírodní čas, kontinenty, světové strany	Návštěvy muzeí, archivů, výstav, historicky významných míst, objektů, filmových představení aj.
Umí vyprávět nějakou báji o vzniku světa a člověka.	Výklad vzniku světa a člověka v mýtech	ČJ - lit. - báje a pověsti, bible	K dispozici: dataprojektor, vizualizér, CD přehrávač, video, televize, promítací plátno
Umí vyhledat vědecké teorie o vzniku Země, chápe vývoj člověka jako součást vývoje života na Zemi.	Vědecký výklad vzniku světa a člověka	PŘ - vývoj Země, vývoj člověka	Metody práce voleny dle učitele a dle učiva.
Umí popsat vývojové typy člověka, porovnává je, chápe souvislosti mezi podnebím, způsobem obživy, spolužitím, pochopí podmínky a důsledky neolitické revoluce	Pravěk, vývojové typy člověka	OSV- komunikace, sociální dovednosti, kooperace, řešení problémů VV - pravěké umění EV – člověk a příroda	Projekt: „ Pravěk “
Umí vyjmenovat nejstarší státy a ukázat je na mapě. Pochopí souvislosti mezi přírodními podmínkami, společenskou dělbou práce a vznikem států. Seznámí se s podstatou společenského uspořádání, charakterizuje despocii. Seznámí se s náboženskými představami	Starověk Nejstarší státy Mezopotámie	Z- orientace na mapě OV- vznik státu, formy státu VDO - despocie, tyranie - rozvoj kritického myšlení MKV - rozmanitosti různých kultur VV- sumerské,	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
obyvatel. Uvádí obecné znaky a specifické zvláštnosti starověkých států, na konkrétních příkladech uvádí přínos starověkých států pro rozvoj lidstva v oblastech vědy, umění, společenského života.	Egypt	starobabylonské umění Z - orientace na mapě, určování času, kalendář ČJ - lit. - báje	
	Indie	Z - orientace na mapě VV - egyptské umění OV - náboženské představy PŘ - stavba těla (balzamování)	
	Čína	VV - umění starověké Indie Z - orientace na mapě	
	Další starověké státy	VV- umění starověké Číny Z - orientace na mapě	
	Řecko	Z - orientace na mapě	
	Nejstarší období řeckých dějin, báje a pověsti	ČJ - řecké báje a pověsti, eposy	
	Osídlení, kolonizace, námořní obchod	Z - orientace na mapě	
	Státní zřízení a způsob života v městských státech	VDO - demokracie x despotie, tyranie	
	Atény, Sparta	OV- životní názor - kalokaghatia Z - orientace na mapě TV - olympijské hry ČJ - divadlo	
	Řecko - perské války	Z- orientace na mapě OV - války za svobodu	
Chápe vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti. Uvádí příklady z řecké mytologie. Umí porovnat způsob života a státní zřízení ve Spartě a Aténách. Snaží se pochopit podstatu antické demokracie. Uvádí příklady přínosu řecké a helenistické kultury pro rozvoj evropské civilizace. Uvědomuje si prolínání jednotlivých kultur.	Boj o nadvládu v Řecku. Peloponéská válka	OV - občanská válka	
	Řecká věda a kultura	VV - řecké výtvarné umění F, M - význ. osobnosti a jejich objevy ČJ - vznik divadla	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí popsat přírodní poměry, osídlení Apeninského poloostrova. Učí se chápat formy státní moci. Dokáže charakterizovat království, republiku, císařství. Popíše s pomocí mapy územní rozmach římské říše. Snaží se vysvětlit podstatu a význam křesťanství. Uvádí na příkladech vliv římské civilizace na evropskou kulturu. Zná příklady významných osobností z římských dějin, historické památky.	Ovládnutí Řecka Makedonií	Z - orientace na mapě, přírodní podmínky	
	Říše Alexandra Makedonského	MKV - sblížování a prolínání kultur	
	Řím - osídlení Apeninského poloostrova	Z - orientace na mapě	
	Nejstarší období římských dějin, báje a pověsti	ČJ liter. - římské báje	
	Boj o ovládnutí Itálie Římem	Z - orientace na mapě	
	Řím v období republiky	VDO - republika, volební systém, občanská práva - práva a povinnosti občana	
	Krise republiky, občanské války, povstání otroků	OV - občanské války MKV - otrokářství, potlačování lidských práv	
	Řím v období principátu a císařství	OV - forma státu, císařství	
	Krise římské říše, křesťanství, kolonát, rozdělení říše	Z - orientace na mapě OV - úloha náboženství	
	Římská kultura	VV - římské výtvarné umění ČJ - mluvní cvičení, řečnictví, proslov, dialog M - římské číslice	
Chápe vznik kolonátu jako zárodek nového společenského zřízení – feudalismu. Uvádí příčiny rozpadu římské říše a přetrvání východořímské říše. Poznává prostředí Orientu a uvádí příklady obohacení Evropy kulturními podněty z Byzance a arabského světa. Učí se chápat podstatu a vznik islámu. Učí se respektovat rozdílnosti evropské a orientální civilizace.	Formování feudální společnosti na území bývalé východořímské říše, Byzantská a Arabská říše	VV - byzantské, arabské výtvarné umění OV - druhy náboženství, rozličenosti Z - orientace na mapě MKV - poznávání jiných kultur, jejich tradic a hodnot, tolerance rozličeností	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Osvojí si periodizaci středověku. Popisuje osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše. Seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu. Učí se chápat úlohu křesťanství a církve. Charakterizuje první státní útvary na našem území. Poznává románskou kulturu. Uvádí významné památky na našem území.	Středověk od 5. - 12. století		Pomůcky: mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, výukové videokazety, filmové dokumenty, dobové filmy, nástěnné tabule, soubory modelů archeologických nálezů, historická beletrie, obrázkový materiál aj. Návštěvy muzeí, archivů, výstav, historicky významných míst, objektů, filmových představení aj. K dispozici: dataprojektor, vizualizér, CD přehrávač, video, televize, promítací plátno Metody práce voleny dle učitele a dle učiva.
	Osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše	MKV - etnika, poznávání rozličných kultur, respektování rozličností	
	Franská říše	OV - vznik státu VV - výtvarné umění doby karolínské	
	Normané	Z - orientace na mapě	
	Slovanské kmeny, Slované na našem území	MKV - náš etnický původ	
	Sámová říše	ČJ liter. – historická próza	
	Velkomoravská říše	ČJ - první písemné památky	
	Počátky a rozvoj českého státu za prvních Přemyslovců	OV - národ, vlast, čeští patroni ČJ - české pověsti, kroniky	
	Přehled významných evropských států	EGS - formování evropských států	
	Šíření křesťanství, vznik církve	VDO - náboženská ideologie, předsudky, zneužívání náboženského výkladu světa	
	Křížové výpravy do Svaté země	VDO - zneužití náboženství, náboženské války, intolerance, příčiny nedorozumění, zdroje konfliktů	
	Románská kultura	VV - románské stavit., malíř., sochař.	
Charakterizuje pokrok v zemědělské výrobě, vliv těchto změn na rozvoj řemesel a	Středověk od 13. - 15. století		
	Zemědělství, řemesla, obchod, vznik měst	OV - náš region, naše město (historie)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
obchodu a následně vznik měst. Učí se chápat vliv hospodářství na oblast sociální a kulturní. Popisuje strukturu středověké společnosti, způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva. Charakterizuje významná období vývoje českého státu (období posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV. a Václava IV., husitství, období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské) v kontextu s evropským vývojem. Charakterizuje gotickou a pozdně gotickou kulturu.	Struktura středověké společnosti Český stát za posledních Přemyslovců Nástup Lucemburků, vláda Karla IV. Gotická kultura Husitství – průběh, výsledky, osobnosti Český stát v období poděbradském Český stát za Jagellonců	OV - struktura společnosti, společenské třídy, životní styl EGS - naše země a Evropa, kulturní a historické dědictví VV - stavit., sochař., malířství doby Karlovy ČJ liter. - Vita Caroli, rozvoj vzdělání, češtiny VV - gotika (stavit., sochař., malíř.) OV - náboženská nesnášenlivost HV - husitské písně ČJ liter. – Husovy spisy EGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad, evropská integrace VV - vrcholná gotika - stavit., sochař., malířství	
Popisuje hlavní události ve vývoji významných středověkých států. Chápe předpoklady a příčiny objevných plaveb, jejich důsledky. Charakterizuje pojmy humanismus a renesance. Uvádí jejich projevy v životě lidí, myšlení a v kultuře. Seznámí se s pojmy reformace a	Počátky novověku Vznik Španělska a Portugalska Objevné plavby a jejich důsledky pro Evropu	Z - orientace na mapě OV - katolicismus x islám MKV - poznávání jiných kultur - zvláštnosti etnik, rovnocennost etnických skupin a kultur, vstřícný postoj k odlišnostem x nadřazování etnik	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
protireformace, jejími příčinami a cíli. Charakterizuje barokní kulturu a životní styl. Porovnává vývoj v jednotlivých částech Evropy. Učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - vyústění náboženské nesnášenlivosti a rozdělení na reformační a katolický blok.	Humanismus, renesance	VV - renesance (stavít., sochař., malířství) OV – náboženský životní názor x humanismus	
	Náboženská reformace	OV - náboženství jako životní názor, předsudky, stereotypy katol. církve x moderní chápání světa, života, církve	
	Vznik habsburské monarchie	OV - stát, formy uspořádání, centralizmus, opory státu	
	Postavení českých zemí v habsburské monarchii	OV - postavení národů, potlačování národnostních práv	
	Třicetiletá válka a její důsledky pro naše země Habsburská monarchie a naše země po 30leté válce	OV - mocenské prostředky VDO - náboženská nesnášenlivost, rekatolizace, potlačování občanských práv	
Dokáže charakterizovat barokní kulturu a životní styl a porovnat je s renesancí.	Barokní kultura	VV,HV - baroko (stav., sochařství, malířství, hudba)	
Uvědomí si rozvoj průmyslové revoluce jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, příčiny a důsledky zaostávání střední a východní Evropy.	Vznik kapitalismu v západní Evropě, zaostávání vývoje ve střední a východní Evropě	OV- využití vědy a techniky v životě lidí, změna životního stylu, rozvoj vzdělanosti	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Chápe význam osvícenství jako významného předělu ve vývoji Evropy i amerického kontinentu, dokládá vliv osvícenství na politický, hospodářský a kulturní rozvoj.	Osvícenství, rozvoj vědy a techniky	OV - věda a technika- hnací síla pokroku, její vliv na rozvoj společnosti a myšlení lidí ČJ liter. - osvícenství, klasicismus	Pomůcky: mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, výukové videokazety, filmové dokumenty, dobové filmy, nástěnné tabule, soubory modelů archeologických nálezů, historická beletrie, obrázkový materiál aj.
Ujasní si pojem osvícenský absolutismus, na příkladech uvádí klady a zápory tohoto způsobu vládnutí.	Habsburská monarchie a české země za Marie Terezie a Josefa II.	OV - význam vzdělání pro rozvoj společnosti, osvícenský absolutismus jako forma vlády	Návštěvy muzeí, archivů, výstav, historicky významných míst, objektů, filmových představení aj.
Porovnává vývoj v jednotlivých částech Evropy, uvědomuje si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami rodící se buržoazie.	Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku	VDO - nebezpečí absolutní moci x parlamentarismus, principy demokracie	K dispozici: dataprojektor, vizualizér, CD přehrávač, video, televize, promítací plátno
Uvědomí si příčiny boje nastupující buržoazie se starými nepokrokovými politickými, hospodářskými a společenskými strukturami.	Střet parlamentarismu s absolutismem	OV - formy vlády, politický boj, občanská práva	Metody práce voleny dle učitele a dle učiva.
Chápe pojem kolonie, hospodářské vysávání, uvědomí si nutnost a význam boje za nezávislost, za svobodu, znaky rodící se občanské společnosti.	Vznik USA	VDO - občanská společnost, Listina práv a svobod, ústava	
Chápe francouzskou revoluci jako střet starých společenských struktur s nově rodícím se společenským řádem, uvědomí si důsledky a význam tohoto střetu pro další vývoj Evropy.	Francouzská revoluce - příčiny, průběh, výsledky	OV - revoluce, její formy, VDO - občanská společnost a stát, fungování demokracie	
Uvědomuje si rozdíl mezi válkou dobovačnou a vlasteneckou, uvádí klady a zápory napoleonských tažení do jednotlivých částí Evropy.	Napoleonské války	Z - orientace na mapě VDO - zdroje konfliktů, způsoby řešení, nutnost péče o demokracii, úloha	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Popisuje uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu, chápe následný vývoj jako důsledek snah starých společenských struktur o obnovení „starých pořádků“.	Uspořádání Evropy po napoleonských válkách	občana OV - reakční absolutismus jako forma vlády x parlamentarismus	
Uvádí hlavní znaky klasicismu a romantismu, chápe toto kulturní období jako odraz společenských poměrů, uvádí příklady významných autorů, děl.	Klasicismus a romantismus	VV, HV - klasicismus, romantismus (stavitelství, sochařství, malířství, hudba)	
Charakterizuje situaci v habsburské monarchii po vídeňském kongresu, chápe pojem zpátečnický absolutismus a jeho dopad na vývoj v našich zemích.	Vznik rakouského císařství. Metternichův absolutismus	OV - postavení národů ve státě, národnostní a občanská práva	
Uvádí příklady rozvoje vědy a techniky, uvědomuje si vliv vědeckých poznatků na rozvoj průmyslu a zemědělství, sociální dopady tohoto vývoje.	Průmyslová revoluce u nás a v Evropě	OV - vliv průmyslové revoluce na životní prostředí	
Ujasňuje si emancipační snahy nově vzniklých společenských vrstev, snahy o zlepšení postavení sociálně slabších vrstev, ale i škodlivost některých tendencí.	Liberalismus, nacionalismus a počátky socialistických teorií	VDO - občanská práva, nebezpečí rasové či jiné nesnášenlivosti	
Chápe národní obrození nejen jako celoevropský jev, jehož výsledkem je utváření novodobých národů, ale hlavně jako důsledek společenských změn vycházejících z rozvoje kapitalismu.	Národní obrození, cíle, hlavní představitelé	MDV - obroda českého jazyka, knihy, noviny, divadlo ČJ liter. - národní obrození, romantismus	
Chápe revoluce v r. 1848 jako cestu k odstranění přežitků feudalismu, jako emancipační boj utlačovaných národů, společenských vrstev, jež se pozvolna začínou profilovat v moderní politické strany.	Revoluční rok 1848 v Evropě a našich zemích	OV - revoluce, její příčiny, formy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Charakterizuje vývoj v našich zemích, umí vysvětlit pojem reakční absolutismus a na příkladech uvádí jeho dopad na vývoj našeho národního hnutí	České země v době Bachova absolutismu	ČJ liter. - K. H. Borovský	
Uvědomuje si vliv evropských událostí na poměry v Rakousku, příčiny neúspěchu emancipačních snah našeho národa.	Vznik Rakousko - Uherska	Z - orientace na mapě OV - dualismus, forma státu	
Zná příčiny, průběh a výsledky občanské války, chápe tento boj jako střet otrokářství a rasismu na jedné straně s idejemi průmyslově rozvinuté občanské společnosti.	Občanská válka v USA	MKV - rasismus, jeho nebezpečí - otrokářství v USA	
Seznámí se s formami vytváření jednotných národních celků (demokratická cesta, cesta "shora", násilná).	Sjednocení Itálie a Německa	OV - vznik států, formy vytváření národních celků	
Uvědomuje si důsledky technicko-vědecké revoluce především v oblasti sociální, v oblasti kulturní, vzdělávací, dopad na životní styl, životní prostředí.	Dovršování průmyslové revoluce v Evropě	F, CH, PŘ - technické vynálezy, dopad na životní prostředí	
Charakterizuje české země po stránce ekonomické a kulturní, porovnává je s ostatními částmi R-U a Evropy, uvádí příklady vyspělosti našich zemí.	Postavení českých zemí v R-U	EGS - Objevujeme Evropu a svět - naše země a Evropa	
Charakterizuje hlavní změny na přelomu 19. a 20. st. v oblasti hospodářské a společenské, v mezinárodních vztazích.	Monopolní kapitalismus	Z - orientace na mapě OV - formy mezinárodní spolupráce, kolonialismus	
Vysvětlí příčiny vzniku napětí v Evropě a v koloniálních zemích, uvádí ohniska napětí.	Mezinárodní vztahy, vznik mocenských bloků	VDO - občan, občanská společnost a stát - zdroje konfliktů, způsoby řešení	
Zná příčinu, průběh a výsledky války, popisuje postavení a úlohu našich zemí v tomto světovém konfliktu.	První světová válka	ČJ - protiválečná literatura	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uvádí příčiny, průběh a výsledky buržoazní a pak socialistické revoluce, charakterizuje totalitní režim.	Ruské revoluce	VDO - totalitní režim x demokracie, principy demokracie	
Shrnuje výsledky 1. světové války, uvádí hlavní vítězné a poražené mocnosti, zná důsledky války v Evropě, chápe snahy o zabezpečení míru, změny v životním stylu, v postavení ženy ve společnosti aj.	Charakter a výsledky války	MKV - princip sociálního smíru a solidarity	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Objasňuje postavení českých zemí v R-U, hlavní cíle domácího a zahraničního odboje na cestě ke společnému státu.	Vznik Československa	OV - emancipační snahy národů, právo na sebeurčení, vlastenectví	Pomůcky: mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, výukové videokazety, filmové dokumenty, dobové filmy, nástěnné tabule, soubory modelů archeologických nálezů, historická beletrie, obrázkový materiál aj. Návštěvy muzeí, archivů, výstav, historicky významných míst, objektů, filmových představení aj. K dispozici: dataprojektor, vizualizér, CD přehrávač, video, televize, promítací plátno Metody práce voleny dle učitele a dle učiva.
Chápe období 1. světové války jako dosud nejničivější období v dějinách lidstva a konferenci ve Versailles a její výsledky jako snahu zabránit podobnému konfliktu.	Uspořádání Evropy po I. světové válce, konference ve Versailles	EGS - mezinárodní spolupráce, vznik SN	
Uvědomí si změny Evropy po 1. sv. válce, zejména v mezinárodně politických vztazích, chápe rozdíl mezi parlamentní demokracií a totalitním režimem.	ČSR, Evropa a svět ve 20. - 30. letech	VDO - volební systém, formy vlády Z- orientace na mapě	
Uvědomuje si odlišnost sovětského státu, seznamuje se se vznikem komunistického režimu, s totalitarismem, s nebezpečím kultu osobnosti.	Vznik SSSR, stalinismus	VDO - vznik totalitního systému, jeho projevy, nebezpečí pro demokracii	
Chápe příčiny a důsledky krize, uvědomuje si souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencemi řešit problémy extrémními způsoby.	Světová hospodářská krize a její důsledky	VDO - extremismus, jeho projevy, nebezpečí těchto projevů	
Rozlišuje pravicový a levicový extremismus, chápe pojmy fašismus, nacionalismus, šovinismus, antisemitismus, chápe příčiny vítězství fašismu v Itálii, Německu a jinde.	Nástup fašismu	MKV - rasová nesnášenlivost	
Uvědomuje si důsledky politiky epesementu západních zemí, uvádí konkrétní příklady porušování versailleského systému	Krize versailleského systému – předehra ke 2. světové válce	OV- mezinárodní vztahy, mezinárodní právo	
Uvědomuje si souvislost mezi důsledky hospodářské krize a nárůstem německého nacionalismu, selhání VB a Fr v řešení otázky sudetských Němců v ČSR, chápe Mnichov	Mnichovská konference a její důsledky	ČJ liter. - nebezpečí fašismu MDV - propaganda, manipulativní projevy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
jako diktát.			
Poznává, že ustupováním agrese se agrese stupňuje, uvědomuje si nástup totalitního systému a z něho vyplývající represe vůči našim národům, zná konkrétní příklady.	Protektorát Čechy a Morava, vývoj na Slovensku	ČJ - literatura s protiválečnou tematikou Z - orientace na mapě OV - nacionalismus	
Popisuje způsob rozpoutání 2. sv. války, postoj západních velmocí a SSSR, chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, agrese, genocida. problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí	2. světová válka, napadení Polska a západní Evropy	VDO + OSV - holocaust	
Chápe rozdíl mezi agresí a obrannou válkou, charakterizuje průběh a vývoj války na východní frontě, chápe pojmy vlastenectví, solidarita.	Napadení SSSR, Velká vlastenecká válka	MKV - lidská solidarita za války Z - orientace na mapě	
Napadení USA chápe jako rozpínavost fašismu a z toho vyvozuje nutnost mezinárodní spolupráce v boji proti fašismu, uvádí konkrétní příklady.	Vstup USA do války, formování protihitlerovské koalice	Z - orientace na mapě OV - agrese, expanzivní politika x spolupráce mezi národy	
Uvádí konkrétní příklady odboje domácího a zahraničního, zná významné osobnosti, události, uvědomuje si význam protifašistického odboje pro další vývoj naší země.	Domácí a zahraniční odboj v ČSR	OV - národ, národní hrdost, projevy vlastenectví ČJ - protifašistická lit.	
Popisuje průběh války, uvědomuje si souvislost mezi výsledky války a ekonomickými, ale i lidskými zdroji.	Obrat ve válce na východní frontě, v Tichomoří, a severní Africe	Z - orientace na mapě OV - válka spravedlivá, nespravedlivá	
Chápe Den D jako zlomovou operaci ve vývoji 2. světové války, vyústění mezinárodní spolupráce v boji proti fašismu, uvědomuje si zároveň změnu postavení SSSR v	Otevření 2. fronty, postupné osvobozování okupovaných zemí	Z - orientace na mapě MKV - formy mezinárodní spolupráce, projevy lidské solidarity	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
mezinárodních vztazích.			
Zná výsledky 2. světové války, uvědomuje si změny v poměru sil, změnu v mezinárodních vztazích a úlohu USA a SSSR v nich.	Výsledky 2. světové války	OV - mezinárodní vztahy, formy spolupráce	
Uvědomuje si nutnost zabránit další válce formou spolupráce a zároveň se učí chápat rozdílnosti v názorech na poválečné uspořádání světa.	Poválečné uspořádání světa, Postupimská konference	OV - mírové úsilí, vznik OSN	
Uvědomuje si rozdílnosti názorů na budoucí uspořádání ČSR, změny v politickém rozložení sil, příčiny nárůstu vlivu komunistů.	Osvobození Československa, jeho obnova a postupné začleňování do sféry vlivu SSSR	OV - politický systém, politické strany	
Chápe politický podtext odmítnutí Marshalova plánu, vyvozuje z toho důsledky pro mezinárodní orientaci i politický vývoj našeho státu.	Marshalův plán a jeho odmítnutí	OV - formy mezinárodní spolupráce, ideologie	
Snaží se pochopit příčiny úspěchu komunistického puče, odhaluje prvky porušení demokratických principů a nastolení totality	Nastolení komunistické totality, únor 1948	OV - forma státu, totalitní režim, potlačování občanských práv	
Zná výsledky 2. světové války, uvědomuje si změny v poměru sil, změnu v mezinárodních vztazích a úlohu USA a SSSR v nich.	Výsledky 2. světové války	OV - mezinárodní vztahy, formy spolupráce	
Zná příčiny rozpadu protihitlerovské koalice, uvádí příklady rozdílností pohledu na vývoj poválečného světa, rozumí pojmu studená válka.	Rozpad protihitlerovské koalice, rozdělení světa do bloků, studená válka	OV - mezinár. spolupráce, mezinár. organizace EGS - Západ x Východ, příčiny rozdělení Evropy	
Charakterizuje totalitní režim v ČSR, zná jeho opory, uvádí příklady perzekuce tzv. vnitřních nepřátel socialismu.	Československo v období totality (teror, procesy, zestátňování, kolektivizace)	VDO - projevy totality, netolerance, davová psychóza, potlačování občanských práv	
Popisuje pokus o přeměnu socialismu	Pokus o reformu v r 1968, vznik federace	OV - forma státu-federace	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
sovětského typu v socialismus s lidskou tváří, hodnotí postoj států Varšavské smlouvy a západní Evropy k reformnímu hnutí.			
Seznamuje se s řešením krizového období, charakterizuje období normalizace, uvádí příklady perzekucí, protisocialistických aktivit.	Období normalizace	OV - občanské svobody, svoboda slova x cenzura ČJ liter. - alegorie HV - protestsongy	
Uvádí příčiny a projevy krize socialistického systému a celé socialistické soustavy.	Zhroucení a pád komunistického režimu	OV - revoluce jako cesta ke změně, typy revolucí	
Učí se chápat rozpad Československa jako emancipační proces národů, uvědomuje si zároveň potřebu integračního procesu v rámci Evropy.	Vznik ČR	OV - národ, způsoby emancipace, cesty k vytvoření samost. státu EGS - začleňování ČR do evropských struktur	

6.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jedná se o předmět na 2. stupni ZŠ, konkrétně v 6. až 9. třídě. Dotace je jedna hodina týdně. Výuka probíhá v celých třídách. Žáci se částečně s obsahem tohoto předmětu seznámili již v nižších ročnících v hodinách vlastivědy a přírodovědy. Učivo sleduje témata doporučená existujícími školskými dokumenty a předpisy. Postupuje se od konkrétního setkávání se dětí se světem společnosti dospělých a s životem člověka jako osoby, osobnosti, rodiny, party vrstevníků apod.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je realizován v 6. až 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák poznává život kolem sebe, získává analogické vztahy při porovnávání s odlišnými názory svých spolužáků. Učí se vyjádřit názor svůj a tolerovat názory ostatních. Jeho sebevědomí je posíleno díky širším znalostem, většímu přehledu. Žák získává informace:

- o jedinci, o osobnosti člověka, o rovnováze a emocích, o lásce a zklamání; o psychice a její spojitosti se zdravím a dobrou kondicí
- o hrách a jejich pravidlech: o tom jak spolu lidé vycházejí, jednají; o nezbytnosti pravidel pro lidské soužití, protože lidé jsou primárně myslícími a svobodně jednajícími jedinci, ale jsou také členy společenství
- o tom, jak se lidská společnost řídí a spravuje, o základních principech odpovědnosti, moci a správy, o zákonodárství a právu, o ekonomice a státu, o podnikání, zaměstnání, bohatství a úspěchu, o štěstí a dobrém životě vůbec

Kompetence k řešení problému

Musí dokázat rozdělit čas pro přípravu a zvládnutí daného tématu. Musí umět rozlišit důležité od nepodstatného. Naučit se vyhledávat informace.

Kompetence komunikativní

Zde více jak v ostatních předmětech dochází ke komunikaci nejen s učitelem, ale především ke komunikaci mezi žáky. Zprvu se jedná o jednoduché seznamovací situace., dramatizace situací nakonec i složitější dialogy a scénky. Výsledkem by měl být relativně jednoduchý, ale plynulý dialog, ale i komunikace na dané téma ve skupině. Sekundárním přínosem je pak hlubší vzájemné seznámení žáků, ke kterému dochází při dialogích. Učí se vytvářet a obhajovat vlastní názor.

Kompetence občanské

Tento předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Občanská výchova a některé výstupy jsou realizovány v předmětech český jazyk, prvouka, vlastivěda, dějepis a zeměpis.

Kompetence pracovní

Žák si zvyká na práci s různými zdroji informací, které musí vyhledat a z nich posléze čerpat. V různých situacích, které jsou v předmětu navozeny, se ocitá ve funkci vedoucího skupiny a na druhé straně je členem skupiny. Učí se kooperaci při plnění různých úkolů, které z problematiky předmětu přerůstají do životních a

pracovních situací. Svým způsobem získává žák základy k další odbornosti, kterou může v životě uplatnit jak v soukromí, tak na trhu práce.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi různého kulturního prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí se orientovat v kalendáři, umí vysvětlit význam a způsoby dodržování svátků, uvádí příklady pořekadel a přísloví.	Rok v jeho proměnách a slavnostech - kalendář, letopočty - svátky - přísloví, pořekadla	Z - planeta Země	Projekt - Vlastní kalendář (vlastní názvy měsíců)
Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte. Vyvozuje možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení. Popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje, dokáže se rozhodnout, jak nejlépe využít své kapesné. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti.	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny	M - slovní úlohy o hospodaření	Projekt - Tvorba rodokmenu Dramatizace jednotlivých typů rodin Projekt - ve skupinkách si připraví návrh hospodaření rodiny na týden
Vysvětlí pojem domov ze svého hlediska, uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí uspořádání bytu.	Domov - pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí	D - historické hledisko - domov	Projekt - Návrh dětského pokoje
Vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly), spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly. Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času, orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas pro sebe i pro jiné.	Činnosti lidí - lidská činnost, spolupráce lidí - dělba práce, výhody spolupráce, rovnost a nerovnost (postavení každého člověka) - volný čas a jeho využití	PŘ - drogová závislost	Projekt - příprava programu pro volný čas na víkend (pro celou třídu)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vysvětlí pojem národ, určí významné historické mezníky v dějinách národa, určí zajímavá a památná místa našeho státu, významné osobnosti. Uvede příklady typických zvyků a tradic.	Národ - kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice)	ČJ, D, cizí jazyky, PŘ, Z	Projekt - ve skupinkách si vytvoří vlastní národ (představí způsob dorozumívání, svoje území, zvyky....)
Na příkladech seznámí s pojmem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu.	Vlast - pojem vlast, národní a státní symboly - státní svátky, hlavní město	ČJ, D	Projekt - návrh vlajky pro třídu
Uvede příklady památných míst obce a regionu, k jakým událostem či osobnostem se vážou.	Naše obec, náš region, náš kraj - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů	Z, ČJ	Projekt - návrh výletu
Dokáže se rozhodnout, jak vhodně zacházet s penězi. Popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát nejvíce investuje. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví. Pokusí se vysvětlit, jak lze vystupovat proti vandalismu	Hospodářský život - hospodaření s penězi - rozpočet - majetek - vlastnictví a ochrana majetku		
Porovnávání jednotlivých kultur (odívání, bydlení, cestování, chování lidí). Snaží se respektovat odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti. Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí. Orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí. Charakterizuje prostředky masové komunikace.	Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce - typy, jejich význam a využití - masmédia - jejich vliv na člověka		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu). Vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro všední život občana. Charakterizuje a porovnává složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce. Zhodnotí, jak může v případě potřeby pomoci při obraně státu. Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.	Právní základy státu - znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce	Z, D	
Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní význam voleb v demokratických státech, stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstva ČR. Vysvětlí pojem národ, určí významné historické mezníky v dějinách národa, určí zajímavá a památná místa našeho státu, významné osobnosti. Uvede příklady typických zvyků a tradic.	Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém		
	Národ - kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice	ČJ, D, cizí jazyky, PŘ, Z	Projekt - ve skupinkách si vytvoří vlastní národ (představí způsob dorozumívání, svoje území, zvyky....)
Na příkladech seznámí s pojmem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu.	Vlast - pojem vlast, národní a státní symboly - státní svátky, hlavní město	ČJ, D	Projekt - návrh vlajky pro třídu
Uvede příklady památných míst obce a regionu, k jakým událostem či osobnostem se vážou.	Naše obec, náš region, náš kraj - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů	Z, ČJ	Projekt - návrh výletu
Dokáže se rozhodnout, jak vhodně zacházet s penězi. Popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát nejvíce investuje.	Hospodářský život - hospodaření s penězi - rozpočet - majetek		Rodinný rozpočet.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví. Pokusí se vysvětlit, jak lze vystupovat proti vandalismu Porovnávání jednotlivých kultur (odívání, bydlení, cestování, chování lidí). Snaží se respektovat odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti. Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí. Orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí. Charakterizuje prostředky masové komunikace.	- vlastnictví a ochrana majetku Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce - typy, jejich význam a využití - masmédia - jejich vliv na člověka		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vysvětlí pojem dospívání, umí charakterizovat jednotlivé životní etapy člověka. Dokáže porovnat rozdílnosti v dospívání chlapců a dívek, umí hovořit o problémech, které jsou s tímto obdobím spojené.	Dospívání - životní vývojové etapy člověka rozdílné znaky v dospívání chlapců a dívek - charakteristika adolescentů - období hledání nových přátelství, nových vztahů, zážitků, hodnot... - první lásky náhražky smyslu života	PŘ - drogová závislost, tělo člověka	Projekt – dívky i chlapci vytváří plakát s pojmenováním svých protějšků (př.frajer....)
Umí vysvětlit pojem komunikace. Dokáže charakterizovat jednotlivé komunikační prostředky - slovní i mimoslovní.	Komunikace - pojem komunikace, - komunikační prostředky (verbální i neverbální)	ČJ - jazyk spisovný, nespisovný	Projekt – ve skupinkách si vytvoří svůj dorozumívací prostředek
Dokáže charakterizovat pojem zdravý způsob života. Umí vysvětlit pojmy - sociální, duchovní, osobní, citové, tělesné, duševní, zdraví.	Zdravý způsob života nejdůležitější zásady, které vedou ke zdravému životnímu stylu	Z – životní styl v jednotlivých zemích D – strava člověka v průběhu lidského vývoje	Projekt – ve skupinkách vytvoří reklamní plakát k zdravému životnímu stylu
Posoudí význam ochrany lidských práv. Umí respektovat práva a oprávněné zájmy druhých lidí. Uvede příklady základních práv a svobod. Vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektovat základní právní normy našeho státu. Uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři). Umí rozlišit protiprávní jednání. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody....). Na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží.	Právo a spravedlnost - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma) - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postizitelnosti), včetně korupce - právo v každodenním životě (základní práva spotřebitele)		Projekt – připraví si soudní přelíčení (ve skupinkách) Beseda na téma „Tresty mladistvých“ (policie)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům mohou vést. Uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty. Dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat. Umí si uvědomit význam přátelství v životě člověka. Uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod. Navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat. Vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...). Pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné. Seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus. Je schopen sebepoznání, poznání jiných lidí. Uvědomí si význam vůle. Dokáže posilovat své volní jednání. Získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání. Učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci.	Člověk hledá společenství • lidská setkání • podobnost a odlišnost lidí • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • problémy lidské nesnášenlivosti Lidská solidarita (pomoc člověku v tísní). Člověk hledá sám sebe • člověk jako osobnost • charakter, charakterové vlastnosti, svědomí • sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika • vůle, volní jednání • city a emoce (nakažlivost emocí) Životní názor • víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a	D, ČJ, Z D – víra člověka Z – náboženství	Projekt – práce s internetem (seznámení s jiným druhem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zamyslí se nad smyslem lidského života. Uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka. Seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími. Pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody.	tolerance, závislost a samostatnost	v jednotlivých státech	náboženství)
Umí vysvětlit pojmy ekonomie a ekonomika (její rozdělení). Dokáže charakterizovat pojem peníze, určit k čemu slouží. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Dokáže vysvětlit, jak se člověk může stát podnikatelem, co znamená státní rozpočet, jak se dělí. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Umí objasnit pojem živnosti, a jak se rozděluje. Zná některá pracovní práva a pracovní povinnosti.	Občan v právních a ekonomických vztazích • základy podnikání • lidské potřeby a druhy statků • tržní hospodářství, tvorba ceny, inflace, peníze • odvětví a sektory národního hospodářství • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • zisk, investice, rozpočet, daně • pracovní právo, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele • mzda, pracovní smlouva		Projekt – navzájem si připraví pracovní smlouvy, ve skupinkách vytvoří vlastní živnosti a vše, co k tomu patří
Uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva. Uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní jejich klady a zápory.	Člověk hledá svůj svět • významné globální problémy • globalizace (projevy, klady a zápory, terorismus, války a možnosti jejich řešení)		
Vysvětlí zájem ČR o vstup do EU. Uvede příklady činnosti mezinárodních organizací,	Mezinárodní vztahy • integrační proces v Evropě		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF). Posoudí význam zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Posoudí význam ekonomický, politický. Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	• mezinárodní organizace • mezinárodní spolupráce		

6.6 Člověk a svět práce

6.6.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň:

Oblast zachycuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Obor je rozdělen na I. stupni na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace na I. stupni – v každém ročníku 1 vyučovací hodina týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň:

Vzdělávací obsah navazuje na výuku 1. stupně. Žáci získávají nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Předmět formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce. Vytvářejí si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Žáci získávají poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Předmět dále připravuje žáky pro život v technicky vyspělé, informační společnosti, v dynamicky se vyvíjejícím světě práce. Společně s občanskou výchovou otevírá žákům cestu k pochopení vlastního jednání a jednání druhých lidí v souvislosti se zapojováním do pracovního procesu, do společenské dělby práce a do aktivní účasti na trhu práce. V souvislosti s trhem práce seznamuje žáky s funkcí státu v oblasti zaměstnanosti. Důraz je kladen na význam charakteristických rysů osobnosti a jejich správného hodnocení jako předpokladu pro výkon konkrétní práce. Seznamuje žáky se systémem škol s důrazem na celoživotní vzdělávání.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět má časovou dotaci pro 6. až 8. ročník 1 hodinu týdně:

- 6. ročník - Práce s technickými materiály
- 7. ročník - Práce s technickými materiály, Využití digitálních technologií
- 8. ročník - Svět práce, Provoz a údržba domácnosti

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace na II. stupni – v 6. – 8. ročníku 1 vyučovací hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k praktickému osvojování práce podle návodu,
- k plánování činnosti při práci s technickými materiály a poznávání jejich vlastností,
- k poznání výhod při pořizování náčrtu.

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl práce, má k ní pozitivní vztah, posoudí, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit
- chápe význam studia pro získání kvalifikace a uplatnění na trhu práce, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání v současné společnosti
- samostatně vyhledávají a třídí potřebné informace pro volbu povolání

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace, přemýšlí o nesrovnalostech a využívá vlastních zkušeností
- objevuje různé varianty řešení a vytrvale hledá logické postupy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- používají vlastní úsudek a zkušenosti při řešení problému, volbě vhodné střední školy, výběru povolání, umí zhodnotit problém z různých úhlů pohledu
- vyhledávají vhodné informace a využívají získané vědomosti a dovednosti při vlastním uplatnění na trhu práce
- připravují se na případný nezdar, učí se vytrvale hledat další možnosti uplatnění
- aktivně využívají státní poradenský systém
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a kriticky hodnotí možné důsledky

Kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuse a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a obrazových materiálů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- naslouchají promluvám druhých lidí, vnímají nonverbální komunikaci a vědomě ji používají, využívají získané komunikativní dovednosti v aktivním prosazení se na trhu práce
- používají informační a komunikační prostředky a technologie při prezentaci vlastní osobnosti nebo firmy
- kultivovaně se vyjadřují, uvědomují si význam komunikace při prosazování se na trhu práce

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- je ohleduplný a uctívá, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi a čerpá poučení z toho, co druzí lidé dělají
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- účinně spolupracují ve skupině, pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- podílejí se na vytváření příjemné pracovní atmosféry v týmu, používají zásady ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- znají pravidla společenského chování při obchodním styku, telefonování
- kriticky hodnotí své nedostatky, počítají s nimi při výběru povolání

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně v krizových situacích
- respektuje přesvědčení druhých lidí, respektuje naše tradice, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- seznamují se se svými právy a povinnostmi v pracovním procesu, aktivně tato práva využívají při vstupu na trh práce

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

- využívají znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- orientují se v základních aktivitách potřebných pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápou podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjejí podnikatelské myšlení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		1. - 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu předlohy.	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - jednoduché pracovní operace a postupy - rozlišování přírodních a technických materiálů - pracovní pomůcky a nástroje - organizace a plánování práce - zvyky, tradice, řemesla - bezpečnost a hygiena práce - slovní návody, předlohy	ČJ – čtení návodů, postupy práce – vysvětlení, zhodnocení, vyjadřování M – určování počtu, více, méně, přesnost, pečlivost, poměr PRV – živá i neživá příroda, životní prostředí VV – zvyky, tradice, estetika	Projekty: „Poznávání stromů v ŠvP“, „Velikonoce“, „Čertí škola“
Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	Konstrukční činnosti - stavebnice - návod, předloha, náčrt - montáž, demontáž		
Žák pozoruje přírodu, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, pečuje o nenáročné rostliny.	Pěstitelské práce - pozorování přírody - ošetřování pokojových rostlin		
Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	Příprava pokrmů - chování při stolování - úprava stolu, příbor - příprava jednoduchého stolování		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		4. - 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák vytváří různé výrobky z daného materiálu na základě představivosti, využívá prvky lidových tradic a volí vhodné pracovní postupy. Udržuje pořádek, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - vhodné pracovní pomůcky - zásady hygieny a bezpečnosti práce - pracovní operace a postupy, organizace práce - prvky lidových tradic - práce na základě představivosti	ČJ – čtení návodů, postupů práce, vysvětlení, zhodnocení, vyjadřování M – počet, poměr velikostí, zmenšení, zvětšení, přesnost, pečlivost PŘ – životní prostředí, živá a neživá příroda, ekologie Vlastivěda – zvyky, tradice, dějiny VV – estetika	Projekty: „Poznávání stromů v ŠvP“, „Velikonoce“
Žák provádí jednoduchou montáž, demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Konstrukční činnosti - stavebnice, modely - návod, předloha, náčrt - montáž, demontáž		
Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné květiny, volí správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, drogy, alergie		
Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla stolování a chování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, sklad a nákup potravin - úprava stolu, pravidla stolování - technika v kuchyni		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		6. - 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Získává základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti, dodržuje technologickou kázeň.	Praktické informace pro výuku: • zásady chování ve školní dílně • seznámení s různými druhy materiálů • znalost nářadí, nástrojů a pomůcek		Interaktivní výklad (využití prezentace)
Řeší jednoduché technické úlohy s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Osvojuje si technické pojmy.	<i>Práce s technickými materiály:</i> • vlastnosti materiálů-užití v praxi • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy	Ch,VV- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Interaktivní výklad (využití prezentace)
Získává základní dovednosti v práci s daným materiálem, osvojuje si jednoduché pracovní operace a postupy. Učí se pečlivě a přesné práci.	Jednotlivé materiály: Dřevo: • vlastnosti a upotřebení • rozdělení • práce se dřevem: >obrábění >řezání >rašplování >pilování >broušení >vrtání >spojování hřebíky >povrchová úprava	Ch - využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Samostatné, individuální práce
Získává základní dovednosti v práci s daným materiálem, osvojuje si jednoduché pracovní operace a postupy. Učí se pečlivě a přesné práci.	Kov: • vlastnosti a využití • druhy • práce: ○ s drátem >nástroje potřebné pro práci s drátem >měření a čištění >ohýbání >oddělování >vyrovnávání ○ s plechem >měření a orýsování >rovnání >stříhání >ohýbání >úprava povrchy >rytí do materiálu	CH,VV- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Samostatné, individuální práce
Získává základní dovednosti v práci s daným materiálem, osvojuje si jednoduché pracovní operace a postupy.	Plast: • vlastnosti a zpracování • druhy	Ch- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Samostatné, individuální práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		6. - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

Učí se pečlivě a přesné práci.	práce:>ruční obrábění >oddělování >pilování >povrchová úprava		
Získává základní dovednosti v práci s daným materiálem, osvojuje si jednoduché pracovní operace a postupy. Učí se pečlivě a přesné práci.	Sklo: - vlastnosti a zpracování - práce: >malování >řezání >rytí >drcení >mozaiky	Ch,VV- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Exkurze do sklárny
Získává základní dovednosti v práci s daným materiálem, osvojuje si jednoduché pracovní operace a postupy. Učí se pečlivě a přesné práci.	Papír a kartón: - vlastnosti a zpracování - práce: >skládání >trhání >stříhání a vystřihování >lepení >barvení	Ch,VV- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Skupinové práce (výzdoba školy, školních akcí)
Učí se užívat jednoduchou technickou dokumentaci, vlastní přípravu náčrtu, výkresu. Učí se pečlivě a přesné práci.	Design, výkresy, náčrty:	Ch,VV- využití vědomostí a dovedností z daného předmětu	Projekt: „Můj dům“
Řeší jednoduché pracovní problémy Učí se pečlivě a přesné práci.	Konstruování: - práce s návody - sestavování jednoduchých modelů a stavebnic - montáž - demontáž		-skupinové práce (rozdělení si jednotlivých pozic a funkcí – rozvoj kooperace)

Používá tiskárnu.
Umí naskenovat obrázek, uložit a dále zpracovat.
Ovládá digitální fotoaparát, videokameru.
Ví, jak postupovat při problémech s digitálním zařízením.
Umí propojit počítač s digitálním zařízením.
Využívá mobilní technologie pro informace k cestování, obchodování, vzdělávání, zábavu.

Využití digitálních technologií

Digitální technika

- počítač a periferní zařízení (skener, tiskárna)
- péče o digitální techniku
- hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou
- digitální fotoaparát
- videokamera
- CD A DVD přehrávače
- mobilní telefon

EV – Vztah člověka k prostředí (fotografie)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		6. - 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Šetrně pracuje s digitální technikou. Ovládá CD A DVD přehrávače. Aktivně používá mobilní telefon zná důležitá telefonní čísla. Poskytne první pomoc při úrazu a zasažení el. proudem.	první pomoc při zasažení el. proudem a úrazu		
Vysvětlí pojem bezdrátová technologie a uvede příklady. Vysvětlí princip navigační technologie. Nahrává zvuk do počítače a upraví ho. Používá Windows Media Player k přehrávání disků CD a DVD, ke kopírování z disků CD, k uspořádání digitálních mediálních souborů v počítači. Používá Windows Movie Maker k digitalizaci videa a zvuku z videokamery. Používá Windows Movie Maker k sestřihání filmu, vložení efektů, titulků.	Digitální technologie - bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI,...) - navigační technologie Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací Windows Media Player Záznam zvuku Windows Movie Maker aj.		
Orientuje se v nabídce operátorů na našem trhu. Rozpoznává výhody a nevýhody v nabídkách různých tarifů.	Mobilní služby - operátoři - tarify		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Provádí jednoduché platby, seznamuje se s financováním a provozem domácnosti. Seznamuje se s rodinným rozpočtem, příjmy, výdaji a úspory rodiny. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - údržba, provoz, úklid domácnosti a dbá na jejich systematické dodržování. Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů a provádí jejich obsluhu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu. Respektuje třídění odpadu, volí vhodné čisticí prostředky.	Provoz a údržba domácnosti ○ ekonomický provoz, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, financování, optimální řízení domácnosti ○ materiální vybavení, hygiena, bezpečnost a hospodárnost provozu ○ systém domácích prací, jednoduchá údržba Údržba a úklid domácnosti ○ úklid bytu, čisticí prostředky, pracovní postupy při úklidu ○ odpad a jeho ekologická likvidace	RV – rodina, ekonomický rozpočet OSV – osobností rozvoj - psychohygiena EV - vztah člověka k prostředí - základní podmínky života	
Rozlišuje typy bytů, úroveň bydlení, vnímá reálné možnosti zařízení bytu s ohledem na finanční situaci rodiny. Žák si rozvíjí estetické cítění při zařizování bytu, využívá svých představ a fantazie. Pečuje o zahradu a okolí bytu. Vytvoří jednoduché bytové doplňky a dekorativní předměty. Seznamuje se s údržbou oděvů a textilií	Kultura bydlení ○ typy bytů ○ zařízení bytu, funkce a estetika bydlení ○ péče o okolí bytu, zahrada ○ bytové doplňky, dekorativní předměty – praktická lekce Údržba oděvů a textilií domácnosti	OSV – osobností rozvoj – kreativita	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
v domácnosti. Volí vhodné prací a čisticí prostředky. Seznamuje se s cenami a kvalitou zboží. Dbá na ošetřování prádla, žehlení a ukládání.	- o prací a čisticí prostředky, ekonomika, hygiena, bezpečnost - o praní a žehlení prádla - o ošetřování podle vyznačených symbolů, ukládání a úschova prádla a oděvů		
Zná systém vzdělávání, uvědomuje si význam vzdělávání.	Možnosti vzdělávání - význam vzdělávání - systém středního školství - informace o dalším vzdělávání (nástavbovém, vysokoškolském) - náplň učebních a studijních oborů, informace o dalším vzdělávání - rekvalifikace	OV, RV VDO	Exkurze, návštěvy na dnech otevřených dveří, drobné projekty. Práce ve skupinách i samostatná. K dispozici: dataprojektor, vizualizér, video, televize, promítací plátno, Internet Metody práce voleny dle učitele a dle učiva.
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Volba profesní orientace - sebepoznání - sebehodnocení - typologie osobnosti - základní principy volby povolání - akční plánování	OSV, VDO	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Trh práce - druhy povolání - druhy pracovišť - povolání podle pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce	VDO	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Práce s profesními informacemi - činnosti a význam úřadů práce - využívání poradenských služeb - internetové portály - vyplňování formulářů, žádostí, životopis	Rv Ov Čj – sloh (životopis, inzerát, úřední dopis)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Má základní právní povědomí ve vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec.	Zaměstnání - orientace na trhu práce ve vztahu k získanému vzdělání, způsoby hledání zaměstnání - pracovně právní vztah zaměstnavatel - zaměstnanec - pohovory u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti - adaptace na životní změny		
Rozlišuje formy podnikání, uvědomuje si náležitosti nutné k řízení firmy.	Podnikání - formy podnikání - předpisy pro drobné podnikání - řízení a organizace firmy - majetek a závazky v drobném podnikání	VDO	
Umí sestavit podnikatelský záměr, orientuje se v dalších náležitostech spojených s podnikáním.	Ekonomická gramotnost - podnikatelský záměr - účetnictví drobného podnikatele - daně, pojištění, úvěry - mzdy (hrubá, čistá, odvody) - fyzická, právnická osoba	M	

6.7 Informační a komunikační technologie

6.7.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informační a komunikační technologie navazuje od 4. ročníku na nepovinné kroužky informatiky, které jsou na škole k dispozici již pro žáky 1. tříd. Předmět poslední dobou získává na čím dál větší důležitosti a žáci jsou vedeni k tomu, aby si to uvědomovali. Znalosti a dovednosti získané během výuky tohoto předmětu žáci používají při řešení úloh a úkolů zadaných v jiných předmětech (zdroje informací, tvorba a psaní samostatných prací, prezentace, možnosti komunikace...).

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je realizován v 5., 6., 7. a 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s informacemi dostupnými na Internetu
- žáci jsou vedeni k samostatné tvorbě poznámek a pracovních postupů, které posléze mohou používat během řešení zadaných úloh

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k samostatnému řešení zadávaných úloh, k používání nápovědy u programů, k používání svých zápisků či PC literatury, Internetu apod.
- žáci tímto poznávají, že zadané úlohy mají více možností správného řešení

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k využívání všech možností moderní komunikace (Internet, e-mail, komunikační programy – ICQ, Skype aj.) při zadávání a odevzdávání vypracovaných úloh
- znají pravidla komunikace, rozlišují různé situace a k nim vhodné druhy a způsoby komunikace

Kompetence sociální a personální

- zvykají si na skupinovou práci během vyučovacích hodin, vzájemně si pomáhají a radí, společně řeší dané problémy, skupinově tvoří projekty
- učí se jednat s ostatními žáky, dohadovat se
- jsou vedeni k řízení skupin, rozdělování rolí, vzájemné komunikaci, kontrole, sebekontrole, hodnocení, sebehodnocení, vytváření a dodržování časového rozvrhu činností

Kompetence občanské

- žáci se seznamují se základními právními předpisy, uvědomují si, co je a co není zákonné (pirátský SW, autorská práva, kopírování atd.)
- mají představu o možných důsledcích těchto činů

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly vedoucími k bezpečnosti práce a dodržují je
- vést žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů, Internetu a výpočetní techniky pro samostatné studium

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák se učí pracovat podle návodu, rozvíjí fantazii, dbá na přesnost práce. Zajímá se o své zdraví. Rozvíjí představivost, realizuje představy. Rozvíjí estetiku. Rozvíjí jemnou motoriku. Využívá získaných vědomostí v samostatné práci. Hodnotí svou práci a práci druhých.	Řád učebny, historie informací Řád učebny. Hygiena práce u počítače. Nová složka. Ukládání. Program - malování. - Nástroj úsečka, předdefinované tvary. - lupa, ukládání dokumentu, označování, kopírování, klávesové zkratky, text v obrázku, zkosení, překlopení, změna		Názorná ukázka součástí PC, rozebrání a sestavení PC.
Je schopen přenést psaný text do textového editoru. Je schopen text dle potřeb formátovat. Žák získává všeobecný přehled. Rozvíjí kreativitu. Získává všeobecný přehled, doplňuje si znalosti. Umí prezentovat svou práci. Umí vyjadřovat své názory a hodnotit svou práci i práci druhých.	Microsoft Word - klávesnice, nový dokument, označování, vkládání textu, mazání. - velikost písma, barva, vkládání obrázků z klipartu, operační systém Multimediální prezentace – PowerPoint - Výběr šablony. Psaní textu, Přidávání obrázků, grafických objektů. Rozpohybování snímků použitím efektů. Úprava přechodů mezi snímky. - Výběr šablony. Psaní textu, Přidávání obrázků, grafických objektů. Rozpohybování snímků použitím efektů. Úprava přechodů mezi snímky.		Seznámení s výukovými programy, starší OS, nejnovější programy...
Žák je schopen vytvářet tabulky, orientuje se v nich, řadí dle důležitosti. Žák se orientuje v datech, jejich uspořádání a výběrech. Žák pomocí své fantazie vytváří zábavné úkoly pro spolužáky pomocí programu. Prohlubuje své znalosti z vybraných předmětů (vlastivěda, přírodověda).	Tabulkový procesor Microsoft Excel - Základní okno. Buňka. Řádky a sloupce. Změny textu. - Funkce součet a průměr. Formát buněk. Program Smart Notebook - Seznámení s programem Smart Notebook. Vytváření jednoduchých příprav. Lesson Activity Toolkit	OSV – tvořivost při tvorbě obrázků Ostatní předměty – tvorba referátů a samostatných prací. ČJ sloh – stylistická úprava prací.	Program Malování z Příslušenství ve Windows. Program Kreslení pro děti.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí správně zapnout a vypnout stanici, přihlásit se a odhlásit se ze sítě. Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě HW - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) <u>Periferie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory, ...		Názorná ukázka součástí PC, rozebrání a sestavení PC.
Vysvětlí význam pojmu SOFTWARE.	SW – SOFTWARE = programy		Seznámení s výukovými programy, starší OS, nejnovější programy...
S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.	Grafika - programy na tvorbu obrázků - uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)	OSV – tvořivost při tvorbě obrázků	
Ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem.	Textové editory - pojem: textové editory (NotePad, Write, Word ...) - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku - psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) - základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) - písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) - zarovnání odstavce (panel nástrojů) - vložení obrázku - WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení)	Ostatní předměty – tvorba referátů a samostatných prací. ČJ sloh – stylistická úprava prací.	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
V Powerpointu je schopen vytvořit jednoduchou prezentaci a animace v ní. Dokáže vytvořenou prezentaci odpřednášet a obhájit.	Powerpoint • pojem prezentace, využití • tvorba a úprava prezentace • vložení grafických prvků... • vložení snímku, jeho rozložení • animace prvků na snímku • animace s aktivační událostí • přechody stránek • uložení a prezentace pomocí dataprojektoru	Ostatní předměty – za pomocí prezentací a projektoru je možné vytvářet referáty...	
Nezaměňuje pojmy Internet a web.	Internet: • co to je, kdy vznikl, služby Internetu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Správně ukončuje a zahajuje práci na PC. Dokáže časově zařadit vznik prvních počítačů a vznik osobních počítačů. Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit. Orientuje se ve skupinách programů a jejich využití. Dokáže používané programy do těchto skupin zařadit.	Historie a vývoj počítačů. Moderní trendy. SW - operační systémy – Windows, Mac OS, Linux... - druhy aplikací (textové editory a tabulkové procesory, grafické programy...) - další utility, antivirové programy aj.		Seznámení s výukovými programy, starší OS, nejnovější programy...
V textovém editoru (Wordu) je schopen využívat pokročilejších funkcí k tvorbě dokumentů obsahujících grafické prvky, tabulky, schémata aj. Dokáže takové dokumenty vytvářet a upravovat (např. je schopen vytvořit jednoduchý 1stránkový comics).	Word: - styly a šablony - tvorba a využití oddílů - záhlaví a zápatí - složitější formátování textu (kapitálka, vodotisk...)	Ostatní předměty – tvorba referátů a samostatných prací. ČJ sloh – stylistická úprava prací.	
V tabulkovém procesoru (Excelu) je schopen vytvořit a zformátovat jednoduchou tabulku. Dokáže za využití Excelu řešit jednoduché matematické příklady. Orientuje se v druzích grafů a dokáže analyzovat a interpretovat data v grafu obsažená. Využívá jednodušší funkce.	Excel: - základní popis prostředí – řádky, sloupce, buňky, adresa buňky - označování buněk, řádků a sloupců (využití kláves CTRL a SHIFT) - úprava a formátování tabulky - vkládání grafických prvků	M – vzorce, funkce, grafy.	
V Powerpointu je schopen vytvořit prezentaci a animace v ní. Dokáže vytvořenou prezentaci odpřednášet a obhájit. Je schopen posoudit a zhodnotit prezentace	Powerpoint - pojem prezentace, využití - tvorba a úprava prezentace - vložení grafických prvků, vložení snímku, jeho rozložení, složitější animace prvků na snímku	Ostatní předměty – za pomoci prezentací a projektoru je možné vytvářet referáty...	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
jiných.	• přechody stránek • uložení a prezentace pomocí dataprojektoru • zvukové efekty, časování snímků		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Chápe a orientuje se ve vývoji počítačových technologií. Je schopen vytvořit textový dokument. Dokáže do něj vkládat grafické objekty, upravit jej a uložit.	Historie a vývoj počítačů. Moderní trendy. Word: • styly a šablony • seznamy, obsahy • poznámky pod čarou, komentáře • hromadná korespondence	D – využití PC od 2. světové války po současnost Ostatní předměty – možnost tvorby referátů a samostatných prací.	
V tabulkovém procesoru (Excelu) umí vytvořit tabulku a zformátovat jí. Běžně využívá vzorce a funkce. Je schopen pracovat s daty, rozčlenit je, vyhledávat v nich. K zadávání dat do tabulek využívá formuláře.	Excel: • úprava a formátování tabulky • tvorba grafu a jejich druhy + možnosti využití • podmíněné formátování • základní vzorce a funkce • složitější funkce – A, NEBO, KDYŽ, SUMIF, COUNTIF... • práce s formuláři a daty • třídění a řazení dat • hromadná korespondence	M – vzorce a funkce, statistika, grafy	

6.8 Umění a kultura

6.8.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na doprovodné nástroje (Orffovy nástroje) a jejich využití při hudební reprodukci a produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace na I. i II. stupni – v každém ročníku 1 vyučovací hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák si vytváří komplexní pohled na společenské a kulturní jevy
- učí se užívat znaky a symboly specifické pro hudební vědy
- rozvoj tvořivosti aktivním osvojováním hudebních technik
- poznávání umění a kultury prostřednictvím návštěv hudebních akcí

Prostředky k dosažení:

- práce se symboly
- experiment

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace
- učí se hledat vhodné způsoby řešení, které ověřuje prakticky
- osvědčené postupy postupně aplikuje při řešení podobných situací
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Prostředky k dosažení:

- hledání vlastních řešení

Kompetence komunikativní

- žák je schopen vyjádřit zpěvem a pohybem jednoduché hudební motivy
- učí se pracovat s hudebními znaky a symboly
- naslouchá hudebním promluvám druhých lidí

Prostředky k dosažení:

- používání odborných termínů v praxi
- přesné pojmenování

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- přijímá dané úkoly, ovlivňuje kvalitu a výsledek společné práce
- poskytuje pomoc nebo o ni požádá

Prostředky k dosažení:

- práce ve dvojicích, skupinová
- realizace projektů

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání a je schopen ocenit tradice, kulturní a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Prostředky k dosažení:

- poznávání kulturních tradic a dědictví

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně doprovodné rytmické nástroje
- je schopen vytvářet hudební znaky a symboly

adapтуje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Prostředky k dosažení:

- účinné používání doprovodných nástrojů
- využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák rozpoznává vzestupné a sestupné melodie a intonuje podle svých schopností.	Vokální činnosti • správné dýchání • výslovnost, zvuk, tón • dynamika (silně x slabě) • tempo • rytmizace slovních spojení a říkadel - nácvik písní	ČJ, M	Metoda imitační Projekt: „Velikonoce“
Žák rozpoznává zvuky a tóny.	Poslechové činnosti • hlas mluvený, zpívaný • rozpoznání hudebních nástrojů • poslechové skladby • poslech České hymny	ČJ-ČT, PRV	Formy: informativní poslech, analytický poslech, hudební pohádka a návštěva divadelního představení
Žák zvládá jednoduchý rytmický doprovod k písni pomocí Orffových nástrojů a hry na tělo.	Instrumentální činnosti • doprovodné hudební nástroje • hra na tělo	ČJ-PS, TV OSV – Sociální rozvoj - komunikace	Využití rytmického ostinata
Žák vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku a melodii	Hudebně pohybové činnosti • chůze, pochod • správné držení těla • pohybové vyjádření melodie • pohybové a taneční hry	TV	Forma práce: skupinová, ve dvojicích Nácvik besídek Projekt: „Vánoce“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zkvalitnění intonačních schopností, práce s hlasem (dynamika). Žák chápe základní hudební pojmy (notová osnova, houslový klíč, repetice, takt, dynamika).	Vokální činnosti • uvolněné zpívání, dodržení rytmu • stoupavá a klesavá melodie • zesilování x zeslabování • pojmy z hudební teorie	PRV, M	Metoda intonační Metoda s oporou o not.záznam Projekt: „Velikonoce“
Žák chápe pojem lidová a umělá píseň, rozpoznává hudební nástroje.	Poslechové činnosti • lidová, umělá píseň • rozpoznávání dalších hudebních nástrojů	ČJ-ČT	Forma poslechu analytická, syntetická Návštěva divadelních představení
Žák zvládá jednoduchý rytmický doprovod k písni pomocí Orffových nástrojů.	Instrumentální činnosti • doprovodné Orffovy nástroje	VV	Metoda reprodukce, produkce
Žák zvládá jednoduché prvky tanečních kroků a pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku a melodii.	Hudebně pohybové činnosti • osvojení poskočného kroku • pohybové vyjádření melodie • pohybové hry	TV, PRV OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita	Metoda improvizace, reprodukce Forma práce skupinová, individuální Nácvik besídek Projekt: „Vánoce“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky v jednohlase. Čte noty z notové osnovy a zná délky not, taktuje ve 2/4 taktu, dokáže zazpívat kánon a pojmenovává solmizační slabiky.	Vokální činnosti • uvolněný zpěv, frázování • pojmy z hudební teorie (melodie vzestupná, sestupná, notopis, výška, délka not, kánon, solmizační slabiky, taktování 2/4 taktu)	M, ČJ	Metoda imitační, intonační Nácvik písně s pokladem Projekt: „Velikonoce“
Žák rozpoznává sólo a orchestr, durovou, mollovou tóninu, zná autory vážné hudby (B. Smetanu, A. Dvořáka a jejich skladby). Poznává další hudební nástroje.	Poslechové činnosti • rozlišení sóla a orchestru • mollová, durová tónina • Skladatelé B. Smetana, A. Dvořák (skladby) • rozpoznání dalších hudebních nástrojů	ČJ-ČT	Forma informativní p., analytický a syntetický poslech Hudebně – výchovné koncerty Návštěva divadelních představení
Žák rytmitizuje pomocí Orffových nástrojů.	Instrumentální činnosti • hra na Orffovy nástroje	PČ	Doprovod jako protichod k písni Doprovod jako samostatně vedená melodie
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu.	Hudebně pohybové činnosti • osvojení kroku přísunného • chůze dvoudobá • pohybové vyjádření melodie	TV, M	Tanečky, hudební hry, kontrasty Nácvik tanečních vystoupení (besídka) Projekt: „Vánoce“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák zpívá dle svých schopností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách.	Vokální činnosti • uvolněný zpěv, prodlužování výdechů • vázání tónů • rozšiřování hlasového rozsahu • taktování ve $\frac{3}{4}$ taktu • upevňování intonačních schopností	M, PR	Metoda s oporou o notový záznam, metoda intonační Projekt: „Velikonoce“
Žák dokáže z poslechu hudby určit další hudební nástroje, získává další poznatky o autorech vážné hudby (B. Smetana, A. Dvořák, nově pak L. Janáček, B. Martinů)	Poslechové činnosti • rozlišení durové, mollové tóniny • rozpoznání dalších hudebních nástrojů • hlubší seznámení s B. Smetanou, A. Dvořákem, život a dílo L. Janáčka, B. Martinů	ČJ-ČT, VL MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	Forma analytického a syn. poslechu, návštěva divadelních představení a hudebně – výchovných koncertů
Žák rytmitizuje jednoduché texty pomocí hudebních Orffových nástrojů.	Instrumentální činnosti • hra na doprovodné Orffovy nástroje	PČ	Metoda reprodukce, produkce
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu a získává další taneční dovednosti (valčík).	Hudebně pohybové činnosti • krok valčíkový • pohybové vyjádření melodie	TV, M	Skupinová práce, práce hromadná a ve dvojicích, Tanečky, hra na ozvěnu Projekt: „Vánoce“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák zpívá dle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase. Zvládá zpěv České hymny, taktuje v 4/4 taktu.	Vokální činnosti • upevňování vokálních doved. • rozšiřování hlasového rozsahu • zpěv České hymny • taktování 4/4 taktu • jednoduchý dvojhlas	ČJ, VL, MA	Metoda s oporou o not.záznam, metoda intonační Projekt: „Velikonoce“
Žák rozpoznává v proudu znějící hudby hudebních nástroje, některé z užitých hudebních výrazových prostředků. Zná hlavní představitele vážné hudby dle období (J. S. Bach, W. A. Mozart, J. J. Ryba).	Poslechové činnosti • život a dílo J. S. Bacha, W. A. Mozarta, J. J. Ryby • rozlišování hudby dříve a dnes (hudební styly)	VL, ČJ-ČT MkV – kulturní diference	Forma skupinové práce, poslech analytický, syntetický Návštěva divadelních představení, hudebně – výchovných koncertů
Žák využívá Orffových hudebních nástrojů k doprovodné hře, provádí elementární hudební improvizace.	Instrumentální činnosti • hra na doprovodné Orffovy nástroje	MA	Metoda reprodukce, produkce Doprovod jako samostatně vedená melodie
Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, dle svých schopností vytváří pohybové improvizace.	Hudebně pohybové činnosti • pohybové vyjádření poslechové hudby	TV, VV	Práce ve dvojicích, skupinová tanečky, improvizace Projekt: „Vánoce“

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus. Umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt. Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně.	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění	OSV – umění jako prostředek komunikace D – vznik křesťanství OSV – estetika mezilidských vztahů	
Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje. Má rytmické cítění a rytmickou paměť. Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry.	Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Malé kotě) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy n.	TV – hud. poh. činnosti: krok pochodový, vlačíkový, polkový	
Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. Rozliší skladbu vokální a instrumentální. Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu. Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu. Seznámí se s vybranými skladbami.	Poslechové činnosti - poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram, muzikál, opereta, opera - symfonie, koncert - Opera – nově vzniklá hud. forma - poslech skladeb: Claudio Monteverdi, G. F. Händel - W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven - B. Smetana, A. Dvořák	OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita D, Vv – baroko, klasicismus EGS – vnímání evropské hudeb. kultury, emotivnost, prožitek	
Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase. Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. Umí vyhledat určené takty a rytmy.	Vokální činnosti - intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	VV – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie EV – citová stránka osobn., láska k přírodě, vnímání krásy VDO – rozvíjet kritické myšlení, kooperace	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně.	Vokální činnosti - lidové a umělé písně - o dynamika - o melodie - o rytmus - výběr písní různých období	VV, ČJ, D MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody	
Při poslechu využívá získané zkušenosti. Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností, rozpozná hudební nástroj, jejich výrazové možnosti. Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby a zařadí skladbu do příslušného období.	Poslechové činnosti Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu Výběr poslechových skladeb různých období Baroko – Vivaldi, Klasicismus - Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana, Dvořák	OSV – hudba jako prostředek komunikace EGS – vnímání evropské hudební kultury	
Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení.	Instrumentální činnosti a pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hudeb. projektu k příležitosti Vánoc	OSV – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně. Respektuje dynamiku písně, umí použít k doprovodu jednoduché nástroje. Zná pojem akord, zná jednoduché kytarové akordy, rozliší durovou a molovou stupnici, umí zazpívat lidový dvojhlas. Seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby, umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně.	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení, intervaly - rytmický výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní (Horo, horo, vysoká jsi; Řekni, kde ty kytky jsou, Stín katedrál) - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - o Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) - o Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš)	EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,... ČJ MKV – tradice a rozmanitost kultur EGS – vnímání evropské a světové kultury	
Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu. Rozliší základní vlastnosti tónu, sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou. Umí pojmenovat vybrané hudební formy. Seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů.	Poslechové činnosti - poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - G. Gershwin – Rhapsodie in blue - Baroko – Bach, Vivaldi, Händel - Romantismus – Chopin, Liszt, Čajkovskij... - A. Dvořák - symfonická tvorba - Z. Fibich – melodram Vodník, Poem - opera, oratorium, fuga, suite, concerto grosso - Klasicismus – znaky - J. Haydn – kvarteto, W.A. Mozart – Kl. koncert - Romantismus – Chopin, Schubert - Ruská hudba – Čajkovskij - Český romantismus – Smetana - Má vlast - Česká mše vánoční – J. J. Ryba - Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic - Česká hudba 20. století – L. Janáček, B. Martinů	Čj, D, Vv	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Tvoří jednoduché doprovody. Dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova. Umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus.	Instrumentální činnosti - hudební projekt k příležitosti vánočních oslav: - o pásmo reprodukováné hudby, koled, - o vlastní instrumentální tvorby - výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - píseň Život je jen náhoda - ragtime – synkopický rytmus - swing, boogie woogie, blues	D, ČJ, VV OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztah MKV – původ různých stylů	
Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy.	Hudebně pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - džajv, cha-cha - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí, orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích. Zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti. Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů.	Vokální činnosti - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus Výběr písní období: - středověk: Hospodine, pomiluj ny, Kdož jsou boží bojovníci, gregoriánský chorál – Veni domine - renesance: práce s písní Viva la musica (tříhlasý kánon), Fuga trium vocum - baroko: J. S. Bach – Blaženost má - klasicismus: J. Haydn, Beethoven – Óda na radost - romantismus: F. Schubert – Pstruh - jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop - country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku - česká trempská píseň: Rosa na kolejích - folk: Když mě brali za vojáka - pop a rok: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého	EV – citový vztah k přírodě EGS – vnímání evropské hudební kultury VDO – zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování Samostatné a odpovědné řešení problémů MKV – tradice a rozmanitost kultur	
Při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností. Postihuje hudebně výrazové prostředky. Spojuje poslech s pohybovou činností.	Poslechové činnosti - baroko – hlavní znaky, formy, představitelé - klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba (Haydn, Beethoven, Mozart) - český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixl, - romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich - hud. směry 20. století: počítačová, čtvrttónová: Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff		
Postihuje hudební výrazové prostředky. Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti.	Instrumentální a pohybové činnosti Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné		

6.8.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – VV 1. stupeň

V této oblasti vedou učitelé žáky k hledání a ochraně krásy. Obsah oblasti směřuje žáky k chápání tradic, kritickému přístupu k umění a kultuře. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti.

Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti žáků. Jde o objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

VV učí především přemýšlet a tvořivě vytvářet nové hodnoty. Požaduje po žákovi málo faktografických údajů, ale požaduje vyjádření jeho vlastního názoru, učí žáka budovat logické celky. Vede žáka k citlivému vnímání životního prostředí.

Časové vymezení vyučovacího předmětu – VV 1. stupeň

Výtvarná výchova se vyučuje v každém ročníku, celkový počet 7 hodin byl rozdělen do jednotlivých ročníků takto:

1. ročník – 1 vyučovací hodina
2. ročník – 1 vyučovací hodina
3. ročník – 2 vyučovací hodiny
4. ročník - 2 vyučovací hodiny
5. ročník - 1 vyučovací hodina

Klíčové kompetence – VV 1. stupeň

Kompetence k učení:

- seznámit žáka s výtvarnými, hudebními a dramatickými činnostmi a jejich výrazovými prostředky
- rozvíjet estetické cítění žáka
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- využívání motivačních metod
- tvůrčí využívání osvojených dovedností
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- poznávání umění a kultury – exkurze, instruktáž, výstavy, reprodukce děl...
- aktivní osvojování výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládat žákům různé estetické prožitky, poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- využívání kritického myšlení při realizaci i hodnocení
- hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry
- vytváření možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní

- vést žáky k aktivnímu vnímání a interpretaci uměleckých děl jako prostředku komunikace mezi lidmi
- vést k mimojazykovému vyjadřování svých názorů a postojů
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něj reagovat může být přínosem

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

- umění a kultura jako způsob komunikace a vlastního vyjádření
- rozbor pohledu druhého člověka, rozvoj empatie, spolupráce, skupinová práce

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a požadovat zásady vhodného chování na kulturních akcích
- ukázat žákovi na příkladech z výtvarné, hudební a dramatické činnosti, nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro jeho vlastní zdokonalování
- ukázat dětem potřebu spolupráce v týmu, důležitost úkolů, které v týmu plní
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- skupinová práce – vytváření části společného díla
- vytváření prostoru pro osobité estetické projevy žáků

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví
- budovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojili do kulturního dění
- vést žáky ke znalostem výtvarných, hudebních a dramatických památek v souvislosti s dějepisem a literární výchovou

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- seznamování s významnými uměleckými díly a jejich autory
- vnímání a ochrana kulturního dědictví prostřednictvím osobního prožitku
- návštěvy kulturních akcí – jarmark, skanzen, výstava, pracovní dílna...

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům správné používání uměleckých potřeb a péči o ně
- vnímat umění a pochopit jeho poslání, význam, citový náboj

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- osvojování výtvarných technik
- nácvik správného a bezpečného používání nástrojů a náradí
- vnímání obtížnosti práce při použití různých technik a pomůcek

Charakteristika vyučovacího předmětu – VV 2. stupeň

Výtvarná výchova na ZŠ je integrovaným předmětem, který se obrací k dítěti jakožto celistvé bytosti a propojuje v sobě témata VŠECH vzdělávacích oborů druhého stupně.

Dovednostní charakter výtvarné výchovy je v současnosti nahrazen novými prioritami. Výkonnostní, strohými osnovami vymezené a pouze na obor orientované pojetí výuky (tzn. předat DOVEDNOST a mělké ZNALOSTI O UMĚNÍ) zaměřené na tvorbu hezoučkových dětských artefaktů pro „výstavku“, je minulostí. Do popředí zájmů tohoto oboru se dostala výchova myslícího a cítícího člověka. To znamená, že je kladen důraz na propojení racionálního vnímání dítěte (všeobecné znalosti z ostatních vzdělávacích oborů) s jeho emočním vyladěním, se vztahem k lidem, ke světu a k umění („krásnu“) a se zážitky, které z toho pramení. Prožitky v průběhu výtvarné výchovy představují nejdůležitější moment z hlediska motivace i procesu učení. Vytvářejí prostor pro tvořivé myšlení a umožňují pozitivní transfer naučeného. Protože vzdělávání, je-li emočně podbarveno, se stává přitažlivějším.

Má-li však výtvarná výchova přinášet dítěti skutečně hluboký zážitek, je v jejím procesu nezanedbatelná úloha pedagoga. Dříve hrál tento předmět roli outsidera. Pohlíželo se na něj s despektem a bývalo zvykem, že práci výtvarníka suploval kdokoliv, komu chybělo pár hodin do úvazku. Přitom vytváření koncepce výuky, promyšlení skladby na sebe navazujících úloh (výtvarné řady, výtvarné projekty), vyžaduje kantorství vysokých kvalit. Učitel výtvarné výchovy se umí zastavit, vidět a citlivě vnímat viděné, má vřelý vztah k přírodě i k hmotné kultuře, kterou vytvářejí lidé. Umí hmotnou kulturu hodnotit, ale zároveň je schopen korigovat své postoje a soudy. Je hravým experimentátorem, který si při vlastních pokusech ozkouší to, co později předkládá dětem. Má cit pro vyhledávání námětů prací a schopnost motivovat žáky tak, aby je vybraný námět zaujal. I zdánlivě nesrozumitelný problém zpřístupňuje prostředky odpovídající věku dítěte

(zážitek, hra, příběh, analogie), snaží se vžít do dětského pohledu a uplatnit jeho aktuální zájmy, nevyhýbá se ani uplatnění módních a populárních trendů (současná hudba, komiksy, reklama). Účinná motivace předpokládá jeho herecký talent, dobrou hlasovou a dramatickou výbavu. Zároveň však nesmí lhát a předstírat, chová se přirozeně, umí si získat důvěru dětí i vybudovat přirozenou autoritu.

V procesu nového dialogu mezi učitelem výtvarné výchovy a jeho žákem tak mizí unifikované návyky a manipulační tendence a nahrazuje je nabídka variabilního řešení problémů a prostor pro samostatné rozhodování dětí. Výtvarný pedagog je připraven respektovat jedinečnost osobnosti každého dítěte – rozdíly mezi myšlením, cítěním, přístupem a výtvarným vyjadřováním. Oceňuje originalitu a odlišnosti v konečném řešení, nechává dětem prostor k vyjádření sebe sama a nijak je za to nekritizuje. Podporuje svobodu, intuici, sebedůvěru, invenci, fantazii a tvořivost. A nakonec – je schopen mezioborové reflexe, což předpokládá rozšiřování jeho encyklopedických znalostí.

Mezioborovost a multimediálnost výtvarné výchovy přispívá k poznávání světa v širším kontextu. Reaguje na komplexní podněty (příroda, matematika, filosofie, fyzika, ekologie, psychologie a další) a mnohotvárnost zájmů a uplatňuje proto vedle výtvarných výrazových prostředků i hudební, jazykové, pohybové, dramatické a jiné prostředky. Vedle tradičních výtvarných realizačních způsobů (kresba, malba, grafika, modelování) využívá soudobých vyjadřovacích prostředků (multimediální nástroje - foto, video, počítač. Akční tvorba, proměny reality, objektová tvorba z nalezených materiálů a předmětů, výtvarné instalace a další).

Aby však racionálně získané poznatky byly dětem něco platné, musí být spojené s tvořivou experimentací, s hrou. Smysluplná výtvarná hra napomáhá k uvolnění tenzí. Respektuje přirozenou potřebu dítěte odreagovat se, protáhnout, zastavit, být chvíli v klidu. Při takovém pojetí je výtvarná výchova vpravdě kompenzačním a relaxačním předmětem, který navozuje pocit obnovené duševní rovnováhy a radost z tvorby.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- EGS: vzájemné obohacování se kultur, jejich svébytnost, světové, evropské i naše národní kulturní kořeny, kulturní dědictví.
- MDV: specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj, zařazení PC do výuky VV, využití grafických programů a webových stránek pro tvorbu grafiky, práce s foty, filmy, vyhledávání informací o umění na internetu, využití materiálu z novin, časopisů, uměleckých publikací, používání videa, fotoaparátu, kamery, diktafonu, dataprojektoru a vizualizéru
- OSV: vlastní kreativita, nápad a originalita, spolupráce ve skupině, schopnost empatie, tolerance, prezentace výtvarných prací, sociálně-patologické jevy a jejich řešení,
- MKV: vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací, svébytnost kultur, jejich prolínání, důstojnost každého člověka, pozitivní hodnocení druhých, duchovní rozměr člověka, etika a hodnotový systém, spolupráce, přátelství, komplexní prosociálnost
- EV: rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání, vztahy umění a skutečnosti (umění a přírodní formy), kultura bydlení - umění v bytě (volné i užité), přírodní památky a zajímavosti - využití témat této oblasti k besedám a k motivacím praktických činností, krásy přírody a vztah k životnímu prostředí – ekoateliéry, architektura a užité umění, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby

Časové vymezení vyučovacího předmětu – VV 2. stupeň

6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků – VV 2. stupeň

Kompetence k učení

- tvůrčím pedagogickým přístupem během výtvarných činností otvírat uvnitř skupiny žáků dialog, který uvádí do pohybu myšlenkovou aktivitu zúčastněných a uvolňuje jejich tvořivý potenciál.
- vést k chápání uměleckého díla jako k prostředku získání mnoha informací o světě, lidech, o sobě samotném.
- učit objevovat inspiraci v uměleckých dílech

- novou interpretací uměleckého díla (nepředkládat pouze výsledky procesů, ale objasňovat příčiny a cesty vzniku díla, zasazovat ho do historického a kulturního kontextu) pomáhat dítěti prožít a pochopit, proč určitý jev vznikl. Nová interpretace provokuje aktivitu diváka, podporuje individualitu, nalézání sebe sama, chápání problematiky světa. Učí přemýšlet v širších souvislostech a v důsledku učí také svobodné výtvarné výpovědi.
- vhodným výběrem námětů otevřít výtvarnou výchovu jiným oborům. Jejím začleněním do integračního procesu rozvíjet pojmově logické myšlení a povzbuzovat zájem o vzdělávání v jiných předmětech.
- využívat počítač (grafické programy, vyhledávání a využívání množství dat z oblasti umění, zprostředkování virtuálních výletů po světových galeriích) - odlehčuje paměť, pomáhá aktualizovat naše poznatky, umožňuje snazší zapamatování naučeného

Kompetence k řešení problémů

- interpretovat KÝČ jako chybné a zjednodušené řešení, které si nárokuje díky své hladké přitažlivosti, snadné čitelnosti, nekomplikovanosti a líbivé lži všeobecnou oblibu („mýdlové“ seriály, reality-show, pop, kýč v užité grafice a odívání...), hlubšímu rozboru však neodolá. Skutečně kvalitní umění nás nutí k nekonvenčnímu myšlení, k hledání skrytých významů, nabízí variabilní řešení
- rozvíjet schopnost samostatného rozhodování při výběru výtvarných vyjadřovacích prostředků tak, aby nejlépe vyhovovaly pojetí tématu, potřebě výrazu a způsobu výtvarného projevu jednotlivce
- rozvíjet kritické a sebekritické myšlení při posuzování výtvarné tvorby
- výtvarný dialog se žákem (popisuje, jaké podněty ho ovlivňují, s jakými výtvarnými jevy se setkává a jak tyto jevy souvisejí s jeho výtvarným projevem) postupně posunovat k úvahám o složitějších koncepčních otázkách a o rozdílných možnostech řešení, které se nabízejí (instalování výstav, spojení obrazu s textem, grafická úprava textu, uplatnění výtvarné tvorby v propagaci apod.)
- větším zaměřením na přidanou hodnotu výtvarné výchovy (nejvýznamnější jsou úvahy o kořenech bytí a o lidské společnosti) než na samotný výsledný artefakt podněcovat žáky k přemýšlení. Přispívat k vícehledovému řešení otázek, souvisejících s každodenními situacemi, s ekologií, s ekonomikou, s vědeckým výzkumem a s dalšími oblastmi lidských aktivit

Kompetence komunikativní

- učit zvládání komunikaci v souladu s vlastními zájmy a cíli a se zřetelem k působnosti na posluchače a k situačním podmínkám, rozvíjet schopnost empatie
- vést k chápání uměleckého díla jako k jednomu ze způsobů neverbální komunikace (symbolika tvarů a barev). Poukazovat také na možnosti využití vlastní tvorby jako dorozumívacího prostředku, nástroje pro vyjadřování skutečnosti tam, kde je obtížné vyjádřit se pomocí slov
- vytvářet podmínky pro různé formy neverbálního vyjádření výtvarného tématu. Gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatizací (oživlé obrazy, jak by pokračoval příběh na obraze apod.)
- rozvíjet imaginaci, slovní zásobu a jazykové dovednosti poskytnutím prostoru pro verbalizaci („překlad“ do slov) výtvarného ztvárnění (sluchové hry, hry se slovy, asociace, říkanky, dramatizace, zpěv a další)
- při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby nenásilně kultivovat vkus dětí, vybavovat je schopností hodnotit (to zahrnuje i znalost základní výtvarné terminologie), uvést je do dialogu o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

- oceňovat originalitu a vést tak k respektování rozdílů v myšlení a cítění jednotlivců ve skupině. Učit chápat, že každý člověk je jiný („je dobré být sám sebou, protože má odlišnost je pro ostatní přínosem“) – intelektuálně, emocionálně, mírou svých zkušeností a schopností, výtvarným viděním i vyjadřováním.
- nabízet takové činnosti (skupinové muchláže, akční tvorba, gestická malba, prstomalba), prostředí (děti by měly být "při tom", měly by mít možnost dotýkat se skutečných věcí, případně zástupných předmětů, pracovat se symboly. Zprostředkované podněty nabízet až v případě, že není na dosah skutečnost), pomůcky (papír, hlína, velké formáty) a efekty (hudba, neobvyklé osvětlení), které povedou k rozvoji pozitivních vztahů ve skupině. Aktivity by měly poskytovat setkání s důležitou, všeobecně uznávanou morální hodnotou a umožňovat žákům její osvojování. Výslednicí všech aktivit by měla být společenská pohoda a radost ze společenství.

- poskytovat prostor pro vytváření úsudku při řešení problémů. V konkrétních situacích ukázat, že není důležitá jen správnost úsudku, ale i schopnost identifikace s postoji ostatních a zároveň sebeprosazení ve skupině.
- prostřednictvím autentické výtvarné tvorby nenásilně přeměňovat častý užitkový egocentrismus dětí k eticko-estetickému a zároveň altruistickému postoji k životu a člověku.
- rozvíjet úvahy o přístupu k životu v současné společnosti – centrální uniformita, podléhání diktátu módy, vizuálních masmédií. Interpretace kýče jako součásti průmyslové společnosti, emocionální a sentimentální vlezlost kýče a jeho manipulativní síla. Schopnost rozpoznání, označení kýče a obrany proti němu.
- ve výtvarných činnostech využívat principy růstu, koloběhu, pohybu, rozpadu, rozkladu a rozpadu, působení času k pochopení tabuizovaných témat (narození – porod, smrt – konec života, handicap)

Kompetence občanské

- zprostředkovávat výtvarnou kulturu (výstavy, poznávací zájezdy, vycházky). Neseznamovat s faktografií, ale nabízet bezprostřední psychický a fyzický kontakt s uměním (animace a jiné výtvarné hry v uměleckém prostředí), kreativně interpretovat umělecké dílo, vstupovat do jeho fiktivního světa a tak rozvíjet hluboký vztah k umění v jeho různých podobách, úctu k uměleckému dílu a vůli porozumět mu
- hledat vztahy mezi formou a utvářením životního prostředí - podchycovat individuální zájem o náš předmětný svět (architektura, design, užité umění, oděvní tvorba, knižní kultura)
- rozvíjet ekologické myšlení – přijetí, chápání a ztotožňování se s přírodními zákony, hledání biologické i duchovní sounáležitosti se vším živým (Vesmír, Planeta Země, O čase, Tajemství života, ekoateliéry, výtvarné akce v přírodě)
- seznamovat s českým folklórem, jeho symbolikou, připomínat lidové tradice, svátky, využívat lidovou slovesnost i jiné umělecké žánry a podporovat tak vytváření pocitu zakotvenosti v naší společnosti, národní hrdost.
- seznamovat s uměním jiných kultur (vedení přátelského a tolerantního myšlenkového, slovního, výtvarného dialogu s „jiným“ světem, pochopení odlišností, souvislostí, nalezení místa v multikulturní společnosti)

Kompetence pracovní

- rozvíjet ovládání základní palety prostředků v kresbě, malbě, grafice, plastice nebo fotografii
- naučit netradičním výtvarným postupům – koláž, roláž, frotáž aj. Výtvarné akce, tvorba objektů, prostředí a instalací. Multimediální vyjadřovací prostředky.
- prostřednictvím haptické a vizuální zkušenosti pěstovat vztah ke strukturám, tvarům, objemům a povrchům okolního prostředí
- rozvíjet technické a řemeslné dovednosti při práci s materiálem (asambláže, modelování), cit pro výraz materiálu a pochopení jeho vlastností a účelů.
- instalovat výstavy, prostorové objekty, prezentace, vytvářet pozměněná nebo nová prostředí - týmová práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		1. - 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je, třídí na základě odlišností vycházejících ze zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Péče o pomůcky, dodržování čistoty, vytvoření pracovního prostředí Práce s barvou, s linií – míchání barev, dotváření linie, druhy linií Osvojí si základní dovednosti pro další práci Uplatňuje osobitost při výtvarné práci Rozeznává vizuálně obrazné elementy	PČ, PRV, M, ČJ, dramatická výchova	Slovní metody – dialog, slovní motivace, výtvarný diktát Názorné metody – názorná motivace, demonstrace motivačních objektů Návštěva galerií a výstav
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky je jejich kombinace.	Kresba, malba, kombinované techniky Všimá si vztahů kolem sebe umí popsat své prožitky a představy, umí je výtvarně zpracovat, vyjádřit, vymýšlet, dokončovat, měnit hra s barvou	pracovní činnosti matematika prvouka	
Vyjádřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	První seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi, Kombinace neobvyklých materiálů a technik Umí pracovat s různými nástroji, materiálem, rozšíří si škálu možností, jak výtvarně vyjádřit své prožitky	PRV, ČJ – sloh, PČ, HV	Motivace reálnou přírodou Obecná aktivita žáka Hra Metoda napodobování
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	Vnímá souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje, vybírá prvky, uplatňuje osobitost ve svém pojetí manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	M, PČ, TV	Demonstrace archivních prací, reprodukce uměleckých děl
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil.	Domýšlí příběhy, kontexty, samostatně volí vizuálně obrazné elementy k vyjádření napětí, kontrastu a děje Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým i ostatních	ČJ, PRV, PČ	Demonstrace archivních prací, reprodukce uměleckých děl

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		4. - 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů – světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy Typy vizuálně obrazných vyjádření a jejich rozlišení – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama Světlo, skvrna, plocha, barva, odstíny, pohyb negativ x pozitiv	PČ, ČJ, M, PŘ	Slovní metody: dialog, slovní motivace Názorné metody: názorná motivace, demonstrace motivačních objektů, motivace reálnou přírodou, motivační hra, utváření názorného nazírání, demonstrace
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Uspořádání objektů do celků, uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení bod, linie, figura, stavba těla, proporce, porovnávání, pozorování, figurální kompozice	M, PŘ, PČ, TV, HV	archivních prací a reprodukce uměleckých děl, demonstrace postupu práce Metody mostu – návaznost v oblastech výtvarné výchovy Praktické metody: samostatná práce žáků
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční malba a kresba Prostor, věci v prostoru, postava a prostor, kinetické umění	ČJ, TV, PČ, dramatická výchova	skupinová práce žáků problémové metody práce Metoda projektů: v návaznosti na učební plány a roční období Návštěva galerií a výstav
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových koláž, muchláž, reliéf, vrstva, struktura Haptika	PČ, PŘ, TV	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů, prožitků volí a kombinuje prostředky.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání – vizuální, haptické, statické, dynamické – hledá zajímavé tvary i deformované, volně pracuje s tvarem, barvou, kompozicí	M, PŘ, PČ	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		4. - 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Osobní postoj v komunikaci – umí slovně reagovat na text, obraz, hudbu, tanec	ČJ, TV, HV, RV	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žáci pohybují Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření Domýšlí, dotváří, rozvíjí myšlenky	RV, ČJ, PŘ	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Je schopen zaznamenat a dokumentovat své činnosti, tvoří záznamy pozorování, vytváří sbírky, přehledy, sborníky. Třídí a systematizuje obrazový materiál podle své osobnostní inklinace, soustředí se při tom především na výtvarnou kvalitu záznamu. Umí pracovat s výtvarnými publikacemi, encyklopediemi, slovníky, monografiemi, životopisnými filmovými dokumenty, katalogy, časopisy, www.	Polyekrany, leporela, naučné tabule, katalogy (např. ryb a jiných živočichů, souhvězdí), hvězdářská publikace, cestovní pas – nové znaky identity, foto katalogy Sbírky předmětů pro pozdější zobrazování v kresbě, malbě, grafice i modelování Sbírka kreseb z různých vegetačních období v přírodě	ČJ – encyklopedie, slovníky. Vizitky, krátké příběhy, poezie. Z – Vesmír. Zemské sféry. IT – Práce s internetem, počítačová grafika	Půlroční projekty: „Vesmír“, „Planeta Země“ National Geographic : foto makro a mikro světů, souhvězdí, raketoplánů apod. Video: Vesmír Slovníky, encyklopedie, Internet Zdroje: NEWS.BBC.CO.UK , WWW.GOOGLE.COM , encyklopedie wikipedie a navajo, Encarta
Umí se částečně rozhodnout při výběru výtvarných vyjadřovacích prostředků tak, aby nejlépe vyhovovaly pojetí tématu, potřebě výrazu a způsobu výtvarného projevu jednotlivce, má cit pro výraz materiálu a chápe jeho vlastnosti a účel, uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, při vyjádření nových pocitů a prožitků.	Zobrazování biologické stavby přírodnin, analýza stavby předmětů a věcí Zátiší, kresba v plenéru. Přírodniny, živá a neživá příroda - Záznamy povrchů – frotáže, překreslování Život a podoby rozličných společností – náš dům, město, vymyšlené civilizace.	OSV – vlastní kreativita, nápad EV – ekosystémy ČJ – dramatizace, krátké básně, texty HV – převedení výtvarného sdělení do zvukové a pohybové formy TV – obraz vyjádřený pohybovou aktivitou	Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatizací (oživlé obrazy, jak by pokračoval příběh na obraze apod.)
Osvojí si základní řemeslné dovednosti v malbě, kresbě, grafice, ovládá základní paletu prostředků v těchto technikách, umí rozlišit barevné tóny a další světelné kvality (světlost, sytost) na základě jejich porovnání. Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality; částečně ovládá základní způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy).	Velkoplošné tematické malby k procvičení míchání barev, barvy teplé, studené, kontrast – živly, živá a neživá příroda, přírodní děje, pohádkové bytosti Postava Zprostředkovávání haptických zkušeností Tvarování papíru, asambláže, práce s hlinou, textilem. Architektura, byt, životní prostředí Zobrazování skutečnosti v kresbě a malbě – modelace barvou, tužkou	EV – biologie, zoologie – poznávání rostlinných a živočišných druhů Z – klima, teplotní pásma EV – architektura a užité umění, kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů (KÝČ) PŘ - anatomie	Hry s barevným kruhem, teorie barev, práce s paletou, míchání odstínů Ekoateliéry Společná tvorba prostorových objektů Ekoateliéry – tvorba z odpadového materiálu Práce ve skupinách, pohyb

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Užívá k tvorbě některých metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, film, rozumí znakovým kódům	Postava Architektura Ilustrace Koláže Instalování výstav, spojení obrazu s textem, grafická úprava textu, uplatnění výtvarné tvorby v propagaci - plakát, vizitka, diplom	MDV – tvorba mediálního sdělení – práce počítačem, internetem	(tanec) Akce: výstava knih Audio Práce s PC
Je schopen nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka, uvědomuje si základní principy života, přírody, působení času - růst, koloběh, pohyb, rozpad, rozklad (narození – porod, smrt – konec života, handicap).	Malba: Země jako planeta života – barvy země, počasí, chytání barev, barvy pro roční období, co se skrývá v semínku, duha, barvy ve vzduchu, vzduch severních Čech, barvy louky Záznamy povrchů – skály Linie, bod – textury deště, proudění vody, pohádka o vodě, nápor větru Záznam proměn komb. technikami – čas hořící svíčky, ptačí hodinky, nenarozené mládě	EV- Přírodní památky a zajímavosti, krásy přírody, lidské aktivity a ekologie OSV – komunikace, empatie OSV – etika a hodnotový systém, vnímání rozmanitosti	INTERNET: Ekologické texty na HTTP://WWW.FOEEUROPE.ORG/ Video: film z nabídky National Geographic Ekoateliéry Výtvarné akce v nezvyklém prostředí
Získává a rozvíjí svůj vztah k výtvarnému umění, celé oblasti kultury současnosti i minulosti; získává představu o historickém vývoji umění, včetně umění užitého, lidového a architektury, pozná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéf), ve volné grafice (základní druhy a techniky), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru struktury, světla barvy).	Umění přírodních národů - využití přírodních materiálů, malování ohněm Prostorová tvorba (hlína, papír, odpadový materiál) Mozaika. Sakrální malba - postava v dějinách umění Nápodoba výtvarných stylů v tematických pracích (využití různých technik): Impresionismus, pointilismus. Expresionismus. Akční malba, geometrická abstrakce.	EGS – kulturní dědictví, svěbytnost kultur Z – světové kulturní památky ČJ – lidová slovesnost, dramatizace, pantomima HV – world music D – historické slohy IT – stránky slohů, galerií, výstav apod.	Animace a výtvarné hry na výstavách, návštěvy ateliérů, regionálních památek a zajímavostí. Internet – vyhledávač stránek o výtvarném umění, např. HTTP://VYTVARKA.WZ.CZ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Stylizuje vizuální skutečnost, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše (tj. základní znalosti o kompozici), uplatňuje obrazové znaky pro vyjádření obsahu, využívá dekorativních postupů.	Zátiší. Práce s písmem, linií a plochou (nalezené dopisy) Dekor (členka, indiánský kroj, dekorativní stěna – koláž). Ornament. Heraldika (znak mého království) Mapy Řešení plochy – proměny tvarů, malé x velké,	MDV – specifická řeč obrazu, znakový kód M – znak, symbol. Perspektiva EV – kultura bydlení (volné a užité umění)	Skupinové práce, společná instalace výstav Naučné tabule pro 1. stupeň
Osvojí si schopnost výtvarné výpovědi a jejího následného hodnocení, zdůvodnění a obhájení. Umí vést dialog a vyjadřovat se k tvorbě vlastní i ostatních, umí se prosadit ve skupině a spolupracovat s ostatními při řešení problémů.	Gestická malba, prstomalba, akční tvorba, tvarování papíru, modelování, verbalizace ARTEFILETIKA	IT – prezentace - zhotovení plakátu OSV – komunikace, empatie, tolerance, sebereflexe, sociálně-patologické jevy a jejich řešení ČJ – říkadla, krátké příběhy, rétorika TV - tanec	Velkoplošné formáty, práce ve skupinách, využití efektů (hudba, neobvyklé osvětlení), instalace výstav
Rozumí, toleruje a je přiměřeně kritický k projevům vlastním i ostatních lidí a zvláště k projevům výtvarné kultury a umění. Oceňuje originalitu a respektuje rozdíly v myšlení různých kultur. Zná lidové tradice, svátky různých národů, má základní znalosti o mýtech, legendách a pohádkách. Získává základní povědomí o životě člověka v multikulturní společnosti.	Animace (vstupy do fiktivního světa), symbolika tvarů a barev - malba, výstavy Ilustrace (např. Jak vznikl svět) výtvarný přepis mýtů, legend, pohádek ARTEFILETIKA	OSV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací. ČJ, Dramatická výchova – pantomima (pojem, verbální projev x mimika, gesto) Z – národní zvyky a obyčeje, reg. zeměpis OV - vlastní kreativita, nápad a originalita, spolupráce ve skupině	Výtvarné dílny, instalace výzdoby (Vánoce, Velikonoce apod.)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické dovednosti a poznatky o práci s výtvarnými prostředky - kresbou, malbou, grafikou, modelováním a kombinovanými technikami. Osvojuje si nové výtvarné techniky (různé druhy koláží, perokresba)	Kresebné studie k daným tématům, stínování, volná linka (aerodynamika, telefonní rozhovory) Práce k ověření charakteru a psychického účinku barev, prohlubování znalostí o barvách Expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti Člověk v krajině - jeho zásahy, dopravní síť, aglomerace, regulace řek, sídliště, památky, zahrady, barevná a tvarová parafráze obrazu	OSV – rozvoj schopností poznávání PŘ, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Půlroční projekty: „Člověk ve starověku – Egypt“, „Současný člověk a technika“
Užívá ve své tvorbě vhodné prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, má cit pro výraz materiálu, dokáže uplatnit osobitý přístup k realitě a jejímu vyjádření.	Vyjádření témat v malbě (předpověď počasí, barvy dne v týdnu - dekorativně řešená plocha v barevných tónech a odstínech) Zachycování proměn a pohybu - manipulace s objekty, pohyby těl – ztvárnění v koláži, muchláci (automobilová havárie), malbě Architektura	EV – architektura a užité umění, kultura bydlení, ekologie	Společná tvorba prostorových objektů Ekoateliéry – tvorba z odpadového materiálu
Dokáže vybrat a pojmenovat širokou škálu prvků vizuálního vyjádření, uplatňuje ji při výtvarném zobrazení subjektivních poznatků, zkušeností, vjemů, pocitů, představ a fantazií pro získání osobitých výsledků.	Vyjádření emocí, nálad, představ a vlastních zkušeností v malbě, kresbě a prostorové tvorbě (Co prozradí můj telefon, Co si vezmu do zavazadla, Jak znám druhé, Tajemství mé pyramidy) Člověk doma - zátiší pro radost, sbírky předmětů, strojky v kuchyni	ČJ – literární texty, dramatizace	Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatizací
Má smysl pro tvar, velikost a prostor, dokáže v různých výtvarných technikách zachytit modelaci tvaru, správné poměry velikostí, detail, ovládá základní způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, získává základní informace o perspektivě a jejím zobrazení v kresbě a malbě	Zátiší (oblé nádoby, světlostní rozdíly, hloubka prostoru, překrývání) Zmenšování, zvětšování – zvětšování detailů, od neviděného k viděnému (jak vidí parašutista krajinu), od předmětu k textuře, tajemné obrazce. Hry s proporcemi Kašírovaný papír – prostorové objekty	M – perspektiva	Společná tvorba prostorových objektů Ekoateliéry – tvorba z odpadového materiálu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Je schopen nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty ve světě vytvořeném lidmi, zejména ve světě věcí běžné denní potřeby, uvědomuje si estetický účinek předmětů (tvar, barva, povrch) vytvořených člověkem i jejich význam pro život, získává vědomosti o designu, užitém umění.	Nástroje, stroje, materiály, předměty, výtvo-ry (jejich vztahy a proměny v čase; podoba, funkce a užití; technické vynálezy, dopravní prostředky, měřidla, spínače, telekomunikační média - vize budoucích podob)	F – fyzikální zákony a jevy PČ – vztah k materiálu, jak fungují věci EV – design a estetická hodnota předmětů	Akce: galerie, muzeum s expozicí k tématu (muzeum hraček, technické muzeum apod.) Video, encyklopedie, katalogy výrobků
Umí pracovat se znakem, symbolem, kódem, využívá metody uplatňované v digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video. Využívá dekorativních postupů – stylizace, minimalizace forem, úsporné vyjádření.	Symbol, znak, písmo – logo, tovární značka, album abstrakce. Znaky ve veřejném prostředí – doprava, komunikace, veřejné budovy (piktogram) Proměny jednoduchých geometrických tvarů – koláže Geometrická abstrakce, konstruktivismus, stroje Naučné tabule pro 1. stupeň	MDV – specifická řeč obrazu, znakový kód, tvorba mediálního sdělení – práce počítačem, internetem M – znak, symbol	Ekoateliéry Výtvarné akce – město a jeho piktogramy (vycházka) Využití grafických programů PC Prezentace školních akcí – plakáty, loga, diplomy
Má základní vědomosti o dějinách výtvarného umění, výtvarných stylech, rozlišuje pojem volné a užité výtvarné umění, má představu o různých způsobech uměleckého vyjadřování (malba, kresba, grafika, sochařství, architektura).	Postava - různá interpretace (podle vývoje v dějinách výtvarného umění). Personifikace – (např. egyptské knihy mrtvých) Portrét: zobrazování podle modelu (bankovka), proměny tváří – dotváření podle fantazie, barevné proměny. Rekonstrukce fotografie	EGS – kulturní dědictví, svěbytnost kultur Z – svět. kulturní památky D – historické slohy MeV – výtvarné www – práce s vyhledávačem HV – styly a vývoj hudby	Animace a výtvarné hry na výstavách, návštěvy ateliérů, regionálních památek a zajímavostí. Internet – vyhledávač stránek o výtvarném umění, např. HTTP://VYTVARKA.WZ.CZ
Uvědomuje si své místo v multikulturní společnosti, rozumí termínu „svěbytnost kultur“, oceňuje originalitu, respektuje rozdíly, toleruje a je přiměřeně kritický k projevům vlastním i ostatních lidí. Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Polyekranové kompozice – obrázky z cest, život a podoby rozličných společenství - náš dům, město, škola; dávné, budoucí a vymyšlené civilizace, historie, náboženství – vizuálně obrazná interpretace Krajina Národní kuchyně – kaširovaný papír, hlína ad. Betlém	MV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diference. OSV – poznávání lidí EGS – jsme Evropané Z – národní zvyky a obyčej, regionální HV – folklór, hudební styly Čj – lidová slovesnost, dramatizace, pantomima, literární texty EV - architektura krajiny,	National Geographic : fotografie k tématu (archeologické vykopávky, vynálezy, technika) Video, slovníky, encyklopedie, Internet: NEWS.BBC.CO.UK , WWW.GOOGLE.COM , encyklopedie wikipedie a navajo, Encarta Skupinové práce, společná instalace výstav Prezentace tvorby: Egypt

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Je schopen si ověřit komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ve skupině, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, obhajobu, umí vést dialog a spolupracovat s ostatními.	Jak vypadáme – jak se vidíme – měníme, jak nás vidí – mění ostatní, jak spolupracujeme, bojujeme, komunikujeme, radujeme se, slavíme; co máme společného, čím se lišíme. Já a ty uvnitř - co cítíme a vnímáme, co víme a nevíme, přání, obavy a touhy. Postava, portrét – profil (hlava plná informací) Bohatství pojmů – asociační řady, nápaditost, tvořivost Ruce – význam rukou pro člověka (textury, hra na detektivy)	životní prostředí IT – prezentace, zhotovení plakátu OSV, RV – komunikace, empatie, tolerance, sebereflexe sociálně-patologické jevy a jejich řešení, kolektiv a já	Výzdoba k svátkům ARTEFILETIKA Společná tvorba, velkoplošné formáty, využití efektů (hudba, neobvyklé osvětlení, nezvyklé prostředí), instalace výstav Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatizací (oživlé obrazy, jak by pokračoval příběh na obraze apod.)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vědomě volí výtvarné prostředky i přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření - kombinuje je a experimentuje s nimi, vědomě si volí i vhodný podklad pro svou tvorbu (např. savost, strukturu, barvu papíru).	Volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti Od celku k textuře (např. frotáže, záznam detailu: Hudební nástroje – objevování neviditelného) Experimentování s papírem (papírovou hmotou, ručním papírem, benzínovými papíry, vlnitou lepenkou, novinami) Využívání rozmanitých přírodních i umělých materiálů (Bláznivé klobouky E. Johna – koláž, Strom, dřevo, kytara – polyekran, gestická kresba)	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí HV – autobiografie muzikantů, poslech hudby OSV – zneužívání návykových látek	Celoroční projekty: „Hudba“, „ARTEFILETIKA“
Ovládá modelaci tvaru a znázornění prostoru v různých výtvarných technikách, zobrazuje prostorové jevy a vztahy, užívá perspektivního zobrazení v kresbě i malbě, své dovednosti a vědomosti uplatňuje také při návrzích designu předmětů.	Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru - kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, instalace, PC grafika, multimedia (Hudební nástroje - kresba, práce v materiálu, karoserie auta popového zpěváka, barevné řešení bytu, užitá předměty) Architektura – rekonstrukce domu slavného zpěváka	EV – architektura a užití umění, kultura bydlení, ekologie, design a estetická hodnota předmětů	Akce: muzeum hudby Video – hudební film Společná tvorba prostorových objektů Ekoateliéry – tvorba z odpadového materiálu
Vědomě užívá a dále si prohloubí znalosti základních pojmů z nauky o barvách (tón, jas, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev, barevný kontrast a harmonie, přírodní a syntetická barviva).	Práce k ověření charakteru a psychického účinku barev, hledání archetypálního tvaru pro vytvoření kompozice barevných ploch (Rozložené hudební nástroje - Kupka) Vyjádření emocí, nálad, představ při poslechu hudby (Hudba léčí – barvy léčí, Mandaly, Vivaldi – Čtyři roční období)	HV, TV – relaxační hudba, new age, hudební žánry, spojení hudby s pohybem EV – příroda a její krásy Z – podnebí, počasí	Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatisací
Cíleně zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, pantomima, gesta) a estetiku pohybu, získává povědomí o řeči těla (gestikulace, mimika), zvládá modelaci lidské tváře, zachycení jejích proměn (vyjádření emocí, stárnutí v malbě, kresbě a nových technikách koláží)	Komunikace - dotek, pohyb, gesto, výraz, řeč (Tanečníci) Drogy, muž a žena, erotika vr. pornografie – obrazně vizuální hledání, srovnávání s vlastními životními zkušenostmi, situacemi. Práce s fotografiemi, filmem, hudební nahrávkou. Portrét – Proměny tváří slavných, Novodobé ikony, Žertovné portréty (koláže, roláže, muchláže, proláže)	M – poměr velikostí, zlomky RV, MV – vztahy, vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací HV – slavní představitelé soudobé hudby OSV – drogy, šikana,	Společná tvorba prostorových objektů Video – hudebně-taneční film Výstava – postava, portrét Hudební koncert ARTEFILETIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá práci s dostupnými zobrazovacími prostředky - video, foto, PC, skener, pozná, vyhledá a všimne si spojení hudby a výtvarného umění v multimediální tvorbě (videoklipy a reklama), dokáže zhodnotit spojení slova (písma) a výtvarného projevu v knihách, časopisech, novinách, na plakátech, obalech hudebních nosičů a sám toto spojení promyšleně užívá ve své tvorbě.	Personifikace (Oživlá nota) Symbol, znak, písmo - hudební album, plakát koncertu, obal hudebního nosiče Kaligrafie, kaligram, graffiti, proměny písmen Spojení výtvarné tvorby s hudbou a pohybem, dramatem, tvorba jednoduchých dramatických a multimediálních představení, řešení divadelního prostoru s použitím světelných efektů a prostorového členění Vyhledávání a využívání reprodukcí, fotografií, časopisů, tiskovin (struktury, postavy, písmo, výtvarné znaky atd.) Dekor – Tetování. Paralela hudebního a výtvarného rytmu, poezie a rapu.	zločinnost MDV – specifická řeč obrazu, znakový kód, tvorba mediálního sdělení – práce s PC, internetem M – znak, symbol ČJ – krátký text (zpráva, oznámení), poezie – rap (paralela) HV, TV – rytmus, pohybové aktivity, tanec OSV - kreativita, nápad a originalita, spolupráce ve skupině	Performance Využití grafických programů PC Spoluvytváření koncepce výtvarného řešení prostor školy v týmu, kultivace školního prostředí
Orientuje se v dějinách výtvarného umění, výtvarných stylech, uvědomuje si rozdíl mezi volným a užitým uměním, pozoruje a zařazuje do souvislostí základní architektonické prvky, rozlišuje a umí pojmenovat různé způsoby uměleckého vyjadřování, prostřednictvím dostupných médií cíleně vyhledává informace o výtvarném umění ve světě.	Využívání učebnic výtvarné výchovy, encyklopedií, autobiografií, výtvarných stránek na internetu - tvorba výpisků, přehledů, referátů, letáků, propagační grafiky Hledání paralel mezi vlastní tvorbou, hudební tvorbou a díly výtvarného umění	EGS – kulturní dědictví, svěbytnost kultur Z – světové kulturní památky D – historické slohy MDV – výtvarné www – práce s vyhledávačem HV – hudební styly – vývoj hudby	Animace a výtvarné hry na výstavách, návštěvy ateliérů, regionálních památek a zajímavostí. Internet – vyhledávače stránek o výtvarném umění Návštěva koncertu
Dokáže vyhledat souvislosti, odlišnosti, zajímavosti, zvyky, způsoby uměleckého vyjádření, používané materiály, technologie a postupy umělecké tvorby v kulturách rozličných národů celého světa, porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů s projevy průmyslových civilizací (oblečení, léčitelství, magie, náboženství,	Lidé a bytosti z minulosti, z legend, představy budoucnosti - vznik, role, proměny, zánik, způsoby jednání, příbuznosti, odlišnosti, vlastnosti, vnímání, cítění, myšlení, paměť, představy, sny. Rituály a obřadní tance, obřadní hudební nástroje (Indiánský hudební nástroj, Fantastický hud. nástroj). Bodyart – tetování a bodypainting, piercing (přírodní národy vr. současný člověk)	EV - kultura odívání, móda - trendy MV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací. OSV – poznávání lidí EGS – žijeme ve světě lidí Z – národní zvyky a obyčeje HV – worldmusic, tanec,	Video Slovníky, encyklopedie, INTERNET ENCYKLOPEDIE Encarta Skupinové práce, společná instalace výstav Výzdoba k svátkům Návštěva tatoo studia

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
symboly, obřady, svátky), uvědomuje si své místo v multikulturním světě.	Lidové písně k různým příležitostem – ilustrace, záznam	lidová píseň, hra na nástroje ČJ – lidová slovesnost, dramatizace, pantomima, literární texty	ARTEFILETIKA
Je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ní dialog, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat ji.	Lidské skupiny a společenství – dvojice (Polibky - koláž), parta (Taneční party, Diskotéka); generace (Hudba našich maminek), vztahy, situace, události. Radujeme se, slavíme Já - co cítím a vnímám, co vím a nevím, přání, obavy a touhy.	IT – prezentace, zhotovení plakátu OSV, RV – komunikace, empatie, tolerance, kolektiv a já HV – zpěv, hudební styly (rocková hudba) TV – tanec	ARTEFILETIKA Společná tvorba, velkoplošné formáty, využití neobvyklých efektů, instalace výstav, spolupráce při výzdobě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá teorii o výtvarných prostředcích a materiálech a prakticky je využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti, dokáže zvolit vhodnou výtvarnou techniku pro vystižení skutečnosti i fantazijních představ	Synkretické propojování v kompozici (např. -ismy na vlastní kůži: analýza formy moderních uměleckých směrů) Kresebné etudy – stínování (od Leonarda da Vinciho po Kupku), volná linka (Labyrint pro Minotaura – výtvarné umění starověku, Moderní labyrinty a naše bloudění) Zobrazování stavby, barev, povrchů, struktur vhodnými výtvarnými technikami (otisky, frotáže, roláže, montáže, různé transformace - stylizace, deformace tvarů, transpozice a nadsázka barev) Práce v materiálu (keltský, secesní šperk, egypt. stéla)	EV- životní prostředí PČ – práce s materiálem a nástroji	Celoroční projekt: „ Výtvarná kultura “ Využívat možnosti výletů do muzeí, galerií, ke kulturním památkám, seznamovat se s kulturními památkami regionu, navštěvovat místní výstavy, pořádat vlastní výstavy
Uplatňuje subjektivní přístup v malbě, osobité výtvarné myšlení; umí pracovat se světlem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru a nalézt historické paralely se svou tvorbou, hlouběji zkoumá charakter a psychický účín barev, jejich symbolické významy.	Hry se stíny – paprsek, stín, osvětlení tváře (Rembrandt, Vermeer, op-art, kinetismus) Záznamy autentických smyslových zážitků, emocí, snových představ, prchavých okamžiků, projevů energie, myšlenek; hledání paralel ve výtvarném umění (pravěké jeskynní malby, impresionismus, expresionismus, fauvismus, kubismus, způsoby míchání barev na PC). Konstruktivní funkce barvy (pop-art, fauvismus, expresionismus) Barevná a tvarová parafráze výtvarných děl	ČJ – krátký text, komentář HV – hudební žánry, rytmus D – historické mezníky OSV - vlastní kreativita	Barevné řešení učebny, chodeb, prostředí kolem školy Hry v přírodě, malba v plenéru Nevýtvarné vyjadřování jako doplněk k vlastní malbě – verbalizace, tanec, zpěv, tvorba krátkých textů Výstava maleb
Citlivě vnímá krásu a estetické hodnoty přírody, uvědomuje si vztah mezi okolní uměleckou i mimouměleckou skutečností - dokáže najít paralelu mezi živými i neživými organismy v přírodě a výtvarnými díly, aktivně vyhledává v přírodě podněty pro svou vlastní tvorbu, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho	Sledování estetických projevů života organismů - bujení, růst, vrstvení, překrývání, prolínání, rozpad, členění, pohyb, vzájemné vztahy, povrch (lesk a mat), struktura a barva. Objevování a ověřování jednoty výtvarného estetického a matematického řádu v přírodě, její paralela např. s architekturou, dekorem (geometrie ulit - spirály, labyrinty, flóra - ornamenty, arabesky,	ČJ – literární texty, dramatizace EV – chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání. Ekologie, HV, TV, ČJ –	Aktivní účast na kultivaci prostředí školy a jejího okolí V přírodě – Akce: stezka mým životem, objímání stromů Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou,

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
tvorbě a ochraně Prakticky si ověřuje a využívá kompoziční principy (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	sněhová vločka – fraktál, dekor). Vytváření abstraktních kompozic s využitím linií, barev, struktur, světla, kontrastu – paralela s moderním výtvarným uměním Krajina v různých epochách výtvarného umění Figurální kompozice (např. Můj křídlový oltář – sakrální malba, doplněná atributy soudobého světa)	pohyb, hudba, dramatizace OV - náboženství EV – design a estetická hodnota předmětů M – konstrukce, zlatý řez HV- choreografie, scénická hudba	dramatizací Akce: módní přehlídka, taneční vystoupení - scénografie, kostýmy
Má znalost o různých typech zobrazení prostoru, vnímá je v historických souvislostech (rovnoběžné promítání, pohledy, perspektiva), dokáže znázornit živé (postava, portrét) i neživé objekty (budovy a jiné produkty lidí) v prostoru.	Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru - kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, instalace, PC grafika, multimédia Hledání, srovnávání a napodobování různých způsobů zachycení prostoru v historii umění: Hieratická kompozice, renesanční perspektiva, perspektiva ve fotografii, více pohledové zobrazení (kubismus, futurismus), prostorové koncepty (perforovaná plátna L. Fontany), Escherovy imaginární prostory, Mládkova obrácená perspektiva. Tělo a prostor ve vlastní tvorbě (fáze pohybu – Potkávající, pantomima, gesta), estetika pohybu, tělo a pohyb v umění (Giacometti, Moore, Arp, Zoubek, Pollock, PC animace).	M - Perspektiva TV – pohybové aktivity, zvyšování kondice PČ – práce s materiálem (dřevo – rám)	Společná tvorba prostorových objektů Ekoateliéry – tvorba z odpadového materiálu Instalace objektů, květin, kultivace školního prostředí, výzdoba obrazy- týmová práce: hledání vhodných ploch a prostor, rámování
Zajímá se o prezentaci výtvarného umění, navštěvuje samostatně sbírky, muzea, galerie, sochy v regionu; vyhledává informace, ví, jakým způsobem aktualizovat své vědomosti; vytváří sbírky, přehledy, sborníky, zaznamenává a dokumentuje své činnosti s využitím dostupných médií a technických prostředků, soustředí se při tom především na výtvarnou kvalitu záznamu – využívá stylizaci, symbolická vyjádření, znak,	Práce s PC, internetem, kopírkou, diktafonem, videokamerou, DVD, fotoaparátem, skenerem ad. při vyhledávání a zaznamenávání informací. Symbol, znak, písmo (interpretace jeskynních maleb - piktogram. Rituály, význam červené barvy. Piktogramy jako symboly současného světa – Symboly olympijských sportů) Stylizace vybraného motivu (př. Picasso – býk; zvíře, hračka, technika) Ornament, arabeska (využití stylizovaného florálního	M – znak, symbol MDV – znakový kód, tvorba mediálního sdělení – práce počítačem, internetem Z – světová, evropská a regionální geografie, kulturní památky ČJ – kniha jako artefakt, druhy knižních ilustrací, vznik knihy, ex-libris	Piktogramy dneška (vycházka) Využití grafických programů PC Prezentace školních akcí – plakáty, loga, diplomy Akce: KNIŽNÍ VELETRH (BAZAR knih) Pravěk, nástěnné kresby a malby - ukázky DVU I., PVU I. (68, 74, 75), Nat. Geogr. June 1999 od. str. 98. K. Dytrtová –

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

dekor, rytmická řazení.	prvku – staré rukopisy, Iniciála) Sgraffita x graffiti (renes. a současná architektura) Afišismus - Vývěska obchodu, reklamní plakát (Mucha, Lautrec, současnost -estetická a užitná hodnota reklamy, plakátu, vývěsky. Ex-libris		Celostní vnímání str. 15, 17, 18 Polyekranové kompozice BYZANC, ROMÁNSKÉ, GOTICKÉ UMĚNÍ, SECESE - staré rukopisy, kodex - iniciála, ornament, arabeska. ukázky - DVU 3, str. 201 + PVU II., DVU 9 (secese), Písmo ve VV, M. Aleš – Špalíček:Iniciály
Umí pojmenovat způsob uměleckého vyjádření a zhodnotit kvalitu uměleckého díla, dokáže najít styčné body výtvarného umění s dalšími druhy a projevy umění, dokáže zařadit architektonický sloh do historické epochy, orientuje se v oblastech moderního a současného výtvarného umění a architektury, chápe umělecké dílo jako jeden ze způsobů neverbální komunikace.	Co má společné výtvarné umění a další druhy a projevy umění - knižní ilustrace, písmo, divadelní scéna, film, hudba Projevy volného umění, užité tvorby (design), architektury historické (pozorování a zařazování do historických souvislostí podle základních stavebních prvků - římsa, okno, portál, sloup, mozaika – zobrazování) a současné (stavební prvky budov, detaily technických konstrukcí, materiál, funkce – světoznámé budovy, naše město.) Postmodernismus Hlavní trendy současného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění).	EGS – kulturní dědictví, svěbytnost kultur D – historické slohy MDV – výtvarné www – práce s vyhledávačem HV – hudební styly – vývoj hudby	• Internet – práce s vyhledávačem stránek o výtvarném umění • Animace a výtvarné hry na výstavách, návštěvy ateliérů • Využívání učebnic výtvarné výchovy, encyklopedií Vyhledávání a využívání reprodukcí, fotografií, časopisů, tiskovin Návštěva výstavy moderního nebo současného umění
Zná český folklór, jeho symboliku, lidové tradice, svátky a dokáže se k nim výtvarně vyjadřovat, uvědomuje si své místo v naší společnosti, pociťuje národní hrdost, zároveň je však schopen vést myšlenkový, slovní i výtvarný dialog s jinými kulturami, uvědomuje si, že je součástí multikulturní společnosti, chápe její odlišnosti a vztahy.	Kultura a způsoby uměleckého vyjádření různých národů, používané materiály, technologie a postupy umělecké tvorby, přírodních národů (náboženství, symboly, obřady, svátky) vr. současná civilizace a lidé příštího věku (směřováním naší civilizace – prostředí k životu, obydlí a zájmy budoucnosti), vývoj současného designu, porovnávání reality s fantastickými vizemi různých národů a etnik (umělá inteligence, genetika, nadpřirozené fenomény,	MV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací. OSV – poznávání lidí EGS – jsme příslušníci multikulturní společnosti, jsme Evropané, jsme Češi Z – národní zvyky a obvyčeje, regionální zeměpis	ARTEFILETIKA National Geographic : fotografie k tématu (archeologické vykopávky, vynálezy, technika) Video Slovníky, encyklopedie, INTERNET ENCYKLOPEDIA Encarta • Skupinové práce, společná

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	telepatie, magie) Tradice, svátky	HV – folklór, hudební styly Čj – lidová slovesnost, literární texty EV - přírodní a kulturní památky, ochrana životního prostředí	instalace výstav • Výzdoba k svátkům
je vybaven schopností hodnotit umělecké dílo, vést o něm dialog, umí zaujmout kritické stanovisko k centrální uniformitě moderní společnosti, rozpozná kýč, uvědomuje si jeho manipulativní sílu a je schopen se proti němu bránit; sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje, svou výtvarnou výpověď dokáže hodnotit, obhájit a vést o ní dialog, umí využít vlastní výtvarnou práci jako dorozumívacího prostředku tam, kde je obtížné pojmenovat skutečnost slovy; vyjadřuje se k tvorbě druhých a toleruje ji; je schopen uvažovat o složitějších koncepčních otázkách, spolupracovat na jejich řešení s ostatními.	Výtvarná setkávání (jaké podněty nás ovlivňují, s jakými jevy se setkáváme, jak tyto jevy souvisejí s naším výtvarným projevem) Interpretace kýče jako součásti průmyslové společnosti, emocionální a sentimentální vlezlost kýče (pozorování, posuzování, vlastní tvorba: Kýč – Nekýč) Obraz a text – propagace, reklama, plakát	OSV, RV – komunikace, empatie, tolerance, sebereflexe sociálně-patologické jevy a jejich řešení, kolektiv a já MDV, IT – prezentace, zhotovení plakátu, loga, diplomu ČJ – popis, vyprávění	ARTEFILETIKA Haptická, komunikační a prostorově orientační cvičení, zobrazení předváděných situací, využití vlastního těla, skupinová tvorba - tvorba záznamů a dokumentace akcí Performance – skupina tvoří novou podobu svého kamaráda opakováním prvků, které ho nejvíce charakterizují (analogie Arcimbolda) – herecké etudy, slovní komentář, dokumentace fotoaparátem, videokamerou. Vytváření archivu, portfolia, adjustace, dokumentace. Tematická výstava. Společné listování výtvarnými publikacemi

6.8.3 Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – Dramatická výchova 1. stupeň

Výtvarně-dramatická výchova je koncipována jako kombinace **praktických výtvarných činností, hudby, dramatické výchovy, pohybových činností a hovorů nad uměním.**

Cílem předmětu je systematické rozvíjení imaginativních složek vědomí, výtvarné spontaneity a kreativity prožitkovou metodou. Důraz je kladen nejen na osobnostní rozvoj každého dítěte, ale i na skupinovou kooperaci v rámci výtvarných a dramatických aktivit. Dramatikou, pohybovými etudami a prací s vlastním tělem jako výtvarným prostředkem žáci poznávají sami sebe a učí se komunikovat s ostatními jinými způsoby než slovem.

Časové vymezení vyučovacího předmětu – DV 1. stupeň

Výtvarná výchova se vyučuje ve 4. a 5. ročníku, celkový počet 2 hodin byl rozdělen do jednotlivých ročníků takto:

- 4. ročník - 1 vyučovací hodina
- 5. ročník - 1 vyučovací hodina

Klíčové kompetence – DV 1. stupeň

Kompetence k učení:

- seznámit žáka s výtvarnými, hudebními a dramatickými činnostmi a jejich výrazovými prostředky
- rozvíjet estetické cítění žáka
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- využívání motivačních metod
- tvůrčí využívání osvojených dovedností
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- poznávání umění a kultury – vystoupení, exkurze, instruktáž, výstavy, reprodukce děl...

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládat žákům různé estetické prožitky, poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- využívání kritického myšlení při realizaci i hodnocení
- hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- vyhledávání vazeb mezi hudebními, dramatickými a výtvarnými díly
- vytváření možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní

- vést žáky k aktivnímu vnímání a interpretaci žánrů umění jako prostředku komunikace mezi lidmi
- vést k mimojazykovému vyjadřování svých názorů a postojů
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něj reagovat může být přínosem

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- umění a kultura jako způsob komunikace a vlastního vyjádření
- rozbor pohledu druhého člověka, rozvoj empatie, spolupráce, skupinová práce

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a požadovat zásady vhodného chování na kulturních akcích

- ukázat žákovi na příkladech z výtvarné, hudební a dramatické činnosti, nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro jeho vlastní zdokonalování
- ukázat dětem potřebu spolupráce v týmu, důležitost úkolů, které v týmu plní
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- skupinová práce – vytváření části společného díla
- vytváření prostoru pro osobité estetické projevy žáků

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví
- budovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojili do kulturního dění
- vést žáky ke znalostem výtvarných, hudebních a dramatických památek v souvislosti s dějepisem a literární výchovou

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- seznamování s významnými uměleckými díly a jejich autory
- vnímání a ochrana kulturního dědictví prostřednictvím osobního prožitku
- návštěvy kulturních akcí – divadlo, jarmark, skanzen, výstava, pracovní dílna...

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům správné používání uměleckých potřeb
- vnímat umění a pochopit jeho poslání, význam, citový náboj

Prostředky k dosažení očekávaných výstupů:

- osvojování různých druhů pracovních technik
- nácvik správného a bezpečného používání nástrojů a nářadí
- vnímání obtížnosti práce při použití různých technik

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Dramatická výchova		4. – 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Při vlastních tvůrčích činnostech využívá různé druhy verbálních i neverbálních výrazových prostředků, porovnává je s ostatními a hodnotí na základě zkušeností.	Mluvený projev, dramatizace běžných životních situací. Seznámení s lidovými tradicemi, zvyky a obyčeji. Tvorba vlastních prací s využitím znalostí tvůrčích technik v souvislosti s lidovými tradicemi (Vánoce, Velikonoce..)	ČJ, VL, AJ, HV, VV, PČ, TV, MA	Exkurse, výstavy, instruktáž, skupinová práce, samostatná práce žáků, projekty v rámci návaznosti učebních plánů a ročních období
Vytváří si návyk rychlého a plného soustředění na určený objekt, akci nebo téma, učí se dodržovat pravidla. Uvědomuje si mravní dilemata, umí se samostatně a odpovědně rozhodovat v různých životních situacích. Kultivuje, obohacuje a rozvíjí výrazové prostředky sloužící k sociální komunikaci (především řeč a pohyb)	Komunikativní kruh, pravidla správné komunikace, cvičení na rozvoj uvolnění a soustředěnosti, odstranění zábran, základy společenského chování, jednoduché dramatické etudy s textem	ČJ, HV, TV, VL	Komunikativní kruh, dramatické etudy, skupinová práce, samostatná práce žáků, diskuse
Rozvíjí citové, přátelské a rodinné vztahy, učí se schopnosti vstoupit do role (a pravdivě v ní jednat). Soucítí s druhými lidmi a být schopen jim pomoci, je-li to třeba, podrobuje své názory i názory druhých kritice, a tím získává otevřenost měnit svoje postoje a vyvíjet se. Respektuje druhé lidi a jejich názory, naslouchá jim a oceňuje jejich přínos, umí se na ně spolehnout v případě potřeby	Hry zaměřené na rozvoj vztahů (rodinných, přátelských..), téma rodinných vztahů v dětské četbě, komunikativní kruh zaměřený na soucítění, naslouchání, Pohádky pro neposlušné děti a jejich rodiče (četba a následná diskuse), mapa mého života – projekt, můj život za 20 let - kresba, vypravování	ČJ, VV, PČ, AJ, VL, MA	Komunikativní kruh, skupinová práce, projektové vyučování, tvorba portfolia, dramatické etudy, četba s následnou reprodukcí a diskusí

6.9 Člověk a zdraví

6.9.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty. Poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví je jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Tato oblast je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah Člověk a zdraví se prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje k poznání vlastních pohybových možností, předností i omezení a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánního pohybu k řízené a výběrové pohybové činnosti a k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak kvalitu prožitku umocňuje. Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání. Důležité je také odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení se stávají nedílnou součástí tělesné výchovy a jsou podle potřeby využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům s tělesným oslabením místo činností, které vzhledem k oslabení nemohou vykonávat.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti by mělo ústít k pozitivnímu vztahu žáka k pohybovým aktivitám jako základnímu prostředku dlouhodobého ovlivňování aktivního zdraví a projevit se v návyku pravidelného využívání pohybových činností různého zaměření v každodenním životě člověka.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

V průběhu školního roku se žáci zúčastňují různých sportovních soutěží organizovaných místními zařízeními pro volnočasové aktivity (DDM, CVČ) nebo jinými školami.

V případě zájmu žáků škola organizuje lyžařský, cyklisticko-turistický a vodácký kurz, výjezdy odpoledního lyžování a školu v přírodě nebo letní prázdninový tábor se sportovním zaměřením.

Řád pracoviště je součástí vybavení tělocvičen, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 3 hodiny týdně, v ostatních ročnících 2 hodiny týdně. Hodiny probíhají na školním hřišti, v tělocvičně, v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k individuálnímu rozvoji pohybových schopností
- pomáhá žákovi poznávat souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vede žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Žák

- navazuje na poznatky získané v jiných předmětech
- využívá vhodné způsoby učení
- plánuje, organizuje

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává problémové úkoly vedoucí k ovládnutí cviku nebo sportovního prvku a vede k hledání cesty k odstranění chyb v jeho zvládnutí
- vede k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, promyslí a plánuje způsob řešení problémů
- dokáže využít osvojených pohybových činností jako prostředek překonání negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- dává prostor k diskusi o taktice družstva
- vede žáky k prezentaci sportovních činností (pořizování záznamů, obrazových materiálů)

Žák

- využívá verbální i nonverbální komunikaci, využívá gesta, řeč těla
- dokáže kultivovat svůj pohybový projev, osvojí si správné držení těla

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k dodržování pravidel hry fair play
- vede k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí
- pomáhá rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- učí rozdělovat a přijímat úkoly v rámci sportovního družstva

Žák

- dokáže spolupracovat ve skupině, podílí se na vytváření a dodržování pravidel práce v týmu
- uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a umí je využít i v mezilidských vztazích

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje aktivní sportování žáků
- vede k dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- vede žáky ke správnému způsobu poskytnutí první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- seznamuje se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Žák

- aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních aktivit
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí přiměřenými prostředky
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- uvádí příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vede ke zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů
- upozorňuje na možná rizika při pohybových činnostech a vede k hledání cest k jejich minimalizaci

Žák

- uvědomuje si vliv pohybové aktivity na zdraví a praceschopnost člověka
- umí své poznatky využít při začlenění pohybu do denního režimu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		1. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy.	Gymnastika - akrobacie – kotoul vpřed, vzad (průprava) - přeskok – odraz z trampolíny, seskok - kladina – chůze s dopomocí	ČJ	
Zvládá úměrně svým předpokladům jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	Atletika - běh -20-50m, vytrvalostní běh - skok - z místa, odraz - průprava - hod - z místa	M	Projekt – Den dětí
Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích.	Rytmická cvičení - spojení hudby s pohybem Kondiční cvičení - švihadla, obruče, žebřiny Pohybové hry, soutěže Sportovní hry - manipulace s míčem Bruslení, turistika	VV, M OSV – kooperace a kompetice	Projekt – Vánoce Mimoškolní turnaje
Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví, reaguje na základní pokyny a povely, uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při ohybových činnostech.	Pořadová cvičení Rozcvičky Hygiena a bezpečnost v hodinách TV	M, PRV	Projekt – Branný den

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		2. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků, umí pojmenovat gymnastické nářadí a náčiní.	Gymnastika - akrobacie – kotoul vpřed, vzad - přeskok – odraz z trampolíny do vzporu dřepmo - kladina – chůze s dopomocí	ČJ, ČJ-SLOH	
Zvládá základní techniku běhu, skoku a hodu. Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech.	Atletika - běh - 20-60m, vytrvalostní běh, základy nízkého a polovysokého startu - skok – spojení rozběhu s odrazem - hod – z chůze	M	Projekt – Den dětí
Zvládá správné držení těla, umí pojmenovat základní postoje a pohyby, zná některé pohybové hry. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče.	Rytmická cvičení - polkový krok Kondiční cvičení - žebřiny, lavičky, plné míče, obruče Pohybové hry a soutěže Sportovní hry - základní přihrávky míčem - hry: vybíjená, fotbal, přehazovaná (průprava) Bruslení a turistika	M, VV, HV OSV – kooperace a kompetice	Projekt – Vánoce Mimoškolní turnaje
Umí reagovat na zákl. signály a gesta učitele, ví, že by měl aktivně cvičit. Zná základní pravidla chování při TV	Pořadová cvičení Rozcvičky Hygiena a bezpečnost v hodinách TV	PRV, M, HV	Projekt – Branný den

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá zákl. pojmy, aktivně umí poskytnout dopomoc a záchranu, snaží se o přesné provádění pohybů.	Gymnastika - akrobacie – kotoul vpřed, vzad + modifikace - přeskok - odraz z můstku (průprava) - z trampolíny přes sníženou švédskou bednu - hrazda – ručkování, vis, přitahování - kladina – chůze bez dopomoci	ČJ, PČ	
Zvládá základní techniku daných disciplín, umí změřit a zapsat výkony, zná aktivně osvojené pojmy.	Atletika - běh – rychlý na 60m - vytrvalostní běh na 10 min (prokládaný chůzí) - nízký start - skok do dálky - skok do výšky – průprava - hod – z rozběhu	M	Projekt – Den dětí
Umí spojovat hudbu s pohybem, dovede vytvářet pohybové hry a hledat jejich varianty. Zná min. 10 pohybových her, zvládá konkrétní hry, včetně pravidel. Zná zásady hygieny a bezpečnosti při plavání, zvládá 1 plavecký styl.	Rytmická cvičení - krok poskočný, přísunný - cvičení s hudebním doprovodem Kondiční cvičení - žebřiny, švihadla, obruče, plné míče, lavičky, švédská bedna, šplh Pohybové hry a soutěže Sportovní hry - vybíjená - rimgo, volejbal, fotbal – průpravná cvičení Plavání, bruslení, turistika	VV, PČ, HV OSV – kooperace a kompetice	Projekt – Vánoce Mimoškolní turnaje
Ví, že pohyb pomáhá ke zdravému růstu. Ví, že by se měl aktivně pohybovat.	Pořadová cvičení Rozcvičky	PRV, M, HV	Projekt – Branný den

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)

Hygiena a bezpečnost v hodinách TV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá základní techniku daných cviků podle pokynů učitele, umí poskytnout záchranu a dopomoc.	Gymnastika - akrobacie – kotoul vpřed, vzad + modifikace - přeskok – roznožka - hrazda – vzpor, přešvih, svis v podkolení - stoj na ruce – průprava	ČJ – SLOH, ČJ – ČT	
Zvládá základní techniku skoku, hodu a běhu, užívá základní osvojované tělocv. názvosloví. Umí změřit pohybové výkony a porovnat je s předchozími.	Atletika - běh – rychlý na 60m, vytrvalostní běh na 10 min, nízký start na povel - skok do dálky - skok do výšky – s krátkým rozběhem – skrčný - hod – z místa, z rozběhu, na cíl	M, ČJ	Projekt – Den dětí
Zvládá spojení pohybu s hudbou, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Zná a dodržuje pravidla her a soutěží - jedná v duchu fair play, umí samostatně zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže. Umí pojmenovat plavecké způsoby zvládá 2 plavecké styly (kraul, znak).	Rytmická cvičení - valčíkový krok - cvičení s hudebním doprovodem Kondiční cvičení - žebřiny, švihadla, obruče, plné míče, lavičky, švédská bedna, šplh Pohybové hry a soutěže Sportovní hry - vybíjená - rimgo, volejbal, fotbal, florbal – průpravná cvičení Plavání, bruslení, turistika	VV, PČ, ČJ OSV – kooperace a kompetice	Projekt – Vánoce Mimoškolní turnaje
Ví, že by se měl aktivně pohybovat a uvědomuje si různé funkce pohybu. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování na sportovišti.	Pořadová cvičení Rozcvičky Hygiena a bezpečnost v hodinách TV	M, PRV, HV	Projekt – Branný den

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá dané cviky a jejich modifikace, umí poskytnout pomoc a záchranu.	Gymnastika - akrobacie – kotoul vpřed, vzad + modifikace - přeskok – skrčka - hrazda – vzpor, přešvih, svis v podkolení - stoj na ruce – s pomocí	ČJ, PČ	
Chápe význam běhu pro rozvoj zdatnosti a zná aktivně osvojené pojmy. Zvládá základní techniku skoku, hodů a běhu. Umí zaznamenat údaje o pohybových výkonech.	Atletika - běh – rychlý na 60m, 1 000m (technika běhu), vytrvalostní na 15min (kombinovaný s chůzí) - skok do dálky - skok do výšky – skrčný, střížný (průprava) - hod – z místa, z rozběhu, na cíl	M	Projekt – Den dětí
Umí spojit pohyb s hudbou, zná názvy některých lidových tanců. Zná minim. 10 různých her a dovede vytvářet jejich varianty. Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly, uplatňuje zásady fair play při hře.	Rytmická cvičení cvičení s hudebním doprovodem Kondiční cvičení žebřiny, švihadla, obruče, plné míče, lavičky, švédská bedna, šplh Pohybové hry a soutěže Sportovní hry vybíjená rimgo, volejbal, fotbal, florbal, basketbal – průpravná cvičení Bruslení, turistika	HV, PČ, VV, ČJ OSV – kooperace a kompetice	Projekt – Vánoce Mimoškolní turnaje
Ví, že by se měl aktivně pohybovat a umí ošetřit drobná poranění. Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních činnostech.	Pořadová cvičení Rozcvičky Hygiena a bezpečnost v hodinách TV	HV, PRV, M	Projekt – Branný den

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekci svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. Zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je samostatně využívat v denním režimu. Dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost. Umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu. Dokáže využít ICT a video jako prostředek k získání zpětné vazby o správném provedení vybraných pohybových dovedností.	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - správné držení těla při cvičení - význam soustředění při cvičení - příprava organismu pro různé pohybové činnosti - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků - způsoby rozvoje kondiční a koordinačních předpokladů - podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení - využití ICT a audio vizuální techniky při pohybových aktivitách a sportu	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu	Vytváření individuálních cvičebních programů dle vlastní diagnostiky žáků (určení problémových svalových partií, oslabení, dysbalancí a vytvoření programu k nápravě a odstranění těchto problémů) Pravidelné zařazování cvičení v kruhovém provozu zaměřené na zlepšení kondice žáků Natáčení žáků v průběhu nácviu nových pohybových dovedností
Zná aktivně osvojené pojmy. Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při cvicích. Umí cvičit podle slovních pokynů. Dovede kotoul vpřed, vzad, vzad do zášvihu, stoj na rukou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky (odrazem z trampolíny i můstku), cvičení ve visu na hrazdě a kruzích, kruhy v hupu, dívky základní cvičební prvky	Gymnastika - základní cvičební polohy, postoje, pohyby - gymnastické držení těla - průpravná gymnastická cvičení - záchrana a pomoc při cvičení Akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace - kotoul letmo (průprava) - kotoul vzad do zášvihu	F	Využití vybavení malé tělocvičny – zimní období školního roku Gymnastické závody, prezentace na školních akcích

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
na kladině. Dovede z osvojených cviků samostatně zacvičit krátké sestavy Ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to	- průpravná cvičení – stoj na rukou - stoj na rukou s dopomocí - rovnovážné polohy v postojích - akrobatické kombinace Přeskok - odrazová průprava - skoky odrazem z trampolíny - roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél (odraz z trampolíny, můstku) - skrčka přes kozu (bednu) našíř (odraz z trampolíny, můstku) Hrazda po čelo - shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo. stoj - shyb stojmo – přešvih do svisu střemhlav (svisu v podkolení) a zpět to stoje - ze svisu stojmo – náskok do vzporu – sešín - kombinace cviků Kruhy - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok Kladina 1m (převážně D) - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží a obraty	F	Malá tělocvična
Chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem. Zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Umí rozlišit estetický a neestetický pohyb Ovládá základní cvičení se dvěma druhy	Rytmičké a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec - technika pohybů (kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy) - základy cvičení s náčiním (především D), (šátek, míč, švihadlo) - technika vybraných tanců (kroky, držení, pohyby –		Malá tělocvična - spíše pro dívky Nácvik pohybových sestav na školní akce, taneční soutěže

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
náčiní (D). Umí několik vybraných tanců, valčíkový a polkový krok. Zvládá základy aerobního cvičení s hudbou (především D). Uvědomuje si význam sebeobránných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem. Uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play. Dovede pojmenovat osvojované činnosti Zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení.	lidové, společenské, diskotékové, country aj. - aerobc – základní prvky a jednoduché sestavy Úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportu, výstroje, vybavení - právní aspekty využití a zneužití úpolových činností Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů - střehové postoje, držení a pohyby v postojích, odpory v nich - držení soupeře na zemi, boj a únik z držení na zemi (CH) Judo - obrana proti objetí zředu - obrana proti škrcení - obrana proti úchopům zápěstí - poraz ógoši	F	Malá tělocvična – spíše pro chlapce
Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony. Zná základní startovní povely.	Atletika - pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní a neosvojovaných disciplín - základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění v jednotlivých disciplínách	F	Využití venkovního sportovního areálu školy Školní atletické závody v jednotlivých disciplínách a

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Zvládá základní techniku vrhu koulí.	- základy organizace soutěží - využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti Běh - speciální běžecká cvičení - sprint do 100m - vytrvalý běh do 2000m (D) a 3000m (CH) - běh v terénu až do 20 minut - štafetová předávka, běh v zatáčky Skok - skok do dálky z optimálního rozběhu - skok do výšky (nůžky, stredl, flop) Hod a vrh - hod míčkem z rozběhu - koulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu vrhu - vrh koulí – D do 3 kg, CH do 5 kg		vícebojích Krátká trať – školní areál Skok do výšky – malá tělocvična, soutěž o nejlepšího skokana školy
Chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry. Umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit. Uvědomuje si přiměřenost hry pro určitý věk, pohlaví, počet a složení hráčů, prostředí atd. Umí pohybem vyjadřovat city, nálady, myšlenky atd. Umí využívat pro pohybové hry přírodního	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností žáka - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - radost ze hry, prožitek, spolupráce – cíl pohybových her Pohybové hry: - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních		Zařazování nácviku nových netradičních her do výuky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
prostředí.	předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé, bojové a kontaktní - pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti - se specifickým účinkem (vyrovnávací, relaxační, motivační aj.)		
Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.). Rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře. Chápe role v družstvu a jedná při hře duchu fair play. Zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání. Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele.	Sportovní hry - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel atd.) - základní pravidla sportovních her (osvojených i jiných, základní smluvená gesta rozhodčích) - specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání Házená Herní činnosti jednotlivce: - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění) - střelba vrchní jednoruč (ze země, z náskoku, po uvolnění 2 – 3 kroky) - trestný hod - obsazování s míčem a bez míče - postoj brankáře, vyražení a chytání střel z různých prostorů Herní kombinace: - útočné kombinace založené na přihrávání a přebíhání		Učitel TV zvolí alespoň 2 sportovní hry

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	- obranná kombinace zajišťování, proklouzávání Základy herních systému: - postupný útok proti osobní obraně, (s jedním pivotem) - osobní obranný systém na celém hřišti, územní obranný systém 0:6 Utkání Fotbal Herní činnosti jednotlivce: - výběr místa (uvolňování, nabíhání, obsazování) - zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení a další) - přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, hlavou na místě - vhazování míče - pokutový kop - střelba z místa a po vedení míče - uvolňování, obcházení soupeře s míčem, obsazování - odebírání míče - činnosti brankáře Herní kombinace: - útočné kombinace založené na přihrávání „přihraj a běž“ - obranná kombinace zajišťování a přebírání Základy herních systému: - postupný útok, rychlý protiútok - osobní obrana Utkání Basketbal Herní činnosti jednotlivce: - uvolňování s míče, bez míče (driblingem,		Venkovní fotbalové hřiště, účast na mezitřídních a meziškolních turnajích Velká tělocvična a venkovní areál školy

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
	obrátkou) - přihrávka jednoruč a obouruč (z místa, za pohybu) - střelba jednoruč a obouruč z míst, rozskok, vhazování, trestný hod - doskakování odražených míčů - krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru Herní kombinace: - útočná kombinace založená na početní převaze útočníků, na akci „hod a běž“ - obranná kombinace založená na proklouzávání Základy herních systému: - osobní obranný systém - útočný systém založený na rozestavení útočníků bez míče a s míčem Utkání Volejbal Herní činnosti jednotlivce: - odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - odbití přes hlavu - smeč, jednoblok, dvojblok Herní kombinace: - s nahrávačem u sítě v zóně III - postavení při příjmu podání Základy herních systémů: - hráč, který nepřijímá je nahrávačem (2:2), střední u sítě nahrávačem (3:3 – 6:6) Florbal, Ringo, Tenis, Stolní tenis, Badminton - dle podmínek a schopností žáků Plavání (dle podmínek školy – zdokonalovací plavecká		Doplňkové sportovní hry dle výběru učitele TV a zájmu žáků Využití plaveckých zařízení

Uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
plavání. Zná základní pojmy i neosvojovaných činností a disciplín. Zvládá 1- 2 plavecké styly, startovní skok a obrátku. Dovede pomoci při záchrane tonoucího a poskytnout mu první pomoc. Dovede změřit a zaznamenat základní plavecké výkony.	výuka) - další plavecké dovednosti (plavecká technika) - dovednosti záchranné a branného plavání - rozvoj plavecké vytrvalosti - skok „do neznámé vody“		v okolí školy dle zájmu žáků a aktuální nabídky především v 6. ročníku
Chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na horách (vleky, sjezdovky, běžecké tratě) a řídí se jimi. Ví, jak se připravit na horskou túru. Zvládá základy mazání lyží. Umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách. Zvládá dovednosti na běžeckých, sjezdových lyžích a snowboardu, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu. Chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je. Uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost. Umí převážně samostatně zorganizovat jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem. Zvládá přesun a pohyb v náročnějším terénu	Lyžování, Snowboarding, Bruslení (dle podmínek školy) - lyžařská turistika - sjezdové lyžování - jízda na snowboardu - jízda na vleku - běžecké lyžování - bezpečnost pohyb na horách - sporty na ledě - způsoby záchrany a přivolání pomoci při prolomení ledu na zamrzlé vodní ploše Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce - přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu	Z, PŘ	Realizované v rámci sezónních sportovních kurzů dle možností a zájmů žáků školy
		Z, PŘ	V rámci školy v přírodě, cyklisticko-turistického kurzu, vodáckého kurzu, sportovních pobytů v přírodě, třídních výletů a školního tábora

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
-------------------	---------------	-----------------------	--

se zátěží. Umí jezdit na kole.
 Zná základní pravidla orientačního běhu a orientace v neznámém prostředí.
 Zvládá první pomoc při úrazech v improvizovaných podmínkách.

- táboření
- ochrana přírody
- základy orientačního běhu
- dokumentace z turistické akce

6.9.2 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví:

- přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví
- učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně zodpovědný
- svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- žáci si upevňují hygienické, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- prezentace a práce s počítačem a internetem
- odborné přednášky a exkurze
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

Předmět Výchova ke zdraví úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví, Člověk a příroda a s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO – aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
- OSV – témata reflektující fyzickou stránku člověka a rozhodování v běžných i vypjatých situacích, získávání dovedností vedoucích ke zdravému fyzickému duševnímu i sociálnímu životu
- EV – porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
- MDV – komunikace a kooperace, kritické čtení
- MKV – vzájemné respektování

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledávají, třídí a propojují informace
- správně používají odbornou terminologii
- samostatně pozorují a porovnávají získané informace
- nalézají souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- volí postup řešení úkolů
- sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- pracují ve skupinách, komunikují mezi sebou, respektují názory druhých, vedou diskusi
- formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě
- prezentují své práce, mají možnost podílet se na hodnocení výsledků a reagovat na hodnocení ostatních
- umí argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- při skupinovém vyučování spolupracují při řešení problémů
- v navozených situacích posilují pocit sebedůvěry a zodpovědnosti

Kompetence občanské

- dodržují pravidla slušného chování
- chápou svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci a sportu i v běžném životě
- společně s učitelem si organizují práci, navrhnou postup a časový rozvrh

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		8. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání - tělesné a duševní změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	Př, Ov	Využívání nabídky odborných přednášek, besed, školení, exkurzí... Přednášky na sportovních kurzech organizovaných školou
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy - vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Př, Tv, Ov VDO	
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Ochrana před přenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem,	Př, Ov, Rv EV	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		8. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	- přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci		
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, doping ve sportu) - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky	Tv, Př, CH, Ov, Z	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		8. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci		
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a jejich formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Tv, PŘ, CH, Z Ov	
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi partnery.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	MDV – komunikace a kooperace	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		8. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky. Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (komunitě) Vysvětlí role členů komunity (třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita) z hlediska prospěšnosti zdraví Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního chování a jednání	OSV MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV	Brainstorming Situační hry

6.10 Volitelné předměty

6.10.1 Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku, popřípadě bude předmět pokračovat do dalšího ročníku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, materiálně technického zabezpečení a personálního zabezpečení. Uplatňujeme zásadu nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí.

- Informační technologie
- Počítačová grafika
- Sportovní hry
- Cvičení z českého jazyka
- Cvičení z matematiky
- Anglická konverzace
- Ekonomie
- Domácí nauky
- Přírodovědné praktika
- Výtvarné činnosti
- Technické kreslení
- Dramatická výchova
- Multimediální výchova

Týdenní časová dotace pro volitelné předměty ve školním roce 2012/13		
Třída	Název předmětu	Týdenní časová dotace
6	Dramatická výchova	1
6	Anglická konverzace	1
6	Technické kreslení	1
6	Přírodovědná praktika	1
7	Sportovní hry	1
7	Informační technologie	1
8	Počítačová grafika	2
8	Domácí nauky	2
8	Dramatická výchova	2
9	Cvičení z českého jazyka	2
9	Cvičení z matematiky	2
9	Multimediální výchova	2
9	Domácí nauky	2

Týdenní časová dotace pro volitelný cizí jazyk ve školním roce 2012/13		
Třída	Název předmětu	Týdenní časová dotace
7	Německý jazyk	2
7	Ruský jazyk	2
7	Španělský jazyk	2
8	Německý jazyk	2
8	Ruský jazyk	2
8	Španělský jazyk	2
9	Německý jazyk	3
9	Ruský jazyk	3
9	Španělský jazyk	3

6.10.2 Výchovní a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vede žáky k aplikaci pravidel a jejich vzájemnému propojování
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Žáci

- uvádí věci do souvislostí
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k samostatnému odvozování pravidel

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k samostatnému řešení problému a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k správné formulaci obsahu sdělení, k přesné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se
- vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vytváří prostor pro diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině i v rámci celé třídy
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k přípravě na vyučování a udržování pořádku jejich učebního prostoru
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

6.10.3 Obsahová náplň volitelných předmětů

Informační technologie

Cílem tohoto předmětu je seznámit žáky s nejnovějšími informačními technologiemi. Jsou zaměřeny převážně na počítačovou grafiku, tvorbu www stránek či databázové systémy.

Počítačová grafika

Předmět seznamuje žáky s rozdíly mezi vektorovou a bitmapovou grafikou, základy fotografování a tvorbou a úpravou obrázků v programech Corel.

Sportovní hry

Cílem tohoto předmětu je prohloubit význam základních sportovních her (jako kopaná, košíková, házená a volejbal), ale i her méně frekventovaných (florbal, softbal apod.) a to jak po stránce teorie a taktiky, tak i po stránce herní a strategie. Naučit žáky nejen základům těchto her, individuálním dovednostem v jednotlivých sportovních hrách, týmové spolupráci a dodržování pravidel fair play, ale i je vést k organizování a řízení utkání dle základních pravidel u těchto jednotlivých sportů.

Cvičení z českého jazyka

Cíl cvičení: dokonalé procvičení, prohloubení a upevnění získaných dovedností v oboru Čj. Důraz bude kladen na delší a důkladnější procvičování, docvičování a pozvolné utvrzování dovedností tak, aby je mohl žák

vhodně využít v praxi, v běžném životě. Při procvičování bude často využíváno výukových programů na PC, interaktivní tabule.

Cvičení z matematiky

Předmět je zaměřen na dokonalé procvičení, prohloubení a upevnění dovedností získaných v oboru matematika s důrazem na aplikační úlohy popisující běžné situace života a praxe. Žáci budou více využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy na PC).

Anglická konverzace

Tento předmět prohlubuje znalosti nabyté při běžných hodinách anglického jazyka. Orientuje se na schopnost úspěšně komunikovat v běžných situacích, rozšiřuje slovní zásobu frekventovaných slovíček a frází. Základem je párová nebo skupinová práce s maximálním důrazem na ústní projev. Nebudou hodnoceny znalosti, ale míra zapojení do činností v hodině a minimalizace používání mateřského jazyka.

Přírodovědné praktika

Předmět je zaměřen na prohlubování učiva přírodopisu, praktické dovednosti, problémy odpadů v přírodě a jejich odstraňování, ochranu ohrožených druhů živočichů a rostlin. Má úzkou návaznost na průřezové téma Environmentální výchova.

Výtvarné činnosti

Cílem předmětu je shrnutí, prohloubení a rozšíření jednotlivých očekávaných výstupů oboru Výtvarná výchova v úzké návaznosti na další obory v oblasti Umění a kultura. Práce je věnována soustavě barev a jejich účinku, míchání barev, vizuálním konstantám a kontrastům, expresivitě a symbolice barev. Dále linii a tvarům, kompozici, výtvarnému znaku, procvičování jemné motoriky při práci s hlínou, komunikaci uměním.

Technické kreslení

Tento předmět seznamuje žáky se základy technického kreslení či rýsování, učí je preciznosti a přesnosti. Navazuje a rozšiřuje obsah předmětu matematika.

Dramatická výchova

Výtvarně-dramatická výchova je koncipována jako kombinace **praktických výtvarných činností, hudby, dramatické výchovy, pohybových činností a hovorů nad uměním.**

Cílem předmětu je systematické rozvíjení imaginativních složek vědomí, výtvarné spontaneity a kreativity prožitkovou metodou. Důraz je kladen nejen na osobnostní rozvoj každého dítěte, ale i na skupinovou kooperaci v rámci výtvarných a dramatických aktivit. Dramatikou, pohybovými etudami a prací s vlastním tělem jako výtvarným prostředkem žáci poznávají sami sebe a učí se komunikovat s ostatními jinými způsoby než slovem.

Multimediální výchova

Cílem předmětu je seznámit žáky se základy práce s multimédií – jejich tvorbou a úpravou.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informační technologie		6. - 7.ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák je schopen v maximální míře využít možností programu MS Word. Umí dokumenty dokonale formátovat.	WORD - rozšířené možnosti použití - složitější formátování - oddíly, záhlaví, zápatí - číslování - rejstříky a seznamy - hromadná korespondence - revize	ČJ – gramatika, stylistika	Samostatné práce a projekty. Referáty, prezentace.
Zná a používá základní funkce a vzorce dostupné v Excelu. Umí vytvářet grafy, orientuje se v jejich různých druzích a dokáže je správně používat.	EXCEL - další vzorce a funkce - statistika - grafy, předpovědi aj.	M – statistika, grafy MP - ekonomie	
Dokáže vytvořit komplexní prezentaci v MS Powerpoint. Umí ji odpřednášet a obhájit. Má znalosti o grafice. Uvědomuje si rozdíl mezi vektorovou a bitmapovou grafikou. Je schopen vytvářet a upravovat obrázky a animace.	POWERPOINT - komplexní multimediální prezentace POČÍTAČOVÁ GRAFIKA - CorelDraw 12 - Zoner studio - animace - Windows Movie Maker aj.	Referáty v ostatních předmětech VV – teorie barev, optický střed, „zlatý řez“	
Zná hlavní značky jazyka HTML a umí vytvořit webové stránky obsahující odkazy, obrázky, tabulky, seznamy...	TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK - základy HTML - využití dostupného freeware SW	AJ – názvy značek HTML	
Orientuje se i v dalších druzích aktuálně používaného SW.	OSTATNÍ DOSTUPNÝ A AKTUÁLNĚ POUŽÍVANÝ SW		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Počítačová grafika		8.ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Má znalosti o grafice. Uvědomuje si rozdíly mezi vektorovou a bitmapovou grafikou. Je schopen vytvářet a upravovat obrázky a animace. Zvládá pořídit kvalitní fotografii, ovládá aretaci ostření i focení při zhoršených podmínkách.	POČÍTAČOVÁ GRAFIKA • CorelDraw 12, X4, X5 • Zoner studio • animace, PIVOT • Windows Movie Maker aj.	VV – teorie barev, optický střed, „zlatý řez“	Samostatný projekt – DŮM, půdorys, stěna
Zná hlavní značky jazyka HTML a umí vytvořit webové stránky obsahující odkazy, obrázky, tabulky, seznamy...	TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK • základy HTML • využití dostupného freeware SW	AJ – názvy značek HTML	Pořizování fotografií v okolí školy + následný rozbor

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Domácí nauky		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žáci se umí orientovat v kuchyňce, dbají pokyny učitele. Žáci dovedou připravit studené pohoštění (pomazánky, ovocné saláty). Při přípravě pokrmů dbají žáci na biologickou, energetickou a vyživovací hodnotu stravy.	Seznámení s bezpečností práce, zařízením a vybavením kuchyňky, jejím úklidem. Studená kuchyně (slaná i sladká) Racionální výživa	D, Z, OV, RV, P	Plakáty k racionální výživě
Žáci dokážou vyjmenovat a předvést, co patří ke správnému stolování.	Zásady správného stolování.		Scénky k zásadám správného stolování.
Žáci znají zdroje bílkovin živočišného i rostlinného původu (příprava omelet, palačinek).	Bílkoviny		Hesla k mléčným výrobkům.
Příprava vánočního cukroví, nejen medového.	Medové cukroví a jiné		
	Brambory, různé typy zpracování		
Žáci dokáží zařadit přípravu některých pokrmů k jednotlivým tepelným úpravám.	Základní tepelné úpravy		
Žáci znají význam bílkovin ve stravě.	Obilniny a výrobky z nich		
Žáci dokáží připravit pokrm z luskovin.	Luskoviny		
Žáci umí rozeznat dva druhy tuků, znají podmínky jejich skladování. Znají nejběžnější sladidla, umí vyjmenovat příklady a rozdíly mezi alkoholickými a nealkoholickými nápoji. Dokáží uvést různé druhy zeleniny, znají zásady správného uchovávání.	Tuky a sacharidy Nápoje Ovoce a zelenina		Scénky k daným tématům
Žáci znají jednotlivé druhy masa, a co patří k masným výrobkům.	Maso a masné výrobky Polotovary		Příprava jídelníčků ve skupinách
Uvědomují si „racionální rozhodování se“ při nákupu. Znají své potřeby.	Rozpočet rodiny, ekonomika domácnosti		Fiktivní nákup v obchodě (návrh jídelníčku, včetně cen)
Žáci znají zásady při stravování a úpravě pokrmů za mimořádných příležitostí.	Stravování a úprava pokrmů za mimořádných příležitostí		Individuální návrh pozvánky k určité slavnostní příležitosti.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Sportovní hry		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozumí rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.). Rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře. Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele).	Kopaná, nohejbal, florbal Basketbal, streetball, házená Hry přes síť: • přehazovaná • ringo • volejbal Doplňkové hry: • badminton • stolní tenis Další netradiční hry • softbal • korfbal aj.	PŘ, TV	Venkovní hřiště a tělocvičny, účast na mezitřídních a meziškolních turnajích. Sportovní odpoledne.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Multimediální výchova		6. – 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Ovládá základní postupy práce s PC a internetem v oblasti mediálních aplikací. Vyjádří své názory v internetovém fóru. Využívá všechny možnosti internetové pošty. Použije dostupné způsoby mediální komunikace. Posoudí kvalitu a úroveň mediálních prezentací a webových stránek. Vytvoří jednoduché webové stránky. Vytvoří jednoduché prezentační formy v prostředí www a v programu Power Point a Windows Movie Maker.	Internet explorer, Power Point, M. Malování, M. Word, W. Movie Maker	Informační a komunikační technologie OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	Využití počítačových učeben
Pokročilé postupy práce s PC a internetem v oblasti mediálních aplikací. Naučí se základy slovního doprovodu a komentáře mediální prezentace. Použije dostupné způsoby mediální komunikace v adekvátním jazyce a příslušné formě. Vytvoří mediální prezentace. Vypracuje multimediální formu referátů do libovolného předmětu.	M. Internet Explorer, M.Power Point, M. Malování, M. Word, W. Movie Maker, Pinacle studio	Informační a komunikační technologie Ostatní předměty v souvislosti tvorby referátů mediální formou OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	Skupinová práce dle zájmu a zaměření žáků (internet, obraz, zvuk)
Seznámí se s druhy mediální techniky. Ovládá digitální fotoaparát a kameru. Umí zaznamenat a upravovat zvuk i obraz v digitální podobě. Napíše zprávu (sdělení) v adekvátní formě a prezentuje ji. Klasifikuje a hodnotí mediální interakci z hlediska její funkce. Postupy při vzniku slovních a obrazových komuniké podle jejich formy a cíle.	W. Movie Maker Pinacle studio (video editor), Editace zvuku, Mediální technika Tisk, zpráva, oznámení, základy žurnalistiky, informační literární útvary	Informační a komunikační technologie MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	Školní rozhlas, televize, časopis Konferování školních akcí Záznam a zpracování mediálních prezentací školních akcí Exkurze – rozhlas, televize, tiskárna, nahrávací studio

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Cvičení z českého jazyka		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Porovnává významy slov, rozlišuje odlišnosti, rozpoznává přenesená pojmenování, vysvětluje frazémy.	Stavba slova, pravopis vycházející ze stavby slova, tvoření slov, hry se slovy.		
Zvládá používání klíče ke zdůvodnění pravopisu, zvládá práci s jazykovými příručkami.	Slovní zásoba, homonyma, antonyma, rčení, přísloví.		Práce s příručkami, s internetovými pravidly ČJ.
Zvládá pravopis frekventovaných názvů.	Tvarosloví, užití slov v platnosti různých slovních druhů, skloňování podstatných jmen obecných i vlastních, výcvik ve psaní velkých písmen, skloňování přídavných jmen, zájmen, číslovek, užívání neohebných slov.	Z	
Proniká do logiky textů, chápe významové a gramatické vztahy v složitém souvětí, kterých využívá při psaní čárek v souvětí.	Skladba věty jednoduché, souvětí. Zvláštnosti slovní stavby, složitější souvětí.		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Cvičení z matematiky		9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák správně používá pravidla pro početní operace.	Přirozená, celá a racionální čísla početní výkony	Matematika, procvičení učiva z nižších ročníků	
Orientuje se ve slovních úlohách a umí použít výpočty v praxi- procenta slevy, zdražování.	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta		
Využívá slovní úlohy v praxi, správně postupuje při řešení slovních úloh.	Rovnice, soustavy rovnic		
Žáci se orientují v základech finanční matematiky - půjčky, hypotéky: výhody a nevýhody.	Finanční matematika		
Dbá na správné a pečlivé rýsování, správný zápis konstrukce. Používá správné symboly při zápisech.	Geometrie: konstrukce		Modely těles
Žák zvládá správně vypočítat úroky.	Úroky, úrokování		Příklady z praxe Inzeráty z novin, které nabízejí výhodné půjčky
Naučit žáky výpočty a jejich užití v praxi, správné převody jednotek, pečlivost při rýsování sítí, sestavení modelů těles	Tělesa: objem a povrch sítě těles		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Technické kreslení		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák správně používá pomůcky na rýsování (pravítko, kružítko) Žák dbá na čistotu a pečlivost rýsování.	Druhy čar, technické písmo Užití- druhy čar	Geometrie- rýsování	
Je schopen správně použít kóty, technický výkres, stavební plány.	Kótování – technický výkres		
Umí správně rýsovat tělesa v rovině. Zručnost při sestavení modelu těles – kvádru, krychle – pečlivost a přesnost při práci.	Volné rovnoběžné promítání Rýsování- krychle, výřezy krychle Kvádr, válec, šestiboký hranol	Geometrie – tělesa, síť těles	Modely těles – ukázky
Rozlišuje rovnoběžné a pravoúhlé promítání – představivost. Dbá na pečlivost a přesnost při rýsování sítě a čistotu při slepování.	Pravoúhlé promítání- promítání na dvě průmětny Sítě těles – sestavení složitějších těles Jehlan, šestiboký hranol	Geometrie	Modely těles

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Člověk a příroda	Přírodovědná praktika		6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Rozpoznává živočichy chované ve školních akváriích a teráriích, z fotografií i jiné plazy, obojživelníky a ryby. Zná nebezpečné druhy.	Správa a údržba terárií a akvárií. Krmení živočichů	Př	Besedy s chovateli
Zná základní druhy zahradního nářadí, umí je použít. Je schopen správně vysadit a vysít rostliny. Orientuje se v běžně pěstovaných zahradních plodinách.	Práce na školním pozemku.	Př	
Chápe význam a důležitost recyklace pro trvale udržitelný rozvoj. Zná zásady recyklování.	Recyklování - odpady, elektrospotřebiče aj.	F – elektrospotřebiče	Soutěž - Recyklohraní
Ovládá chování při katastrofách. Zná zásady prevence před úrazy, poskytnutí první pomoci. Rozvíjí kladné mezilidské vztahy, úctu ke stáří.	Zdravověda.	Př, VkZ – stavba lidského těla	Soutěž – Mladý záchranář
Rozlišuje základní živočišné druhy v přírodě, zná jejich specifika. Chápe důležitost rekultivace pro obnovu krajiny.	Příroda kolem nás.	Z, D – oblast Mostecka	Exkurze – rekultivace, vycházky.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglická konverzace		6. – 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí podrobně představit sebe i druhé. Dokáže vyprávět o sobě, své rodině a kamarádech	JÁ, MOJE RODINA A KAMARÁDI - Seznamovací fráze - Datum a místo narození - Přivlastňovací pád - Příbuzenské vztahy - Koníčky, záliby - Školní povinnosti	ČJ - vyplňování formuláře HV, TV - můj oblíbený zpěvák, sportovec	Rozhovory, vyplněné formuláře převést na vyprávění Internet - vyhledávání základních informací o slavných osobnostech, vyprávění o nich
Umí vyjmenovat a vyprávět o některých památkách a významných místech svého města, hlavního města a Londýna	MOJE MĚSTO, PRAHA, LONDÝN - Pamětihodnosti - Předložky místa - Dopravní prostředky	Z – nejvýznamnější a největší města v ČR a ve Velké Británii, zajímavosti o nich ČJ – pravopis národností HV - písně o Londýně a českých městech	Rozhovory, krátká videa YOUTUBE, fotografie, prezentace
Umí slušně požádat prodavače v obchodě, umí se zeptat na velikost, barvu, značku a cenu zboží	NAKUPOVÁNÍ - Oblečení - Zdvořilostní fráze - Kolik stojí... - Množství - Líbí se mi, nelíbí se mi	M - jednotky míry a váhy ČJ – pomnožná podstat. jm. OV – zdvořilost, ohleduplnost	Práce s internetem, kurz anglické libry, přepočty na české koruny a eura britské bankovky a mince rozhovory

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Dramatická výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Žák dokáže pohybem (řeč těla) a hlasem (také mimikou) vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých, uplatňuje osobitost při výběru výtvarných a dramatických vyjadřovacích prostředků tak, aby nejlépe vyhovovaly pojetí tématu, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná. Rozlišuje herní a reálnou situaci.	Ice – breaking („prolomení ledů“) – pantomima („Mám rád...“) Ruce – herci („Byly dvě malé holčičky“) Co držím v ruce? (beru do rukou neviditelné předměty ze stolu) V kouzelném kameni Já a můj svět. Masky pro různé nálady, nádoba pro mou duši (pantomima, modelování) Ruce – sousoší: animace + výtvarná činnost Příslloví – dramatizace, ilustrace	OSV – vlastní kreativita, nápad ČJ – dramatizace, krátká báseň, texty, přísloví, metafora HV – převedení výtvarného sdělení do zvukové a pohybové formy TV – obraz vyjádřený pohybovou aktivitou Př - anatomie	Realizace výtvarných řad „Lidské ruce“, „Stopy našich nohou, stopy našich rukou“, „Tváře“ (metodika: Karla Cikánová) Artefiletické metody (tj. spojení umělecké výrazové hry s tzv. reflektivním dialogem) Neverbální vyjadřování výtvarného tématu gesty, mimikou, hudební, zvukovou nebo pohybovou formou, dramatizací (oživlé obrazy, jak by pokračoval příběh na obraze apod.) Video, audio Slovníky, encyklopedie, INTERNET Hledání informací: news.bbc.co.uk www.google.com , encyklopedie wikipedie a navajo. ENCYKLOPEDIE Encarta Práce s publikacemi o umění (výtvarné, film, divadlo, literatura), s encyklopediemi, slovníky, monografiemi, životopisnými filmovými dokumenty, katalogy, časopisy, www. Založení sbírky předmětů,
Žák si osvojí základní výtvarné a dramatické řemeslné dovednosti (výtvarné techniky, psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, neverbální komunikace, herní dovednosti).	Výtvarně-dramatické činnosti na téma – Živly, emoce, portréty lidské povahy... Jak vyjadřují emoce různé národy (tváře, postava, ruce) Body-art	EV – biologie, zoologie – poznávání rostlinných a živočišných druhů Z – klima, teplotní pásma, obyvatelstvo MV – jedinečnost, diferenciaci	
Žák zaznamenává a dokumentuje své činnosti, svůj vývoj, tvoří záznamy pozorování při výtvarně-dramatických činnostech a využívá při tom moderní techniku (foto, PC, kamera, audio přehrávače, projektor), pracuje s multimediálními prostředky.	Filmování, focení dramatické, výtvarné akce Instalování výstav, spojení obrazu s textem, grafická úprava textu, uplatnění výtvarné tvorby v propagaci - plakát, vizitka, diplom Polykrany, leporela, naučné tabule, katalogy	MDV – tvorba mediálního sdělení – práce počítačem, internetem ČJ – encyklopedie, slovníky. Vizitky, krátké příběhy, poezie. IT – Práce s internetem, počítačová grafika	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Dramatická výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
Umí nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomuje si jejich význam pro plnohodnotný život člověka, uvědomuje si základní principy života, přírody	Větvíčky- ručičky. Čeho se dotýká strom. Kontakt s povrchy a jeho záznamy (dotýkání, frotáž, otisk) Tvarování papíru, asambláže, práce s hlínou, textilem. Architektura, byt, životní prostředí – herecké etudy, kresba, malba Záznam proměn, kontrasty – živly, živá a neživá příroda, přírodní děje, pohádkové bytosti (ruce – loutky) Proměny (A.Warhol).	EV- Přírodní památky a zajímavosti, krásy přírody, ekosystémy, lidské aktivity a ekologie, biologie, zoologie – poznávání rostlinných a živoč. druhů OSV – komunikace, empatie MV – etika a hodnotový systém, vnímání rozmanitosti ČJ – poezie, antická liter.	slovníku, sborníku, diskotéky. Ekoateliéry Portfolia Fotografování, filmový záznam
získává a rozvíjí svůj vztah k výtvarnému umění, získává představu o historickém vývoji umění, pozná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti	Galerijní animace Prostorová tvorba (hlína, papír, odpadový materiál) Oživé obrazy. Jak by pokračoval příběh na obraze. Ruce a tváře v umění (Jaký je člověk na obraze? Kdo jsem já – poznej mou pravou tvář) Akční malba Dadaismus	EGS – kulturní dědictví, svébytnost kultur Z – světové kult. památky Čj – lidová slovesnost, HV – world music D – historické slohy IT – stránky slohů, divadel, galerií, výstav apod.	Výtvarné akce v nezvyklém prostředí - galerijní animace, návštěvy divadla, ateliérů, regionálních památek a zajímavostí, akce v krajině, v ulicích (landart, performance...)
Vnímá své místo a pohyb v prostoru ve vazbě na uvědomování si a užívání smyslů, je schopen vizuálně-obrazného vyjádření plošných, objemových i prostorových vztahů, projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality (hmota, tvar, struktura, světlo, barvy); má základní znalosti o kompozici, stylizaci, dekoru, umí tyto znalosti využít při výtvarných	Práce s písmem, linií a plochou Dekor (maska, kroj, kulisa). Ornament Řešení plochy – proměny tvarů, malé x velké Scénický tanec + výtvarné téma Já a můj šatník Divadelní kostýmy, účesy, body-painting Kýč – nekýč	MDV – specifická řeč obrazu, znakový kód Ma – znak, symbol. Perspektiva EV – kultura bydlení (volné a užité umění), architektura a užité umění, kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů (KÝČ)	Pracovní listy – Děkaný chrám nanebevzetí panny Marie (galerijní animace) Instalace výstav

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	VĚKOVÉ OBDOBÍ	ROČNÍK
Umění a kultura	Dramatická výchova		6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Poznámky (učební formy, metody práce, projekty, kurzy)
činnostech, tvorbě jevištních dekorací, v choreografiích, scénografiích. Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání, spolupracuje ve skupině (výtvarná tvorba, galerijní animace, jevištní situace), prezentuje se před spolužáky, sleduje prezentace ostatních, umí vést dialog a vyjadřovat se k tvorbě vlastní i ostatních, přijímá pravidla hry, umí se prosadit	ARTEFILETIKA – barevná setkávání, naučná stezka mým životem, gestická malba, prstomalba, akční tvorba, tvarování papíru, modelování, verbalizace	IT – prezentace - zhotovení plakátu OSV – komunikace, empatie, tolerance, sebereflexe, sociálně-patologické jevy a jejich řešení ČJ – říkadla, krátké příběhy, rétorika	Velkoplošné formáty Kolektivní a skupinová práce Využití efektů (hudba, neobvyklé osvětlení)
Oceňuje originalitu a respektuje rozdíly v myšlení různých kultur. Uvědomuje si různorodost interpretací, přemýšlí o nich, zaujímá k nim svůj postoj, Má základní znalosti o folklóru, zvycích apod. různých národů, má základní znalosti o mýtech, legendách a pohádkách. Získává základní povědomí o životě člověka v multikulturní společnosti.	Animace (vstupy do fiktivního světa), symbolika tvarů a barev – jevištní formy, malba, výstavy Ilustrace - výtvarný přepis mýtů, legend, pohádek ARTEFILETIKA Umění přírodních národů - tance, rituály, zpěvy, využití přírodních materiálů, malování ohněm) Specifika divadla různých národů Moderní divadlo	MV - vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací. ČJ - Z – národní zvyky a obyčeje, regionální zeměpis OV - vlastní kreativita, nápad a originalita, spolupráce ve skupině HV – world music EV- Přírodní památky a zajímavosti, krásy přírody	Tematická dramatická pásma (svátky, výročí) Výtvarné dílny, instalace výzdoby (Vánoce, Velikonoce apod.) Pantomima (pojem, verbální projev x mimika, gesto)

6.11 Průřezová témata

6.11.1 Průřezová témata

Mají schopnost spojit všechny nebo větší počet předmětů, výuku ve škole i mimo školu. Podporují výchovnou funkci ve vzdělávání, osobnostní rozvoj, multikulturalitu, vztah člověka a prostředí a vnímání mediálních sdělení.

6.11.2 Témata pro základní vzdělávání

- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)
- ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV)

6.11.3 Smysl

Hledat a nacházet společná místa (okruhy, náměty, činnosti) ve vzdělávání a výchově, která jsou vhodná pro utváření postojů:

- k sobě samým
- k ostatním lidem
- k přírodě
- k praktickému životu.

6.11.4 Přínos

Rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, postojů a hodnot a tím ke klíčovým kompetencím.

6.11.5 Realizace

Realizace průřezových témat na I. a II. stupni je formou **integrací obsahu** tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu a ve školních projektech.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSV- Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopnosti poznávání	„Zdraví“ ČJ	ČJ				„Barevný svět“, M6, F6, P6, Z6, VV7, TV, VkZ			
Sebezpoznání a sebepojetí	„Zdraví“				M	„Olympiáda“, „Barevný svět“, F6, OV6, VV7, OV9, TV, VkZ			
Seberegulace a sebeorganizace					Branný den	„Olympiáda“, „Barevný svět“, OV6, F7, VkZ			
Psychohygiena						„Olympiáda“, „Barevný svět“, PČ6, OV9, VkZ			
Kreativita	M	HV				„Barevný svět“, F6, OV6, VV6, AJ7, INF7, VV8, VV9, VkZ			
OSV - Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	ČJ	„Rodina“		M		„Pravěk“, ČJ6, ČJ7, VV7, VV8, VV9, TV, VkZ			
Mezilidské vztahy	„Zdraví“	„Rodina“		M		„Pravěk“, ČJ6, ČJ7, Z8, TV, VkZ			
Komunikace	HV, ČJ, M	„Rodina“, ČJ		M	„Vánoce“	„Olympiáda“, „Pravěk“, ČJ6, VV6, ČJ7, INF7, VV7, OV8, INF9, VV9, VkZ			
Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	TV	TV	„Olympiáda“, „Pravěk“, ČJ7, ČJ8, AJ9, VkZ			
OSV – Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						„Pravěk“, ČJ6, M6, M7, M9			
Hodnoty, postoje, praktická etika						„Olympiáda“, „Barevný svět“, ČJ6, VV6, OV6			
Výchova demokratického občana									
Občanská společnost a škola				Branný den		„Olympiáda“, OV8, TV			
Občan, občanská společnost a stát		„Rodina“		„Poznej svoji vlast“		„Olympiáda“, „Barevný svět“, INF7, ČJ8, OV8			
Formy participace občanů v politickém životě						„Barevný svět“, ČJ8, Z8, OV9			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						OV7, ČJ8, Z8, INF9			
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímá			M			„Pravěk“, ČJ6, INF8, AJ9, OV9, TV			
Objevujeme Evropu a svět						„Olympiáda“, ČJ6, VV6, Z9, OV9			
Jsmo Evropané						„Olympiáda“, „Pravěk“ ČJ6, P6, AJ7, VV7, VV8, Z9, OV9, VV9			
Multikulturní výchova									
Kulturní diference			„Vánoce“		HV	„Olympiáda“, „Pravěk“, OV6, ČJ7			
Lidské vztahy	Dětský den	„Rodina“		ČJ		„Pravěk“, „Barevný svět“, ČJ8, TV			
Etnický původ		„Rodina“	ČJ			„Olympiáda“, „Pravěk“, „Barevný svět“, ČJ8, Z8			
Multikulturalita				„Poznej svoji vlast“		„Olympiáda“, „Pravěk“, „Barevný svět“, ČJ6, Z6, INF6, INF7, ČJ8			
Princip sociálního smíru a solidarity						„Barevný svět“, OV6, OV9			
Environmentální výchova									
Ekosystémy			M			AJ6, M6, F6, Z6, VV6, Z7			
Základní podmínky života	„Zdraví“		M		„Vesmír“	„Pravěk“, P6			
Lidské aktivity a problémy žp		M	„Životní prostředí“			„Pravěk“, M6, F6, Z6, VV6, ČJ7, VV7, AJ8, Z8			
Vztah člověka k prostředí			„Životní prostředí“		„Vesmír“	„Barevný svět“, M6, F6, P6, VV6, F7, VV7, P8, VV9, TV			
Mediální výchova									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						„Olympiáda“, „Barevný svět“, M6, Z6, INF7, INF8			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ	„Olympiáda“, M6, Z6, P8, TV			
Stavba mediálních sdělení						„Olympiáda“, „Pravěk“, ČJ6, ČJ8			
Vnímání autora mediálních sdělení						„Barevný svět“, Z6, VV6			
Fungování a vliv médií ve společnosti				HV	M	„Barevný svět“, OV6, ČJ8			
Tvorba mediálního sdělení						„Olympiáda“, „Pravěk“, VV6, ČJ7, VV7, VV8, VV9			
Práce v realizačním týmu				„Vánoce“ „Velikonoce“	M	„Pravěk“, AJ8			